

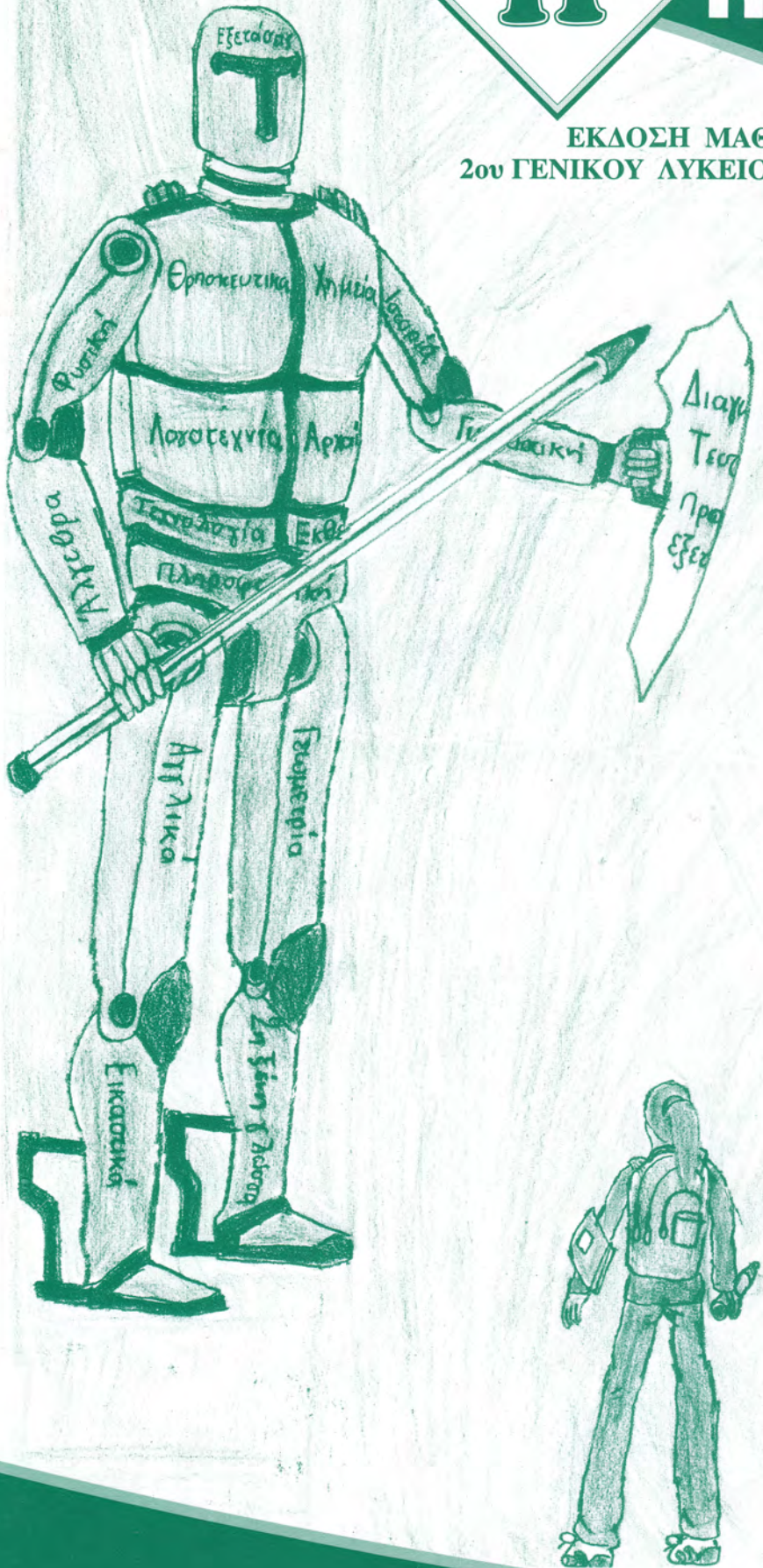
στο

Π

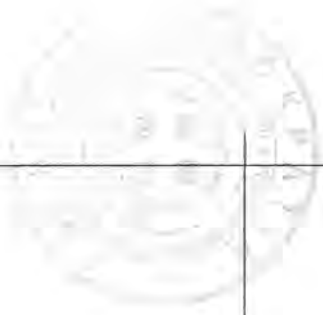
και

Φ

ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ
2ου ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2011
Τεύχος 3

2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ν. ΑΣΚΟΥΤΣΗ 62 74100 Ρέθυμνο

Τηλέφωνο: 2831022475, Fax: 2831022068

email: mail@2lyk-rethymn.reth.sch.gr

**Οι καθηγητές του σχολείου
το σχολικό έτος 2010-2011**

ΑΣΤΡΙΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, Αγγλικών
ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, Πληροφορικής, Υποδιευθυντής
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΣΤΕΛΛΑ, Κοινωνιολόγος
ΔΕΛΗΜΙΧΑΗΛ ΙΩΑΝΝΗΣ, Φιλόλογος
ΚΑΛΛΕΡΓΗ ΜΑΡΙΑ, Φιλόλογος
ΚΑΛΟΚΥΡΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, Φιλόλογος
ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, Χημικός
ΚΑΡΙΜΑΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, Φιλόλογος
ΚΑΣΩΤΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, Φυσικός
ΚΑΤΣΙΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Μαθηματικός
ΚΕΝΤΡΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, Φιλόλογος
ΚΕΡΑΜΙΔΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ, Φιλόλογος
ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ ΙΩΣΗΦ, Θεολόγος
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ, Φιλόλογος
ΛΑΜΠΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, Φυσικός
ΛΕΝΤΑΡΗΣ ΑΛΕΞΗΣ, Πληροφορικής
ΜΑΝΤΑΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, Χημικός, Υποδιευθυντής
ΜΟΥΡΤΖΑΝΟΥ ΧΡΥΣΗ, Οικονομολόγος
ΠΑΓΙΑΒΛΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ, Μαθηματικός
ΠΑΛΙΕΡΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, Αγγλικών
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Πληροφορικής
ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Πληροφορικής
ΠΟΛΥΜΙΛΗ ΕΛΕΝΗ, Τεχνολόγος
ΡΗΓΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, Αγγλικών
ΡΗΓΙΝΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, Θεολόγος
ΡΟΚΑ ΕΛΕΝΗ, Γερμανικών
ΣΑΡΤΖΕΤΗ ΝΙΚΗ, Οικονομολόγος
ΣΚΕΠΑΣΙΑΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, Μαθηματικός
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Γυμναστής
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΔΑΦΕΡΜΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, Φιλόλογος
ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ, Φιλόλογος
ΤΖΙΜΠΡΑΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Μαθηματικός
ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ, Βιολόγος
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, Γυμναστής
ΤΣΑΠΟΥ ΕΛΕΝΗ, Μαθηματικός
ΤΣΙΑΝΑΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, Φιλόλογος
ΤΥΡΑΚΗ ΑΛΙΚΗ, Φιλόλογος
ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΜΗΝΑΣ, Μαθηματικός, Διευθυντής

Το περιοδικό μας

Δέχεται:

- Επιστολές
- Συνεργασίες
- Κριτική καλόπιστη ή μη
- Συνδρομές

Δε δέχεται:

- Διαφημίσεις
- Μηνύσεις

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 3,99 ΕΥΡΩ
(μειώσαμε την τιμή,
όχι όμως την ποιότητα)

Για την έκδοση του τεύχους αυτού

Η συντακτική επιτροπή

Αντωνίου Λίλα Β1
Αποστολάκη Βάλια Β1
Βαμαδάκης Αντώνης Β1
Βουμβουράκης Νίκος Β1
Γυπαράκης Μάνος Β1
Ιερωνυμάκη Όλγα Β2
Καλαγασίδης Γιώργος Β2
Καλλιγιάννης Αντώνης Β2
Καλιαφεντάκη Βασιλεία Β2
Καρυνιωτάκης Κωνσταντίνος Β2

Βαλλέργα Πόπη Β1
Δανιήλ Πάτροκλος Α1
Κοτσίφη Αντιόπη Β2
Μανουσάκης Ραφαήλ Β3
Μαντζουνέας Λευτέρης Β3
Μπεμπή Αμαλία Γ3
Φεντίσιν Σεργκέι Α6
Φραντζεσκάκης Νίκος Α6
Φραντζεσκάκης Σταύρος Α6

Υπεύθυνοι καθηγητές

Δελημιχαήλ Ιωάννης, Φιλολόγος
Ρηγινιώτης Θεόδωρος, Θεολόγος

Εξώφυλλο

Παλάσσης Δημήτρης Α4

προεγόμενα

Φίλοι αναγνώστες,

Φέτος το «Στο π και φ», για τρίτη χρονιά, ετοιμάζεται να σας προσφέρει μέσα από τις σελίδες του πλήθος γνώσεων, να σας ενημερώσει, να σας προβληματίσει, αλλά και να σας ψυχαγωγήσει.

Η μικρή αλλά γεμάτη όρεξη συντακτική ομάδα, σε συνεργασία με τους καθηγητές κο Δελημιχαήλ και κο Ρηγινιώτη και φυσικά με την υποστήριξη των υπόλοιπων μαθητών του Σχολείου μας, προετοίμασε ένα ενδιαφέρον ταξίδι για σας, τους αναγνώστες.

Με καράβι μας τη μηχανή του χρόνου ταξιδεύουμε στο παρελθόν, στο παρόν και στο μέλλον. Γνωρίζουμε ανθρώπους και αντλούμε πληροφορίες για το έργο τους. Καταγράφουμε θέματα και προβλήματα που αφορούν κυρίως στις σύγχρονες κοινωνίες.

Αφουγκραζόμαστε τον παλμό των γεγονότων. Ο μαγικός κόσμος της Επιστήμης και της Τεχνολογίας μας συναρπάζει. Η ζωή όμως δεν χρειάζεται μόνο θεωρητικές γνώσεις η Μουσική, το Θέατρο, γενικά 'οι Τέχνες βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Μας καλούν να απολαύσουμε μελωδίες πρωτόγνωρες ή οικείες που καλύπτουν πρώτα απ' όλα τις ανάγκες της ψυχής μας. Τα προβλήματα των νέων μας καλούν να δράσουμε...

Νιώθουμε μικροί δημοσιογράφοι έτοιμοι να αγωνιστούμε για την υπεράσπιση της αλήθειας. Αισθανόμαστε το βάρος της ευθύνης που απορρέει από το εγχείρημα της έκδοσης ενός περιοδικού. Όμως αυτό, όχι μόνο δεν κάμπτεται την επιθυμία μας να συνεχίσουμε το ταξίδι της γνώσης αλλά ίσα ίσα αποτελεί το κίνητρό μας για να φτάσουμε γρήγορα και αποτελεσματικά στο στόχο μας, την ικανοποίηση του αναγνώστη.

Πιστεύουμε ότι έχουμε όλα τα φόντα για περισσότερα και ωραιότερα ταξίδια και υποσχόμαστε ότι την Ιθάκη δε θα τη βρούμε «πτωχική»...

Κι αν δεν τη βρούμε καθόλου, το ταξίδι ήταν υπέροχο...

Σας ευχόμαστε καλή ανάγνωση...

Η σελίδα του Σχολείου μας

Στις 30 Νοεμβρίου 2010 μια ομάδα μαθητών και καθηγητών του 2ου Γενικού Λυκείου Ρεθύμνου, παρουσία και του Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ρεθύμνης και Ανδρέα Ταξάκη, παρακολούθησε εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα: «Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση και αντιμετώπιση θυμάτων πνιγμονής».

Οι μαθητές και οι καθηγητές αποκόμισαν σημαντικές γνώσεις Πρώτων Βοηθειών από τον υπεύθυνο εκπαίδευσης του ΕΚΑΒ κ. Λέκκα Εμμανουήλ και τους συνεργάτες του, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά.

Επίσης ευχαριστούμε το Διευθυντή του ΕΚΑΒ Κρήτης κ. Βουρβαχάκη Δημήτρη που είχε την ιδέα και συνέβαλε καθοριστικά στην υλοποίησή της.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ:

Οι μαθητικές διακρίσεις αποτελούν την ηθική απολαβή των μαθητών για τους κόπους τους, είναι γι' αυτούς μια μεγάλη ενθάρρυνση και στήριξη, ώστε να συνεχίσουν τον αγώνα τους για την κατάκτηση της γνώσης.

Στο φετινό σχολικό έτος είχαμε τη χαρά να τιμηθεί το Σχολείο μας με τις παρακάτω διακρίσεις:

1) EUROSCOLA: Φύτρος Ευάγγελος (τάξη Γ'), Ηλιάκη Χρυσή-Μαρία (τάξη Β').

2) Διαγωνισμοί Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας: α) «Θαλής»: Δουλγεράκης Εμμανουήλ, Σιλιγάρδου Μικέλα-Ραφαέλλα, Τζανιδάκης Στυλιανός (και οι τρεις από την τάξη Γ'), Κουράτορα Αμαλία (τάξη Α'), β) «Ευκλείδης»: Δουλγεράκης Εμμανουήλ (τάξη Γ'), ο οποίος έλαβε μέρος στο διαγωνισμό «Αρχιμήδης» το Φεβρουάριο 2011.

3) Νεονάκης Νικόλαος του Μιχαήλ, ασημένιο μετάλλιο στο πιστόλι ταχύτητας σε πανελλήνιους αγώνες.

4) Συμμετοχή στη Βουλή των Εφήβων: Κιτράκη Ελένη (Τάξη Β').

ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ:

Βραβείο Αλέξανδρου Γιατρουδάκη: Ροδαμνάκης Γεώργιος. Το απέμεινε στις 27.10.2010 η κυρία Ευτυχία Μπιρλιράκη, αδελφή της κυρίας Στέλλας Γιατρουδάκη.

Βραβείο Βαγγέλη Ανδρουλιδάκη: Ρουσσάκη Ελλη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Το σχολείο μας πραγματοποίησε
εκπαιδευτική εκδρομή στη Μονεμβασιά
από 16 μέχρι 20 Φεβρουαρίου.

Τριανταεννέα παιδιά της Β' Λυκείου και τρεις συνοδοί καθηγητές ξεκινήσαμε από το σχολείο μας με προορισμό το λιμάνι της Σούδας. Γεμάτοι χαρά και προσμονή επιβιβαστήκαμε στο πλοίο. Το ταξίδι μας ήταν όπως το περιμέναμε. Όλοι μαζί με καλή διάθεση αφήσαμε πίσω μας το σχολείο και το καθημερινό βαρύ πρόγραμμά μας. Η νύχτα πέρασε πολύ γρήγορα, σχεδόν χωρίς να το καταλάβουμε. Το ξημέρωμα μας βρήκε στον Πειραιά. Επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο και κατευθυνθήκαμε για την Τρίπολη. Λίγα μάτια έμειναν ανοιχτά, για να δουν τη διαδρομή. Η σύντομη στάση στην πόλη μάς επέτρεψε να δούμε το κέντρο της με τον εντυπωσιακό ναό της και το πολεμικό της μουσείο.

Ο επόμενος προορισμός μας ήταν ο Μυστράς, όπου φθάσαμε, αφού διασχίσαμε την πανέμορφη πόλη της Σπάρτης. Ο Μυστράς μας γέμισε δέος, καθώς μας μετέφερε σε άλλες εποχές μακρινές. Καθώς

ανεβαίναμε το δύσβατο μονοπάτι για την κορυφή, διασχίζαμε πανέμορφες εκκλησίες. Μεταφερθήκαμε με την φαντασία μας στην περίοδο του Γουλιέλμου Βιλλεαρδουίνου που το 1249 έχτισε το κάστρο του Μυστρά: ιππότες, πύργοι, σπίτια για τους φύλακες, πλακόστρωτες αυλές και μία θέα που μας έκοβε την ανάσα. Μπροστά μας όλος ο κάμπος...

Για άλλη μία φορά μπήκαμε στο λεωφορείο και στην επόμενη στάση μας πατήσαμε τα χώματα των αρχαίων Σπαρτιατών. Σχεδόν δεν το πιστεύαμε, όλα όσα είχαμε μάθει από το μάθημα της Ιστορίας μάς ήρθαν στο μυαλό. Μετά από μία περιήγηση στην πόλη, καθίσαμε για φαγητό. Το απόγευμα πήραμε το δρόμο για τον τελικό προορισμό μας, τη Μονεμβασιά.

Φθάσαμε μετά από αρκετές ώρες, τακτοποιηθήκαμε στο ξενοδοχείο και κατεβήκαμε στο νεότερο κομμάτι της πόλης για δείπνο. Ο βράχος απέναντί μας γυάλιζε στο

φως του φεγγαριού. Δίκαια τον παρομοιάζουν με το βράχο του Γιβραλτάρ.

Το επόμενο πρωί ξεκινήσαμε για το πρόγραμμα που θα παρακολουθούσαμε. Το ραντεβού μας με τις υπεύθυνες του ΚΠΕ Μολαών ήταν έξω από την καστρόπορτα

της Μονεμβασιάς. Αργότερα μάθαμε ότι μέχρι τις πρόσφατες δεκαετίες η βαριά πόρτα έκλεινε τα βράδια, για να προστατεύσει τους κατοίκους της πόλης. Περιτριγυρισμένη καθώς ήταν από τείχη, εμπόδιζε με τον τρόπο αυτό την είσοδο στην πόλη.

Μπαίνοντας μέσα στην καστροπολιτεία μείναμε άφωνοι. Δεν ήμασταν προετομασμένοι για αυτή την ομορφιά. Μικρά δρομάκια (καλντερίμια), όπου δεν επιτρεπόταν η κίνηση τροχοφόρων, σπίτια γραφικά, χτισμένα -όπως μας πληροφόρησαν- με αυστηρότατους όρους δόμησης, προκειμένου να μην αλλοιωθεί το περιβάλλον. Μας έκανε εντύπωση ότι

όλα τα οικοδομικά υλικά ανακυκλώνονταν και ξαναχρησιμοποιούνταν στις επισκευές των κατοικιών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομοιομορφία. Όπως πληροφορηθήκαμε, η κατοίκηση της πόλης είναι συνεχής από τον 6ο μ.Χ αι-

ώνα μέχρι και σήμερα. Κατακτήθηκε κατά καιρούς από τους Φράγκους, τους Ενετούς και τους Οθωμανούς και όλοι αυτοί επέδρασαν στην αρχιτεκτονική της μορφή.

Η αρχή της παρουσίασης έγινε από την ταράτσα του σπιτιού του μεγάλου μας ποιητή Γιάννη Ρίτσου. Η θέα ήταν μοναδική και όταν η ξεναγός μας διάβασε στίχους του ποιητή, καταλάβαμε πόσο το τοπίο αυτό αποτελούσε πηγή της έμπνευσής του.

...Ετούτο το τοπίο είναι σκληρό σαν τη σιωπή,
σφίγγει στον κόρφο του τα πυρωμένα του λιθάρια,
σφίγγει στο φως τις ορφανές ελιές του και τ' αμπέλια του,
σφίγγει τα δόντια. Δεν υπάρχει νερό. Μονάχα φως.

Ο δρόμος χάνεται στο φως κι ο ίσκιος της μάντρας είναι σίδερο....

Ενημερωθήκαμε για πολλά πράγματα, όπως για τον τρόπο κατασκευής των σπιτιών. Μας αναφέρθηκε η έλλειψη πηγαίων υδάτων που ταλαιπωρούσε το νησί και υποχρέωνε όλους τους κατοίκους να έχουν στέρνες στο υπόγειο για τη συλλογή του βρόχινου νερού μέσα από ένα σύστημα αγωγών που ξεκινούσαν από τις κεραμοσκεπείς στέγες.

Στη συνέχεια κατευθυνθήκαμε στην πάνω πόλη, το καλύτερα οχυρωμένο τμήμα της καστροπολιτείας, που είναι ένας ανοι-

χτός αρχαιολογικός χώρος, όπου η κατοίκηση σταμάτησε το 1821. Ένα αεράκι εντυπωσιασμού μας πλημμύρισε. Κάθε τόσο σταματούσαμε, για να θαυμάσουμε τη θέα. Μεταφερόμαστε σε εποχές παλιές, στα βάθη του χρόνου, με πειρατές, πολιορκητές που έκαναν το λαό να καταφεύγει στα τείχη, για να προστατευθεί μαζί με τους άρχοντες του τόπου. Είδαμε όλα τα κατεστραμμένα και ερειπωμένα κτήρια. Δυστυχώς η εγκατάλειψη της περιοχής ήταν εμφανής. Άραγε αν ξαναεπιστρέψουμε μετά από χρόνια τι από όλα αυτά θα αντικρύσουμε; Στη κορυφή του λόφου δέσποζε η εκκλησία της Αγίας Σοφίας του 12ου αι. η οποία θεωρήθηκε πιστό αντίγραφο της Αγίας Σοφίας της Κων/πολης. Μας άνοιξαν και μπήκαμε μέσα, κάναμε το σταυρό μας και στρέψαμε το βλέμμα στο εντυπωσιακό τρούλο. Στο εξωτερικό μέρος της αυλής επισκεφτήκαμε το χαμάμ και πληροφορηθήκαμε για τις συνήθειες της καθημερινής ζωής των ανθρώπων και τους κανόνες υγιεινής της εποχής.

Ξανακατεβαίνοντας στην κάτω πόλη, κάναμε μία στάση στην κεντρική πλατεία, την πλατεία του Ελκομένου. Μπήκαμε στη μητρόπολη, το ναό του Ελκόμενου Χριστού, και είδαμε τη μεγάλων διαστάσεων και ανεκτίμητης αξίας εικόνα της. Στο τέλος, κατευθυνθήκαμε στη νότια πύλη, εκεί που ξεφόρτωναν τα εμπορεύματά τους τα καράβια. Σταθήκαμε στα τείχη, στα προπύργια που προστάτευαν την πόλη από τις επιδρομές των πειρατών. Κάπου εκεί η ξενάγηση τελείωσε. Καθήσαμε σε ένα γραφικό καφεενεδάκι για ένα δροσιστικό χυμό. Καθήκαμε στους απέραντους ορίζοντες της θάλασσας και κρατήσαμε αυτή την εικόνα χαραγμένη στη μνήμη μας.

Ο γυρισμός στο ξενοδοχείο συνοδεύτηκε από το ξέσπασμα μιας φοβερής κατα-

γίδας. Ευτυχώς όλη τη μέρα ο καιρός ήταν εξαιρετικός.

Το επόμενο πρωί πήραμε πρωινό και κατευθυνθήκαμε προς Καλαμάτα. Πέρασαμε τον Ταύγετο, είδαμε τον Καιάδα και φέραμε στη μνήμη μας όλα αυτά τα βρέφη που σύμφωνα με τη μυθολογία μας βρήκαν εκεί τραγικό θάνατο.

Στο τέλος της μέρας φθάσαμε στον Πειραιά. Στο πλοίο είχαμε όλο το χρόνο να αναπολήσουμε το ταξίδι μας. Μακάρι όλες οι εκδρομές να μας γέμιζαν τόσο πολλά συναισθήματα!

**ΜΑΝΤΖΟΥΝΕΑΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ, Β3
ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ ΡΑΦΑΗΛ, Β3
ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ ΟΛΓΑ, Β2**

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:
ΤΣΙΑΝΑΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,
ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, ΚΑΛΛΕΡΓΗ ΜΑΡΙΑ**

Περιβαλλοντικό πρόγραμμα με παιδιά της Β' Λυκείου

Μουσειακές Διαδρομές

Επίσκεψη στην Κνωσό και στο αρχαιολογικό μουσείο Ηρακλείου

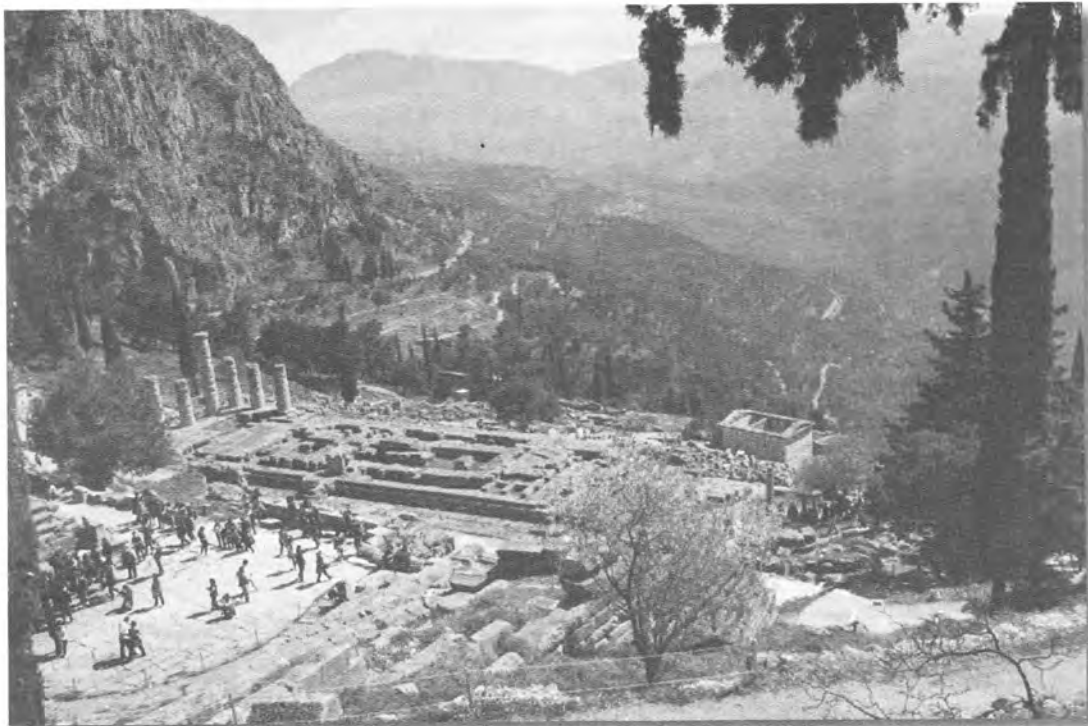

Επίσκεψη στην Ακρόπολη και στο μουσείο της Ακρόπολης

Επίσκεψη στους Δελφούς με το ΚΠΕ 'Αμφισσας

Στην Άμφισσα επισκεφτήκαμε και το κάστρο της Ωριάς (ωραίας)
με την καταπληκτική θέα στην πόλη

Στην Άμφισσα μια ομάδα παιδιών έγραψε μαντινάδες για το νερό και με τη συνοδεία μουσικών οργάνων τις τραγούδησαν.

Νερό πολύτιμο αγαθό
η φύση μας χαρίζει
να το χαρούμε όλοι μας
με προσοχή ορίζει.

Χωρίς νεράκι δεν μπορώ
ούτε στιγμή να ζήσω
και για να το 'χω πάντοτε
πολύ θα προσπαθήσω.

Όλου του κόσμου οι ομορφιές
τη φύση έχουν μάνα
και είναι για μας πηγή ζωής
και αναψυχής συνάμα.

Τα δέντρα είναι όμορφα
παράγουν και οξυγόνο
μα εμείς τα καταστρέφουμε
για το συμφέρον μόνο.

Στο κέντρο αυτό της Αμφισσας
που ήρθαμε το Μάρτη
θαυμάσαμε τις ομορφιές
που βλέπαμε στο χάρτη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΠΟΥ,
ΣΤΕΛΛΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ,
ΓΙΑΝΝΑ ΠΑΠΑΒΛΗ

Συνομιλώντας με τον Δήμαρχο της πόλης μας...

Τρίτη βράδυ, μέσα Νοεμβρίου 2010. Εξω κρύο και ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Ρεθύμνου, κύριος Γιώργης Μαρινάκης μας υποδέχεται στο γραφείο του με θέρμη και ιδιαίτερα φιλόξενη διάθεση. Με συναίσθηση της βαριάς εντολής που έχει λάβει από το λαό του Ρεθύμνου (με ποσοστό περίπου 73%) δηλώνει κατηγορηματικά ότι θα συνεχίσει να τον υπηρετεί και να θέλει το καλύτερο για την πόλη του. Θα προσπαθήσει μάλιστα, όπως μας είπε, να μην απογοητεύσει κανένα πολίτη είτε τον τίμησε με την ψήφο του είτε όχι. Είναι χαρούμενος που συζητά με νέους της πόλης μας και τονίζει ότι είναι πάντα ανοιχτός σε προτάσεις, έτοιμος να απαντήσει στα ερωτήματά τους αλλά και να δώσει λύσεις στα προβλήματά τους. Τον ρωτάμε για το πρόβλημα των σχολικών εγκαταστάσεων, τα σχέδιά του για ένα πιο φιλικό προς το περιβάλλον Ρέθυμνο, για τον τουρισμό κ.ά. και αυτός μας απαντά με ιδιαίτερη προθυμία...

☛ **Κύριε δήμαρχε πείτε μας πώς αισθάνεται και με ποιο τρόπο σκέφτεται να δράσει ένας δήμαρχος που έχει την αποδοχή του 73% του ρεθемνιώτικου λαού. Το γεγονός αυτό σας γεμίζει άγχος απέναντι σε αυτούς που σας ψηφισαν;**

- Καταρχήν θεωρώ ότι το ποσοστό αφορά μία μόνο μέρα, την ημέρα των εκλογών. Αυτό όμως που καθημερινά διεκδικούμε είναι η συναίνεση, η συμμετοχή όλου του κόσμου και γιατί όχι η αποδοχή του προγράμματος που κάθε φορά εφαρμόζουμε. Θέλω να πιστεύω ότι ο κόσμος είδε ότι υπάρχει όχι απλώς ένας δήμαρχος αλλά μια δημοτική αρχή, ένα ολόκληρο σύστημα από τους συνεργάτες μου έως τις υπηρεσίες του δήμου και εμένα, αν θέλετε, που πασχίζει για το καλύτερο και αυτό νομίζω ότι επιβράβευσε. Ελπίζω και προσπαθώ να μην τους διαψεύσω.

☛ **Εμείς οι νέοι ονειρευόμαστε ένα «πράσινο» Ρέθυμνο. Ποια είναι τα σχέδια σας ώστε να αποκτήσει η πόλη μας περισσότερα δέντρα και λιγότερα αυτοκίνητα;**

- Είμαστε η μοναδική πόλη στην Ελλάδα που σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο έχουμε «κατακτήσει» το πρόγραμμα βιώσιμης κινητικότητας. Αυτό σημαίνει απελευθέρωση του δημόσιου χώρου για τους πολίτες, τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες μας. Περισσότερο χώρο λοιπόν στον άνθρωπο, στον πεζό και λιγότερα αυτοκίνητα. Άλλωστε όλες αυτές οι αναπλάσεις που γίνονται στην πόλη - έχουν γίνει ήδη αρκετές και έχουν προγραμματιστεί να γίνουν και άλλες ακόμη - με ευρωπαϊκά προγράμματα και όχι με τα χρήματα του ρεθемνιώτικου λαού είναι και αυτό κάτι πολύ σημαντικό. Όλα τα έργα μάλιστα συνοδεύονται από δεντροφυτεύσεις· αν πάτε για παράδειγμα στην οδό Αποστολάκη που έχει ήδη τελειώσει και αποτελεί ένα υπόδειγμα για το

πώς πρέπει να είναι μια αστική γειτονιά, θα καταλάβετε τι ακριβώς εννοώ: ωραία και πλατιά πεζοδρόμια, μεγάλα φωτιστικά, ωραία φυτά. Να ξέρετε ότι το Ρέθυμνο από την πύλη του στρατοπέδου μέχρι και τον Πλατανιά θα είναι όπως η λεωφόρος Κουντουριώτη, αυτήν την εικόνα θα έχει· και φυσικά θα υπάρχει και όσος χώρος χρειάζεται για τα αυτοκίνητα.

☛ **Ποιά είναι τα σχέδια σας για την επίλυση του κυκλοφοριακού και της αποσυμφόρησης του κέντρου;**

- Μας διευκόλυνε η ακρίβεια της βενζίνης σ' αυτό το θέμα. Κοιτάξτε, παιδιά, υπάρχει μια μελέτη σύμφωνα με την οποία όσοι δρόμοι και αν ανοιχτούν, αν δε ληφθούν ριζικά μέτρα ανάσχεσης της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων, σε έξι μήνες οι δρόμοι πάλι «πλημμυρίζουν», γεμίζουν ασφυκτικά από αυτοκίνητα. Όταν ξεκίνησε το μεγάλο έργο στη λεωφόρο Κουντουριώτη - δεν ήσασταν μικρά παιδιά τότε, στην ηλικία του μικρού μου γιου είστε - θα θυμάστε ότι ήταν γεμάτη αυτοκίνητα, όλη η λεωφόρος ήταν «μέσα» στο αυτοκίνητο. Όλοι τότε αναρωτιόμαστε και λέω αναρωτιόμαστε βάζοντας και τον εαυτό μου μέσα που θα πάνε τόσα αυτοκίνητα. Τελικά πιστεύω ότι και τα αυτοκίνητα είναι όπως το νερό, όταν τα βάλεις σε ένα ποτήρι πιάνουν λίγο χώρο, αν τα ρίξεις στο δωμάτιο λερώνουν τα πάντα. Άρα λοιπόν πρέπει να γίνει παρά πολύ δουλειά στη νοοτροπία μας. Σε μια πόλη η οποία έχει τόσο ευρύχωρα πεζοδρόμια, έχει ποδηλατοδρόμους, είναι σχεδόν επίπεδη - δεν εννοώ βέβαια τα παιδιά που μένουν μακριά - θα μπορούσαμε τις διαδρομές μέχρι τα σχολεία μας, τα φροντιστήρια μας, τους φίλους μας να τις κάνουμε με τα πόδια. Πρέπει να διώξουμε το αυτοκίνητο όσο γίνεται από τους δρόμους. Παράλληλα, υπάρχει προγραμματισμός να γίνει ένα μεγάλο πάρκινγκ στους Τέσσερις Μάρτυρες προς το παρόν η οικονομική κρίση μάς καθυστέρησε λίγο,

αλλά πιστεύω όχι για πολύ. Μέσα σε αυτή την δημοτική περίοδο θα προσπαθήσουμε και πιστεύω ότι θα τα καταφέρουμε να έχουμε ένα υπόγειο πάρκινγκ 600 θέσεων που θα ανακουφίσει όλη την πόλη. Παράλληλα όμως μελετάμε και τη δημιουργία περιφερειακών πάρκινγκ και κάνουμε προσπάθεια στο μεγάλο οικόπεδο απέναντι από το στρατόπεδο, που ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, να φτιάξουμε ένα μεγάλο, υπαίθριο περιφερειακό πάρκινγκ. Ο χώρος που πήραμε, ιδιοκτησίας Φραγάκη, που προορίζεται για σχολείο μπορεί μέχρι να γίνει σχολείο να ανακουφίσει ένα πολύ μεγάλο μέρος της κυκλοφοριακού προβλήματος και το ίδιο ψάχνουμε στην ανατολική πλευρά της πόλης, μήπως εξασφαλίσουμε άλλο ένα περιφερειακό πάρκινγκ.

Ξέρετε όλοι μας γνωρίζουμε τα προβλήματα, όταν έρχεται η ώρα της λύσης όμως θέλουμε να γίνει το πεζοδρόμιο και ο δρόμος εις βάρος του γείτονα, η πλατεία εις βάρος των άλλων, το πάρκινγκ όχι στο δικό μας χωράφι, τα απορρίμματα μακριά από εμάς. Πρέπει λίγο να καταλάβουμε ότι όλοι μαζί ρυπαίνουμε, όλοι μαζί κυκλοφορούμε, όλοι μαζί δημιουργούμε διαφόρων λόγων περισπάσεις, όλοι μαζί πρέπει να αναλαμβάνουμε και το κόστος, για να υπάρχει και μια δικαιοσύνη.

☛ **Το Ρέθυμνο είναι μια πόλη που, σε μεγάλο βαθμό, στηρίζεται οικονομικά στον τουρισμό. Ποια είναι τα σχέδιά σας για την ενίσχυση του τουρισμού και πώς μπορεί να γίνει ευκολότερη η πρόσβαση στην πόλη μας;**

- Σαφώς ο τουριστικός χαρακτήρας της πόλης αρχικά διαμορφώθηκε από ιδιωτική πρωτοβουλία, υπήρχαν κυρίως επενδύσεις από ιδιώτες, ενώ το δημόσιο έργο υστερούσε. Σε αυτήν την φάση που βρισκόμαστε έχει γίνει μια ανατροπή. Το δημόσιο έργο δημιουργεί προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης, πρέπει βέβαια και ο ιδιωτικός τομέας να αναλάβει και εκεί-

νος το μερίδιο της ευθύνης του. Δεν έχουμε καινούργιες μονάδες πια στο Ρέθυμνο, είναι κουρασμένος ο στόλος μας, να το πω έτσι απλά. Βέβαια η χώρα μας βρίσκεται σε μια πολύ κακή οικονομική συγκυρία και κατανοώ τη δυσκολία όλων αυτών των προσπαθειών. Θα πρέπει ωστόσο να βοηθήσει το κράτος τους επιχειρηματίες και μάλιστα τους «υγιείς» με έναν τρόπο αξιολογικό και αποτελεσματικό για να αναστραφεί η φθίνουσα πορεία. Να σας πω όμως ότι το Ρέθυμνο ήδη στα βιβλία επισκεπτών αποτυπώνεται από πολλούς επισκέπτες μια εντυπωσιακή αποδοχή της πόλης. Δεν είναι τυχαίο ότι η ΤUI ο μεγαλύτερος τουριστικός οργανισμός μέχρι στιγμής στον κόσμο έδωσε στο Ρέθυμνο φέτος το βραβείο της πόλης - υπόδειγμα για το περιβάλλον κάτι που δεν έκανε για τα Χανιά ή το Ηράκλειο παρόλο που η σχετική εκδήλωση έγινε στα Χανιά. Δείχνει λοιπόν ότι κερδίζουμε την αποδοχή και νομίζω γενικά ότι ο τρόπος που δημιουργούμε τις αναπλάσεις συμβάλλει πολλαπλά προς αυτήν την κατεύθυνση. Μέχρι τώρα οι επισκέπτες τι έλεγαν; Δεν μπορούμε να περπατήσουμε. Φοβόμαστε μην μας πατήσουν τα αυτοκίνητα. Το παραλιακό μέτωπο, μέχρι πρότινος παραμελημένο, έχει αναπλαστεί αλλά δεν έχουμε ακόμη τελειώσει. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή στο πρόγραμμα μεγάλα έργα υποδομής που θα βοηθήσουν ιδιαίτερα τον τουρισμό, αντιλαμβάνομαι όμως ότι η ερώτησή σου υποκρύπτει και το θέμα της ακτοπλοϊκής απομόνωσης;

☛ **... και γενικότερα των «δρόμων» που οδηγούν στην πόλη μας.**

- Είναι γεγονός ότι πιο έντονο και πιο μεγάλο είναι το πρόβλημα από την κακή ποιότητα του ΒΟΑΚ παρά από την έλλειψη ακτοπλοϊκής σύνδεσης. Όχι ότι δεν τη θέλουμε, ίσα ίσα τη θέλουμε και τη διεκδικούμε και πιστεύω ότι αυτή την άνοιξη θα έχουμε και εμείς το δικό μας πλοίο. Όμως πράγματι αν δούμε τις αποστάσεις με όρους Ευρώπης αλλά και Ελλάδας σαράντα λεπτά από το πιο κοντινό λιμάνι δεν είναι και απα-

γορευτική απόσταση ή πενήντα λεπτά από το αεροδρόμιο. Δεν είναι τόσο μεγάλες οι αποστάσεις, είναι πιο πολύ ψυχολογικό το θέμα. Δηλαδή ένας που μένει στην Αθήνα και κατεβαίνει στον Πειραιά δεν κάνει λιγότερη ώρα από ότι για να πάμε εμείς στη Σούδα. Αλλά το θέλουμε το πλοίο και εγώ προσωπικά το θέλω και το θέλω και πολύ. Άλλα πρέπει να δουλέψουμε και εκεί με μέθοδο και συντονισμό, με κραυγές και συνθήματα και με, αν θέλετε άλλου είδους αναποτελεσματικές μεθόδους, δε θα δούμε πλοίο, το αντίθετο.

☛ **... επειδή είχαμε συνηθίσει το Ρέθυμνο πριν 5-6 χρόνια να έχει το δικό του καράβι.**

- Και τι κάναμε; Το πουλήσαμε εμείς. Το 97% των μετόχων ψήφισαν να πουληθούν οι μετοχές τους. Πάντως ένα θεαματικό έργο για τον τουρισμό, που διεκδικώ και τώρα τελειώνω μια σχετική μελέτη με το ΙΤΕ, το γνωστό Ινστιτούτο που έχει παγκόσμιο κύρος, θα είναι με κάτι υποθαλάσσιους μόλους στην ανατολική παραλία μας. Ένα έργο παρά πολύ σημαντικό, πρωτοποριακό, δεν υπάρχει πουθενά αλλού στην Ελλάδα, με το οποίο θα κάνουμε τρία πράγματα συγχρόνως. Πρώτον θα αποτρέψουμε την προσάμμωση - σε λίγο το «καρούμπαλο» θα φτάσει μέχρι το στόμιο του λιμανιού. Δεύτερον θα καταλείψουμε σωστά την άμμο σε όλη την παραλία μέχρι τα Μισίρια και όχι εδώ και εκεί. Και τρίτον θα αποφευχθεί η διάβρωση των ακτών. Το πιο σημαντικό από όλα είναι ότι εκεί η θάλασσα θα είναι σα μια λίμνη· δε θα έχουμε κυματισμό. Αυτό επιτυγχάνεται με ένα ειδικό υλικό το οποίο δε φαίνεται, είναι μέσα στην θάλασσα και δημιουργεί κάτι σαν πυραμίδες που παραπέμπουν σε ρόδες ρωμαϊκής άμαξας. Αυτές είναι εμπλουτισμένες με θαλάσσιους μικροοργανισμούς, οπότε δημιουργούνται και ψαρότοποι εκεί που τοποθετούνται και επιπλέον το υλικό είναι πιστοποιημένο από την Ευρώπη ως

πράσινο - οικολογικό υλικό.

☛ **Με τη χρηματοδότηση ποιων θα το κάνατε αυτό;**

- Κοιτάξτε, τώρα ό,τι κάνουμε, το κάνουμε μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Ο υπουργός Τουρισμού το είδε με πολύ θετικό μάτι, ο περιφερειάρχης το ίδιο, ο δήμος Ρεθύμνης το θέλει και θα το πετύχει. Δεν είναι πολύ μεγάλο το κόστος. Είναι 4.000.000 ευρώ. Θα μου πείτε είναι λίγα; Θα σας πω πως είναι τόσα όσα δίνουμε για να φτάσουμε από το Πανεπιστήμιο μέχρι την καρδιά του Πλατανιά. Όπως κανένας μαθητής δεν μπαίνει στο Πανεπιστήμιο διαβάζοντας μόνο τις τελευταίες μέρες, έτσι και κανένας δήμος δεν μπορεί να κάνει έργο αν δεν δουλεύει τέσσερα χρόνια προετοιμαζόμενος για την κρίσιμη μέρα που το πρόγραμμα θα πάρει σάρκα και οστά.

☛ **Όταν ρωτάμε γιατί το Ρέθυμνο δεν έχει καράβι, κάποιοι απαντούν ότι πρόκειται για άγονη γραμμή. Πώς μπορεί να θεωρηθεί άγονη γραμμή μια πόλη που έχει Πανεπιστήμιο, δυο εργοστάσια (Creta Farm, βυρσοδεψείο), που τροφοδοτούν το σύνολο της ελληνικής αγοράς και εξάγει τόσα προϊόντα;**

- Άγονη γραμμή δεν είναι, άγονη γραμμή την κάνει είτε η πολύ κακή οικονομική συγκυρία και ο έντονος ανταγωνισμός που υπάρχει στην θάλασσα - βλέπετε μεγάλοι εφοπλιστικοί οίκοι και έχουν βάλει λουκέτο, έχουν εξαφανιστεί μεγάλοι εφοπλιστές από την ακτοπλοΐα - είτε η νοστροπία μας. Όταν είχαμε στο Ρέθυμνο δύο πλοία δικά μας, το τριανταεπτά τοις εκατό του μεταφορικού έργου γινόταν από τους γειτονικούς νομούς. Αυτό γινόταν είτε λόγω καλύτερου πλοίου είτε καλύτερων τιμών είτε καλύτερου ναύλου· ο επιβάτης μπορεί να κάνει μια δραστηριότητα της θάλασσας κερδοφόρα, και αυτό συνδέεται άμεσα με το μεταφορικό έργο· αυτή την στιγμή ο ανταγωνισμός που υπάρχει στις

γραμμές της Κρήτης έχει κατεβάσει το εισιτήριο στα δεκαεννέα ευρώ από σαράντα και το μεταφορικό έργο από τριακόσια-πεντακόσια ευρώ το φαρτηγό σε εκατόν εξήντα - εκατόν ογδόντα. Και αυτές οι εταιρίες μπαίνουν μέσα γιατί στην ελεύθερη οικονομία ο θάνατος σου είναι η ζωή μου. Μόνο αν βάλουμε το χέρι βαθιά μέσα στην τσέπη θα έχουμε δικό μας πλοίο. Εγώ συμφωνώ με αυτή τη λογική, αλλά ο ενθουσιασμός πολλές φορές εξαφανίζεται γρήγορα όπως έγινε και σε άλλες σοβαρές περιπτώσεις.

☛ **Υπάρχει σχέδιο να ενωθεί η νότια με τη βόρεια πλευρά του νομού;**

- Ο δρόμος αυτός είναι στις διεκδικήσεις του νομού μας και νομίζω ότι ήδη ο αμαριώτικος δρόμος, που απορροφά ένα σοβαρότατο ποσό, θα καταλήξει στη Μεσσαρά. Ένα έργο 110.000.000 ευρώ περίπου. Εγώ νομίζω ότι και πλοίο θα φέρουμε γρήγορα και ανάπτυξη και τουρισμός θα υπάρξει, όταν κάνουμε καλύτερο το χώρο μας, διώξουμε την ασχήμια, αξιοποιήσουμε τα στρατηγικά πλεονεκτήματα του τόπου μας. Δεν είναι πολλές οι πόλεις στην Ελλάδα που έχουν αυτό το ιστορικό κέντρο, είναι ίσως από τις καλύτερα διατηρημένες μεσαιωνικές πόλεις της Ελλάδας. Δεν υπάρχουν πολλά μέρη με αυτή την παραλία μέσα στην πόλη. Δεν είναι πολλά τα μέρη με τόσα πολλά ιστορικά μνημεία. Ξεκινά κανείς από την Ελεύθερνα περνά από τους Αρμένους και πάει ως την Αγία Λάμπα συναντώντας μια σειρά από μνημεία που δεν έχουμε καταλάβει ακόμα την αξία τους. Πραγματοποιείται ανασκαφή στην Ελεύθερνα, είναι πολύ σημαντική, ίσως ανεβάσει το επίπεδο όλου του νομού στον τομέα αυτό, όταν το έργο πάρει τη σωστή του μορφή. Όλα αυτά θα γίνουν αν εμείς γίνουμε λίγο καλύτεροι πρέπει να προσέχουμε λίγο παραπάνω.

☛ **Στο Ρέθυμνο βρίσκεται η έδρα του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο είναι σχεδόν αποκομμένο από την τοπική**

κοινωνία. Έχετε κάποιες προτάσεις ή ιδέες για να αλλάξει αυτό;

- Περισσότερο θεωρώ ότι η κοινωνία είναι αποκομμένη από το πανεπιστήμιο. Γνωρίζω ότι γίνονται πάρα πολλά συνέδρια στην πόλη. Θα παρακαλούσα τα νέα παιδιά να μπαίνουν στο gethymno.gr

☛ **Θα έπρεπε να ενημερώνετε τα σχολεία γιατί μπορεί να μην έχουν πρόσβαση στο ίντερνετ.**

- Όλα αυτά δημοσιεύονται στις εφημερίδες, στο ίντερνετ. Ακόμη και αν τα έστελνα στο e-mail του σχολείου θα τα διάβαζε κανείς; Γίνονται πολλά πράγματα στο Ρέθυμνο που έχουν ενδιαφέρον είτε από την κοινωνία είτε από το πανεπιστήμιο και δεν τα παίρνουμε είδηση. Έχετε δικίο η κοινωνία πολλές φορές δεν τα παίρνει είδηση και ρωτώ; Μόνο αυτά δεν παίρνουμε είδηση; Ή μήπως ο καθένας έχει περιχαρακωθεί με αυταρέσκεια στον μικρό του ορίζοντα και θεωρεί πως αυτός είναι όλος ο κόσμος; Αυτά που λέω για τους άλλους τα έκανα και εγώ πριν γίνω δήμαρχος. Δεν κατηγορώ κανένα, κάνω μια επισήμανση και καλώ τα παιδιά, εσάς όταν βλέπετε κάτι ενδιαφέρον, να το παρακολουθείτε ή προκαλέστε μας αν θέλετε να κάνουμε για εσάς κάτι που να έχει ενδιαφέρον. Οργανώνουμε ανοιχτό πανεπιστήμιο τρία χρόνια με πενήντα - εκατό ακροατές. Ετοιμάζουμε κάτι πρωτοποριακό με το πανεπιστήμιο που δεν θα σας το ανακοινώσω ακόμα. Θα το παρακολουθήσετε; Δεν είναι ότι είστε αδιάφοροι, αλλά ξέρω ότι έχετε πολύ βαρύ πρόγραμμα, πως αγκομαχείτε να το παρακολουθήσετε με αποτέλεσμα να λέτε δεν αντέχω, ας πάω καλύτερα μια βόλτα μια ώρα που έχω ελεύθερη. Τουλάχιστον παρακινείτε τους γονείς σας.

☛ **Στις τελευταίες εκλογές παρατηρήθηκε μεγάλο ποσοστό αποχής ιδιαίτερα στις τάξεις των νέων. Ποιοι λόγοι,**

πιστεύετε, οδηγούν τους νέους στην απολιτικοποίηση και με ποιο τρόπο θα μπορούσε η κοινωνία να τους κάνει να ασχοληθούν περισσότερο με τα κοινά;

- Το Ρέθυμνο είχε την μικρότερη αποχή από όλες τις μεγάλες πόλεις. Είχε μόλις τριάντα ένα τοις εκατό που αν λάβετε υπόψη ότι το μισό από αυτό το ποσοστό οφείλεται στο ότι δεν έχουν εκκαθαριστεί οι εκλογικοί κατάλογοι και υπάρχουν μέσα άνθρωποι που έχουν πεθάνει, διαγραμμένοι, θα καταλάβετε ότι δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Δεύτερον, δεν έγινε μετακίνηση ετεροδημοτών γιατί δεν υπήρχαν χρήματα. Άλλες φορές είτε με το καράβι είτε με το αεροπλάνο φέρναμε ψηφοφόρους. Τώρα δεν φέραμε κανέναν. Οι νέοι ψήφισαν. 6,5 % μόνο είναι οι νέοι στο εκλογικό σώμα. Σας πληροφορώ ότι στο δικό μου συνδυασμό στη δημοτική κοινότητα από τους 12 υποψηφίους οι 8 ήταν περίπου είκοσι πέντε χρονών και στο μεγάλο ψηφοδέλτιο για το δημοτικό συμβούλιο ήταν παρά πολλά παιδιά, για να τους δώσω την ευκαιρία να δουν τα πράγματα από μέσα. Ακόμα, έχουμε στο δήμο μας ένα έντονο κύμα εθελοντισμού, όλοι οι πολιτιστικοί θεσμοί, το Καρναβάλι, το Αναγεννησιακό, η γιορτή κρασιού υποστηρίζονται από την νεολαία. Υπάρχει και το συμβούλιο των νέων, που το είχαν περιφρονήσει οι νέοι την τελευταία φορά. Ελπίζω αυτήν τη φορά να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή και περισσότερη δράση.

☛ Πώς θα αντιμετωπίσετε το θέμα της ρύπανσης πολλών τοίχων της πόλης ακόμη και του σχολείου μας με ρατσιστικά και άλλα συνθήματα;

- Γενικά, παιδιά, όλα αυτά που γράφονται στους τοίχους με ενοχλούν· είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Και πολύ περισσότερο με ενοχλούν τα συνθήματα που βγάζουν ξενοφοβία, ρατσισμό και μια ακραία αντίληψη περί δημοκρατίας. Είδα δυστυχώς μια έλλειψη εμπιστοσύνης στο

δημοκρατικό πολίτευμα και λυπάμαι πολύ που μαθαίνω ότι μέσα στα σχολεία εκκολάπτονται τέτοια φαινόμενα. Πρέπει εσείς να προστατεύετε τους χώρους σας, πρέπει να πατάσσετε τέτοιου είδους φαινόμενα. Όχι με τη βία, γιατί η βία είναι το δικό τους όπλο και η δική τους παγίδα. Με το διάλογο και αν δεν παίρνουν από λόγια με την απομόνωση. Πρέπει να προστατεύσουμε τα νέα παιδιά από το να διαποτίζονται από μηνύματα και πολιτικές που και την ανθρωπότητα αιματοκύλισαν και μόνο σωστές κοινωνίες δε δημιούργησαν. Το βλέπω, το βλέπω. Νομίζω όμως ότι αυτό το φαινόμενο είχε μεγαλύτερη έξαρση πριν από δύο χρόνια, περισσότερη από ό,τι έχει τώρα.

☛ Έξαρση του φαινομένου αυτού υπάρχει και στο σχολείο μας.

- Το Πολυκλαδικό είναι το σχολείο σας;

☛ Όχι, το 2^ο.

- Είχαμε στο Πολυκλαδικό τέτοια κρούσματα. Κάναμε μια προσπάθεια να βρούμε την πηγή του κακού και περίπου κάτι κάναμε. Αλλά αυτό που λέτε τώρα με ανησυχεί. Με ενοχλούν πολύ και τα γκράφιτι. Δεν θα είχα καμιά αντίρρηση να διαλέγαμε ένα κομμάτι της πόλης και να πούμε ότι εδώ είναι ο χώρος δημιουργίας της νεολαίας. Αυτή όμως η περιφρόνηση της δημόσιας περιουσίας δεν είναι σωστή. Ξέρετε πόσα χρήματα ξοδεύουμε για να ξαναβάψουμε και να ξανασβήνουμε; Τ.Ε.Ι.Ν.Α.; Καλλιτεχνία; Δημιουργία;

☛ Είναι μια μορφή εκτόνωσης.

- Γιατί όμως; Δεν είδα κανένα να πηγαίνει να βιάσει το σπίτι του. Κάποτε συνάντησα ένα συνεργείο που έβαφε το σταμάτημα Του λέω, φίλε, που μένεις; Μου λέει, τ.ε.ε. νοιάζει; Όχι, του λέω, θέλω να πω εκεί να βιάσω το σπίτι σου, να βουρξω εν θα σου αρέσει; Γιατί δεν βιάζουν το σπίτι τους αφού θέλουν να εκτονωθούν; Εγώ, απάντησε

με, όταν θυμώνω- δεν το κάνω, για παράδειγμα το λέω- αν θέλω να χτυπήσω καμιά πόρτα, θα χτυπήσω την πόρτα του σπιτιού μου, δεν θα χτυπήσω της γειτόνισσας, ούτε θα κλωστήσω την πόρτα του αυτοκινήτου του διπλανού. Είναι αντικοινωνικό. Και ξέρετε κάτι παιδιά; Είναι πολύ ακριβό το χρήμα πια, για να το σπαταλάμε έτσι. Δεν θα ήταν προτιμότερο αντί να βιάσω δύο φορές το ίδιο πράγμα, να βιάσω τον άβαφο τοίχο και να γίνει η πόρτα σου πιο όμορφη; Ντρέπομαι ειλικρινά να πάω στην μεγάλη πλατεία, ντρέπομαι.

☛ **Στον περιφερειακό υπάρχει ένα graffiti με το σύμβολο της πόλης μας το Ρέθυμνο**

= 'Άκου, φίλε μου, αν έρθει κάποιος και μου πει, είμαστε μια ομάδα καλλιτεχνική, έχουμε μια ωραία ιδέα, θέλουμε να ζωγραφίσουμε ένα ωραίο δελφίνι, ακόμα και μες στο σχολείο να τα κάνουν, θα τους αφήσεις. Αλλά ξέρετε, δεν είναι αυτό στην προκειμένη περίπτωση, πρόκειται για μια κακώς εννοούμενη μαγκιά, μια μόδα που την πληρώνουμε πολύ ακριβά. Εδώ πάνε και σπάνε τις δημόσιες τουαλέτες. Δέκα φορές τις έχουμε πληρώσει. Θα την κλειδώνω τώρα. Προχθές ζήτησε η βουλή κάμερα σε δημόσιο χώρο. Εγώ το σιχαίνομαι αυτό το μέτρο. Εσύ να είσαι με τους φίλους σου και εγώ να σε βλέπω. Αλλά παιδιά, βλέπετε τελικά ότι η ασυδοσία δημιουργεί περιορισμό στην ελευθερία. Δίνουμε άλλοθι. Εμένα μου λένε π.χ. ότι μπαίνουν παράνομα στην παλιά πόλη. Θα μπορούσα να αγοράσω δέκα μπάρες και να τις περιφρουρώ. Έχω φωτογραφία όπου κάποιος σε ένα αμάξι στις τρεις η ώρα το βράδυ χτυπάει τη μπάρα, επειδή θέλει να μπει στην παλιά πόλη έτσι, επειδή είναι μάγκας. Πάντως αν έχετε κάποια καλή ιδέα γκράφιτι, εγώ είμαι μέσα, θα βοηθήσω.

☛ **Θα βρείτε οικόπεδο στην πυκνοκατοικημένη Καλλιθέα, για να χτιστεί ένα**

σχολείο που θα αποσυμφορήσει το 2^ο Γυμνάσιο και το 2^ο Λύκειο;

- Ακούστε παιδιά, ο δήμος Ρεθύμνης έχει αγοράσει ήδη δύο οικόπεδα για να χτιστούν σχολεία. Το ένα θα γίνει στον Τίμιο Σταυρό και το άλλο στο μεγάλο οικόπεδο στον Κουμπέ. Επίσης, με το νέο σχέδιο πόλης θα εξοικονομήσουμε χώρο για σχολείο, αλλά όταν λέμε εξοικονομήσουμε, δεν θα το κάνουμε όπως οι προηγούμενοι, δηλαδή απλώς να πούμε «Α! εδώ θα γίνει σχολείο» και να μην έχουμε το χώρο, θα πρέπει να εξασφαλίσουμε πρώτα τον χώρο και αφού τον εξασφαλίσουμε απ' την αρχή, όχι όταν ανεβούν οι τιμές και πάνε στα ύψη, τότε θα προχωρήσουμε. Θεωρώ λοιπόν ότι είμαστε σε καλό δρόμο, αν και η πόλη μας δεν έχει τόσο ανάγκη από σχολεία, εάν οι γειτονικοί δήμοι, που τώρα ευτυχώς γίνονται δήμος Ρεθύμνης, είχανε «πολιτική» σχολικής στέγης. Για σκεφτείτε πόσα παιδιά απ' τον Φωκά και απ' το Αρκάδι έρχονται στα σχολεία μας. Αν έμεναν στις περιοχές τους, και θα μένανε πολύ ευχαρίστως αν είχανε σύγχρονα και οργανωμένα σχολεία δίπλα στο χωριό τους και στα σπίτια τους, η πόλη θα είχε αποσυμφορηθεί, αλλά νομίζω ότι έτσι που το πάμε, και σήμερα είχα μία συζήτηση με το Υπουργείο Παιδείας για το θέμα αυτό, θα προλάβουμε και εμείς και δε θα έχουμε τον αποτυχημένο θεσμό της νυχτερινής βάρδιας, όχι ότι θεωρώ σχολείο αυτό που έχουμε νοικιάσει στο Ατσιπόπουλο, είναι μια προσωρινή λύση, "πάμε για τιμόνι", ήδη ετοιμαζόμαστε για αυτό το θέμα. Ετοιμαζόμαστε και για το Αρκάδι, έχει βρει η σημερινή δημοτική αρχή ένα οικόπεδο για σχολείο και έτσι νομίζω ότι θα αποσυμφορηθούν τα σχολεία της πόλης, δηλαδή είμαι αισιόδοξος ως προς αυτό. Θεωρώ ότι το χρονικό πλάνο είναι η τριετία.

☛ **Σας ευχαριστούμε πολύ.**

Και εγώ επίσης.

Η Helen Keller παίζει σκάκι με την Annie Sullivan στο Radcliffe το 1899

Helen Adam's Keller

μια γυναίκα θρύλος

(27 Ιουνίου 1880 / 1 Ιουνίου 1968)

Helen Adam's Keller: μια κωφή και τυφλή Αμερικανίδα συγγραφέας, λέκτορας και ακτιβίστρια, την οποία πολλοί θαύμασαν για τη θέληση και τη δύναμή της.

Το έναυσμα για το ιδιαίτερα σημαντικό και πολύπλευρο έργο της δόθηκε από την δασκάλα της στα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής της. Η Annie Sullivan (14 Απριλίου 1866 –20 Οκτωβρίου 1936) ήταν αυτή που ουσιαστικά άνοιξε την πόρτα στη ζωή της μαθήτριάς της, η οποία πιθανόν χωρίς αυτή να μην είχε «γνωρίσει» ποτέ τον κόσμο.

Η Sullivan όντας άτομο με μειωμένη όραση, λόγω μιας ασθένειας που ονομάζεται τράχωμα, ταξίδεψε ως τη Σχολή Τυφλών Perkins και υποβλήθηκε σε σειρά χειρουργικών επεμβάσεων. Θέλοντας να βοηθήσει τυφλά και κωφά άτομα, έμαθε το δακτυλικό αλφάβητο, δούλεψε κοντά τους για κάποιο διάστημα και αργότερα πήγε στην Alabama, για να συναντήσει την οικογένεια Keller.

Αρχικά, εγκαταστάθηκε με τη Helen σε μια εξοχική κατοικία, για να μπορέσει η μικρή να ξεφύγει από το υπερπροστατευτικό της περιβάλλον. Έτσι, η Sullivan άφησε τη μαθήτριά της να αγγίζει τα αντικείμενα του χώρου και αργότερα της συλλάβιζε στο χέρι την ονομασία του καθενός από αυτά.

Αξιοσημείωτος ήταν και ο τρόπος με τον οποίο δίδασκε στην Keller πώς να μιλάει.

Για να της δείξει την προφορά της κάθε λέξης, έβαζε το χέρι της Helen στον λαιμό της, ώστε να νιώθει τους κραδασμούς που δημιουργούνται κατά την ομιλία. Στη συνέχεια η Helen προσπαθούσε να δημιουργήσει τις ίδιες δονήσεις, όμως η ομιλία της παρέμενε ακόμα ακαθόριστη. Χρόνια αργότερα, μπόρεσε επιτέλους να μιλήσει ξεκάθαρα με τη βοήθεια ειδικού και φυσικά με την υποστήριξη της Annie. Η Helen Keller κοντά της έμαθε να διαβάζει, να γράφει, να μιλάει και το σημαντικότερο να κατανοεί τον κόσμο.

Το 1904, στα είκοσι τέσσερά της, η Helen αποφοίτησε από το Radcliffe ως η πρώτη κωφή και τυφλή απόφοιτος του κολλεγίου. Έθεσε ως αποστολή της ζωής της να παλέψει για τους ανθρώπους που αντιμετώπιζαν σοβαρά προβλήματα με τις αισθήσεις τους. Το 1915 η ίδια και ο G. Kessler ίδρυσαν το Helen Keller International (H.K.I), μια μη κερδοσκοπική οργάνωση για την πρόληψη της τύφλωσης. Το 1920 η Helen ήταν ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Αμερικανικής Αστικής Ένωσης Ελευθεριών.

Υπήρξε υπέρμαχος του δικαιώματος ψήφου των γυναικών, των εργατικών δικαιωμάτων, των προοδευτικών ιδεών και κινημάτων γενικότερα. Ήταν μέλος του σοσιαλιστικού κόμματος, συμμετείχε ενεργά σε κάθε του δράση και έγραφε κείμενα υποστηρίζοντας τις εργατικές τάξεις (από το 1909 έως το 1921). Η ίδια είχε δηλώσει χαρακτηριστικά: «Έχω επισκεφτεί σκλαβοπάζαρα, εργοστάσια, συσσωρευμένες τρώγλες. Αν και δεν μπορούσα να τα δω όλα αυτά, μπορούσα όμως να τα μυρίσω». Το 1912 η Helen Keller συμμετείχε επίσης στη Βιομηχανική Ένωση, όταν θεώρησε ότι ο κοινοβουλευτικός σοσιαλισμός βυθιζόταν πλέον σε «πολιτικό τέλμα»

Εξαιτίας του ενδιαφέροντός της για τα άτομα με αναπηρίες μίλησε αλλά και

έγραψε θεωρητικά κείμενα για τον ακτιβισμό. Το 1932 από το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Σκωτίας χορηγήθηκαν τιμητικές υποτροφίες τόσο στην ίδια όσο και στη Sullivan ενώ δέχθηκαν επίσης τιμητικά διπλώματα από το Πανεπιστήμιο Temple. Το 1935 η Sullivan έχασε εντελώς την όρασή της και ένα χρόνο αργότερα έχασε τη μάχη με τη ζωή. Το έργο της θαμμένο χρόνια στο σκοτάδι ήρθε στο φως το 1993 μέσω της βιογραφίας που εξέδωσε η Nella Braddy με τίτλο «Anne Sullivan Macy: Η ιστορία πίσω από την Helen Keller».

Η Keller, όπως και η δασκάλα της, νίκησε όλες τις φυσικές της αδυναμίες και έγινε δυνατότερη από αυτούς που φαίνονται «δυνατοί». Δεν άκουσε ποτέ το χειροκρότημα και τις επευφημίες του πλήθους που την θαύμασε. Μέσα από το δικό της σκοτάδι άνοιξε τα μάτια εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλον τον κόσμο και έδωσε φως στη ζωή τους. Το μήνυμά της ήταν: «Να βλέπεις με τα μάτια της καρδιάς».

Πηγές: Ιστοσελίδα Πανελληνίας Ένωσης Κωφών (www.e-pek.gr)
lefobserver.blogspot.com

K.A.

Η Helen Keller (αριστερά)
και η Annie Sullivan (δεξιά)

International Year of CHEMISTRY 2011

2011:

Το 2011 έχει ανακηρυχθεί Διεθνές Έτος Χημείας (IYC 2011) αφιερωμένο στα επιτεύγματα και τη συνεισφορά της συγκεκριμένης επιστήμης στην ανθρωπότητα. Η απόφαση για αυτόν τον εορτασμό ήταν μία ιδέα της Αιθιοπίας με την υποστήριξη είκοσι τριών συνολικά χωρών και ελήφθη το 2008, με τη λογική ότι η Χημεία παίζει πρωτεύοντα ρόλο στην επίτευξη των στόχων της Δεκαετίας του Ο.Η.Ε. στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για Αειφόρο ανάπτυξη (2005-2014).

Το IYC 2011 συντονίζεται από το IUPAC, τη Διεθνή Ένωση Καθαρής και Εφαρμοσμένης Χημείας και την UNESCO, τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό. Το κεντρικό θέμα του εορτασμού είναι: «Χημεία: η ζωή μας, το μέλλον μας» (Chemistry-our life, our future) και αποσκοπεί στο να προωθήσει τη Χημεία στο ευρύ κοινό, να προσελκύσει τους νέους στο χώρο, αλλά και να αναδείξει το ρόλο της στην επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων. Στην οργάνωση του εορτασμού σε τοπικό επίπεδο συμμετέχουν τα κατά τόπους επιστημονικά σωματεία, αλλά και μεγαλύτεροι οργανισμοί όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση για τις Χημικές και Μοριακές Επιστήμες. Για την Ελλάδα, υπεύθυνη είναι η Ένωση Ελλήνων Χημικών, ενώ έχει προγραμματιστεί μια έκθεση σπάνιων υλικών στο Εθνικό

κό Ίδρυμα Ερευνών για το Φεβρουάριο.

Η Χημεία είναι η επιστήμη που κατεξοχήν μελετά τη σύσταση των ουσιών καθώς και τις μετατροπές τους, δηλαδή τις αναδιατάξεις των δομικών συστατικών της ύλης και μέσω αυτών τους μετασχηματισμούς που αυτή υφίσταται. Ασχολείται παραδοσιακά με τους νόμους που διέπουν τον σχηματισμό και τη διάσπαση των μορίων από τα άτομα, σήμερα ωστόσο το πεδίο της μπορεί να διευρυνθεί, ώστε να συμπεριλάβει τη δομή της ύλης σε πιο θεμελιώδες επίπεδο π.χ. τις πυρηνικές αντιδράσεις (Πυρηνική Χημεία).

Η Χημεία σχετίζεται στενά με την επιστήμη της Φυσικής, ιδιαίτερα με την Κβαντική Μηχανική, η οποία ερμηνεύει τους χημικούς νόμους σε ένα πιο θεμελιώδες επίπεδο. Επίσης, συνδέεται με την επι-

στήμη της Βιολογίας, καθώς αποτελεί τη βάση για την κατανόηση των χημικών φαινομένων που συνθέτουν το μεταβολισμό των ζωντανών οργανισμών. Τα φαινόμενα αυτά αποτελούν το αντικείμενο της Μοριακής Βιολογίας. Κάποιοι από τους κλάδους της είναι η Οργανική και η Ανόργανη Χημεία, η Φυσικοχημεία, η Θερμοχημεία, η Ακτινοχημεία, η Βιοχημεία, η Πυρηνική και η Αναλυτική Χημεία.

Η Αναλυτική Χημεία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην καθημερινότητα όλων μας. Ασχολείται με το χημικό χαρακτηρισμό της ύλης, δηλαδή με το διαχωρισμό, την ταυτοποίηση και τον υπολογισμό των σχετικών ποσών των συστατικών ενός δείγματος. Οτιδήποτε καταναλώνουμε ή χρησιμοποιούμε είναι χημικές ουσίες και η γνώση της σύστασής τους είναι σημαντική στην καθημερινή μας ζωή.

Η Αναλυτική Χημεία παίζει σημαντικό ρόλο σχεδόν σε όλα τα πεδία της Χημείας π.χ. στη Γεωργική, Κλινική, Περιβαλλοντική, Μεταλλουργική και Φαρμακευτική Χημεία. Επίσης έχει διαδραματίσει και συνεχίζει να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη των Θετικών Επιστημών.

Μερικά παραδείγματα που πιστοποιούν το σημαντικό της ρόλο στην καθημερινότητά μας είναι τα εξής:

- Το άζωτο που περιέχεται σε ένα λίπασμα καθορίζει την τιμή του.
- Τα τρόφιμα αναλύονται για την ποσότητα των συντηρητικών ή των βιταμινών που περιέχουν.
- Η ποιότητα των λαδιών που χρησιμοποιούνται ως τρόφιμα πρέπει να ελέγχονται για την οξύτητά τους.
- Ο αέρας της πόλης πρέπει να αναλύεται για να υπολογιστούν οι περιβαλλοντικοί ρύποι.
- Το αίμα των διαβητικών πρέπει να ελέγχεται τακτικά για τον προσδιορισμό

του επιπέδου της γλυκόζης.

- Οι αθλητές πρέπει να ελέγχονται για τυχόν χρήση απαγορευμένων χημικών ουσιών κατά τη διάρκεια των αθλητικών αγώνων (antidoping control).

- Η παρουσία ιχνοστοιχείων που προήλθαν από την εκपुरσοκρότηση του όπλου στο χέρι του δολοφόνου, θα αποδείξει ότι αυτός πυροβόλησε με το συγκεκριμένο όπλο.

- Η καθαρότητα των φαρμάκων θα καθορίσει τη δραστηριότητά τους.

- Η μέτρηση του ποσού των υδρογονανθράκων, του μονοξειδίου του άνθρακα και του μονοξειδίου του αζώτου στις εξατμίσεις των αυτοκινήτων, που γίνεται στα Κ.Τ.Ε.Ο., μας επιτρέπει να ρυθμίσουμε την καλή λειτουργία του κινητήρα, ώστε να ελαχιστοποιήσουμε την εκπομπή ρύπων από τα οχήματα.

- Η ποιότητα των κατασκευαζόμενων προϊόντων συχνά εξαρτάται από τις σωστές χημικές αναλογίες και η μέτρηση των συστατικών τους είναι απαραίτητο στοιχείο του ποιοτικού ελέγχου.

Αυτό ήταν ένα μικρό «μάθημα» Χημείας. Στη σύγχρονη τεχνολογική κοινωνία, που ζούμε, η Χημεία, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι έχει στεφθεί βασίλισσα. Όπου και να κοιτάξει κανείς, με ό,τι και αν καταπιαστεί, χωρίς υπερβολή η Χημεία αποδεικνύεται «συναδοιπόρος» του.

Πηγές: www.openscience.gr
 Ευθύμιος Νταράκας, *Στοιχεία Χημείας Περιβάλλοντος*, Θεσσαλονίκη 2011 (users.auth.gr)

Κ.Β.

Nash

John
ash

Η σχιζοφρενής
ιδιοφυΐα

John Nash υπήρξε μια ιδιοφυΐα στα μαθηματικά, αλλά ταυτόχρονα, όσο και αν αυτό φαίνεται παράξενο, ένας άνθρωπος που έπασχε από σχιζοφρένεια. Γεννήθηκε στις 13 Ιουνίου του 1928 στο σανατόριο της πόλης Bluefield στη Δυτική Βιρτζίνια. Ο πατέρας του ήταν πτυχιούχος στην εφαρμοσμένη Ηλεκτρική Μηχανική και παλιότερα είχε πολεμήσει στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο ως υπολοχαγός στις υπηρεσίες ανεφοδιασμού στο μέτωπο της Γαλλίας. Η μητέρα του, Margaret Birginia Marn είχε γεννηθεί στο Bluefield, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Δυτικής Βιρτζίνια και πριν από το γάμο της εργάστηκε ως δασκάλα της αγγλικής γλώσσας αλλά και της λατινικής. Κατά τη διάρκεια της ζωής της υπέστη μερική απώλεια ακοής εξαιτίας μιας παλιότερης αρρώστιας που της προκάλεσε υψηλό πυρετό. Και οι δυο γονείς του ήρθαν στο Bluefield από την Βορειοδυτική Καρολίνα. Επίσης είχε και μια αδερφή δύομισι χρόνια μικρότερη, τη Martha.

Ο John Nash από μικρό παιδί είχε πρόσβαση σε έναν ατέλειωτο πλούτο γνώσεων που προερχόταν από εγκυκλοπαίδειες και άλλα βιβλία, που βρίσκονταν στα ράφια της μεγάλης βιβλιοθήκης του σπιτιού του. Όπως περιέγραφε αργότερα η δασκάλα του, ο John Nash έδειχνε να ξεχωρίζει από τα άλλα παιδιά του σχολείου του χωρίς όμως να είναι άριστος μαθητής. Διάβαζε συνεχώς, περπατούσε και «σφύριζε» ολόκληρες συμφωνίες του Μπαχ αλλά το πιο σημαντικό από όλα ήταν μια ανεξήγητη ικανότητα που είχε, να αναζητά διαρκώς νέους τρόπους προσέγγισης των πραγμάτων. Όταν πια έφτασε στο Πανεπιστήμιο, άρχισε να γίνεται φανερό η ιδιοφυΐα του. Είναι χαρακτηριστικό ένα περιστατικό που έδωσε το πρώτο δείγμα της διάνοιάς του, όταν δεκαεννιάχρονος σπουδαστής ακόμα πλησίασε τον καθηγητή του, R.J.Duffin και του έδειξε ένα πρόβλημα που εκτίμησε ότι είχε βρει τη λύση του. Ο καθηγητής έμεινε άφωνος, όταν διαπίστωσε ότι ο John Nash, είχε καταφέρει, χωρίς να το ξέρει, να λύσει το διάσημο θεώρημα του Brower. Ο καθηγητής R.J.Duffin σε συστατική επιστολή του προς το πανεπιστήμιο του Princeton περιέγραφε τα πάντα με μία μόνο φράση: «Αυτός ο άνθρωπος είναι μια ιδιοφυΐα». Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι την περίοδο αυτή στο Πανεπιστήμιο του Princeton βρίσκονταν ο Einstein και ο Goder Wiener Neuman. Ο Neuman θεωρείται ο εμπνευστής της «θεωρίας των παιγνίων». Η θεωρία αυτή απέβλεπε στο να αποκομίσει μαθηματικούς κανόνες μέσα από παίγνια στρατηγικής. Ο Neuman όμως ανέπτυξε τους κανόνες αυτούς μέσα από την εξόστωση των αντιπάλων και όχι μέσα από συνεργασίες περισσότερων παικτών.

Ο John Nash είχε αναπτύξει σπουδαία μαθηματική «δράση» από τις μικρές τάξεις του Γυμνασίου: χαρακτηριστικές μάλιστα είναι οι αναλύσεις που έκανε πάνω στο θεώρημα Fermat. Ακόμη διακρίθηκε στα πειράματα της Χημείας και του Ηλεκτρισμού, όπως και τις τεχνολογικές εφαρμογές του τελευταίου στη χημική εφαρμοσμένη Μη-

χανική την περίοδο που ήταν σπουδαστής στο Carnegie του Πίτσμπουργκ. Στο Carnegie σπούδασε με υποτροφία και παρακολούθησε μαθήματα Χημείας, Φυσικής, Μηχανολογίας, πριν καταλάβει ότι αυτό που τον άγγιζε πραγματικά ήταν η επιστήμη των Μαθηματικών. Στο διάστημα των σπουδών του, του ανατέθηκε να μελετήσει μια σειρά θεμάτων γύρω από τα διεθνή οικονομικά, να εξαγάγει τα συμπεράσματα του και να κάνει τις δικές του προτάσεις. Αποτέλεσμα αυτών των μελετών ήταν η εκπληκτική έκθεση που συνέταξε για τα οικονομικά προβλήματα, η οποία δημοσιεύτηκε αργότερα με τον τίτλο «Το πρόβλημα της διαπραγματεύσεως». Η μελέτη αυτή ήταν το ξεκίνημα του ενδιαφέροντός του για την θεωρία των παιγνίων, από το σημείο εκείνο που την σταματούσε ο Neuman. Την επέκτεινε και την ανέλυσε μέσα από τις πολλαπλές και ποικίλες δυνατότητες της Άλγεβρας. Ήξερε πολύ καλά ότι η διατριβή του πάνω σε αυτή την θεωρία, που πολλοί καθηγητές δεν τολμούσαν να αγγίξουν, θα τον έκανε να ξεχωρίσει μέσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Και πράγματι τιμήθηκε γι' αυτήν το 1994 με το βραβείο Nobel.

Σε ηλικία 22 ετών ο Nash ήταν καθηγητής στο Princeton (το προτίμησε από το Χάρβαρντ, εξαιτίας την κοντινότερης απόστασης από το Bluefield, αλλά και γιατί εκτίμησε την προσπάθειά του καθηγητή A.W. Tucker να τον πάρει κοντά του). Σε ηλικία 23 ετών δίδασκε στο MIT. Κάθε φορά που ανέλυε μια μαθηματική του μελέτη, το κοινό έμενε άφωνο και τα επιφωνήματα θαυμασμού ήταν συνηθισμένο φαινόμενο.

Δυστυχώς, τους πρώτους μήνες του 1959 μια ψυχική εκτροπή, η σχιζοφρένεια, χτυπά αυτή την ιδιοφυΐα (το διάστημα αυτό συνέπεσε με την εγκυμοσύνη της συζύγου του Alicia). Άρχισε να κυκλοφορεί στους διαδρόμους του Πανεπιστημίου κρατώντας κάτω από την μασχάλη του την εφημερίδα New York Times ισχυριζόμενος σε όποιον συναντούσε ότι μέσα στα κείμενα υπήρχαν κωδικοποιημένα μηνύματα εξωγήινων. Έβλεπε παντού συνωμοσίες, ακόμα και

από το προσωπικό του MIT. Νόμιζε ότι παντού υπήρχαν κρυπτοκομμουνιστές, άκουγε φωνές και δεχόταν τηλεφωνήματα από αγνώστους, ενώ πίστευε ότι διαδραμάτιζε σπουδαίο θρησκευτικό ρόλο. Τελικά παραιτείται από το MIT και αρχίζει να νοσηλεύεται σε ψυχιατρικές κλινικές. Στα ενδιάμεσα διαστήματα επισκέπτεται τακτικά το Princeton, όπου φορώντας παράξενα ρούχα κινείται αμίλητος μέσα στις βιβλιοθήκες και τα κτίρια, ενώ σταματούσε και μιλούσε μόνο αν ήθελε να ζητήσει κάποιο τσιγάρο ή μερικά σέντς. Αν και το Princeton του είχε παραχωρήσει τα πάντα (βιβλιοθήκες, υπολογιστές, αίθουσες κλπ.), αυτός ζώντας φανερά στον δικό του κόσμο, τα αρνιόταν. Όπως αρνιόταν και τις προσκλήσεις των συναδέλφων του να παραστεί στα σεμινάρια τους. Όλοι όσοι ήξεραν το πρόβλημα του τον βοηθούσαν (συμπεριλαμβανομένης και της πρώην συζύγου του Alicia με την οποία είχε στο μεταξύ χωρίσει) αλλά δυστυχώς δεν μπορούσε να ανταποκριθεί. Και όλα αυτά τη στιγμή που στους πανεπιστημιακούς κύκλους, στα σεμινάρια, και τις διαλέξεις, όλοι αναφέρονταν στις θεωρίες του, τις απόψεις του, τις μελέτες του, τα συμπεράσματά του και τις εφαρμογές τους στην πολιτική, την οικονομία, την κοινωνία.

Η κατάσταση αυτή συνεχίστηκε μέχρι που το 1989 εντελώς απροσδόκητα ο κορυφαίος της Θεωρητικής Φυσικής του 20ου αιώνα, Freeman Dyson, πήρε επιτέλους απάντηση στην καλημέρα που απηύθυνε για πολλά χρόνια στον αμίλητο John Nash. Ο Nash μίλησε στον Dyson για την κόρη του, Ester Dyson, δείχνοντας τα πρώτα στοιχεία ότι το μυαλό αυτού του κορυφαίου μαθηματικού άρχισε να λειτουργεί και πάλι σωστά. Ο Dyson περιέγραψε την έκπληξη και την χαρά του με μια φράση: «το ξύπνημά του ήταν υπέροχο!».

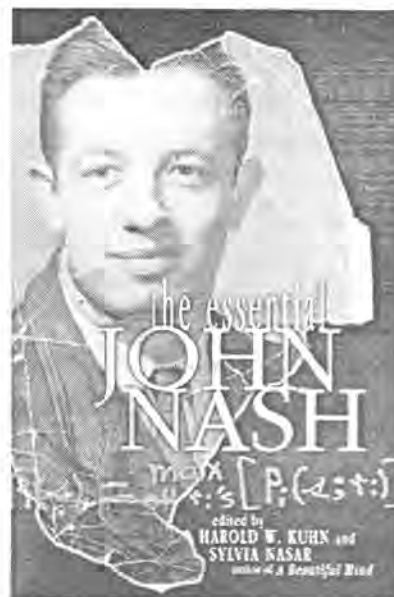
Ένα χρόνο αργότερα ο Nash αρχίζει να ασχολείται πάλι με τα μαθηματικά. Στην επικοινωνία του με άλλους μαθηματικούς, όπως τον Enrico Bombi, κάνει ευρεία χρήση του διαδικτύου, και τον Οκτώβριο του 1994 παίρνει το βραβείο Nobel. Ο επί πενήντα

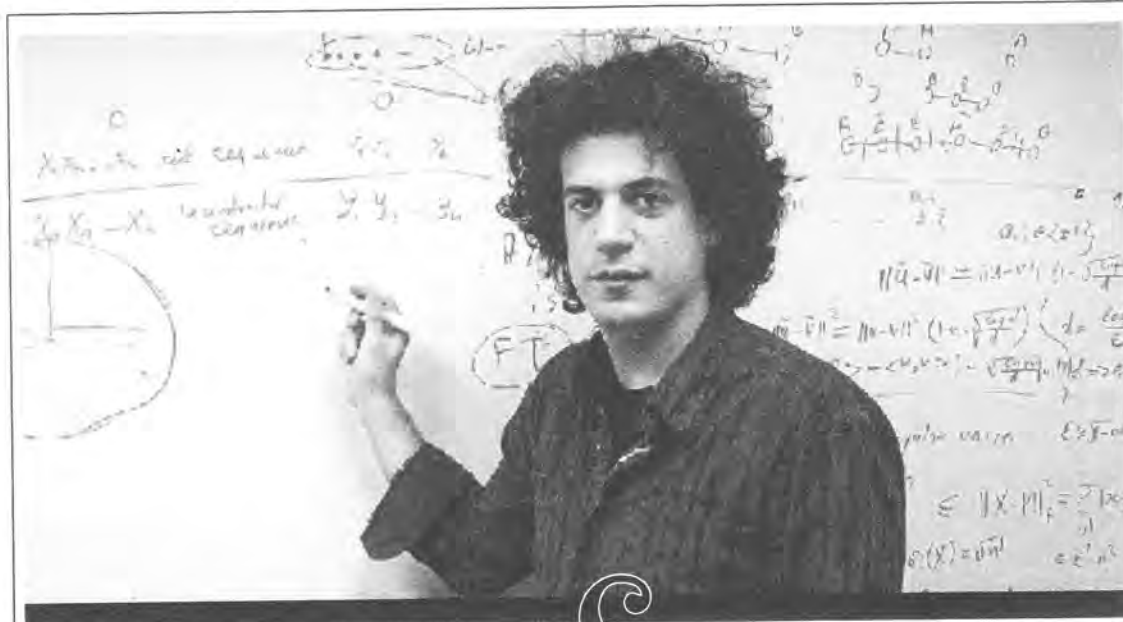
χρόνια αχώριστος φίλος του, μαθηματικός Harold Kuhn, είναι αυτός που του ανακοινώνει την μοναδική αυτή είδηση.

Ο John Nash υπήρξε κάτι το διαφορετικό και κατάφερε να βρει διεξόδους εκεί που οι άλλοι αδυνατούσαν. Οι θεωρίες του έχουν αποτελέσει βασικούς κανόνες πάνω στους οποίους στηρίζεται η σημερινή πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του πλανήτη. Ο άγνωστος κόσμος, στον οποίο βυθίστηκε για τριάντα χρόνια, ίσως να μην ήταν μόνο ένας κόσμος σκεπασμένος από το πέπλο της ψυχικής ασθένειας, αλλά ο κόσμος της σημερινής πορείας και εξέλιξης, όπως τον αντιλήφθηκε και τον βίωσε στο ταραγμένο (;) μυαλό του. Μήπως ο John Nash-έστω και κάτω από το βάρος της ψυχικής του διαταραχής-είδε πράγματα που θα ζήσουμε εμείς στα επόμενα χρόνια; Πράγματα που τον κράτησαν απομακρυσμένο και φοβισμένο από τον κόσμο μέχρι την στιγμή που ένιωσε τόσο δυνατός ώστε να «γυρίσει» και να τα αντικρίσει; Η ταινία «Ενας υπέροχος άνθρωπος», η οποία κυκλοφόρησε το 2002 και βραβεύτηκε την ίδια χρονιά με το Οσκαρ καλύτερης ταινίας, είναι αφιερωμένη στην πολυτάραχη ζωή του και σίγουρα αξίζει όλοι μας να την δούμε.

Πηγή: www.mathsforyou.gr

Γ.Μ.

Ο 28χρονος *Κωνσταντίνος Δασκαλάκης*

έλυσε τον γρίφο του νομπελίστα John Nash

«Πληροφορική δεν είναι μόνο ο προγραμματισμός ή το Excel, όπως ο περισσότερος κόσμος πιστεύει. Πίσω από αυτά κρύβεται ένα πολύπλοκο αλλά ταυτόχρονα συναρπαστικό σύστημα, οι δυνατότητες του οποίου είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξερεύνητες. Αυτό λοιπόν καλούμαστε οι επιστήμονες να κάνουμε, να ρίξουμε φως στις... σκοτεινές πλευρές της πληροφορικής».

Είναι μόλις είκοσι οκτώ ετών κι όμως το βιογραφικό του είναι πλούσιο σε επαγγελματική και ακαδημαϊκή εμπειρία. Απόφοιτος του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με βαθμό 9,98, με μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ, ο Κωνσταντίνος Δασκαλάκης, γιος μαθηματικού, θεωρείται ένα από τα πιο λαμπρά μυαλά διεθνώς. Μάλιστα σε περίπου έναν μήνα θα μπει στις αίθουσες του Πανεπιστημίου MIT της Βοστώνης, για να διδάξει. Πριν από μερικές εβδομάδες ο

Δασκαλάκης κατάφερε να ξεδιαλύνει έναν δύσκολο γρίφο της πληροφορικής, που έμενε άλυτος από το 1950. Το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται, όπως παραδέχεται, είναι αρκετά δύσκολο για τον περισσότερο κόσμο. Η διδακτορική του διατριβή μελετά το Θεώρημα του Nash στη θεωρία των παιγνίων, θεώρημα για το οποίο το 1994 ο Nash κέρδισε το Νόμπελ Οικονομίας.

«Την επιστήμη μου την ενδιαφέρει κυρίως το Ίντερνετ. Πρόκειται για ένα μέσο που χρησιμοποιείται από εκατομμύρια χρήστες και ελέγχεται από διάφορες εταιρίες, οργανισμούς και κράτη. Όλοι όμως

έχουν διαφορετικά συμφέροντα, που μερικές φορές επηρεάζουν την ελεύθερη κίνηση της πληροφορίας. Έτσι, αυτό που καλούμαστε να κάνουμε είναι να σχεδιάσουμε ένα «γερό» Ίντερνετ, όπου η πληροφορία θα ταξιδεύει όσο πιο γρήγορα γίνεται με ασφάλεια, ενώ παράλληλα θα προστατεύεται η ελευθερία του λόγου», λέει στα «ΝΕΑ» ο 28χρονος επιστήμονας.

«Θα χαθώ στην Ελλάδα...»

Στην ερώτηση αν σκοπεύει να αφήσει την ακαδημαϊκή καριέρα στη Βοστώνη για να επιστρέψει στην Ελλάδα, απαντά αρνητικά. «Το αντικείμενό μου είναι τέτοιο που φοβάμαι ότι αν ερχόμουν στην Ελλάδα δεν θα μπορούσα να συνεχίσω τις έρευνές μου. Το πιο πιθανό είναι ότι δεν θα υπήρχαν οι κατάλληλες συνθήκες, ενδεχομένως ούτε η απαραίτητη υποστήριξη στο ερευνητικό μου έργο. Φοβάμαι ότι μπορεί να χαθώ στην ελληνική γραφειοκρατία» αναφέρει. Αυτό που του αρέσει ιδιαίτερα στη Βοστώνη είναι ότι είναι ένας τεράστιος ακαδημαϊκός χώρος. «Ο μισός πληθυσμός της πόλης έχει σχέση με τον πανεπιστημιακό κόσμο». Αν και η επιστροφή στην Ελλάδα δεν είναι στα άμεσα σχέδιά του, όπως τονίζει, «θέλω να δώσω πίσω στην Ελλάδα, γιατί κι αυτή μου έδωσε τις βάσεις, για να φτάσω ως εδώ. Έρχομαι στην Ελλάδα δύο φορές το χρόνο για περίπου δύο μήνες. Σίγουρα στην καθημερινότητά μου υπάρχουν στιγμές που μου λείπει η οικογένειά μου και το σπιτικό φαγητό».

50 χρόνια έψαχναν τη λύση

Πριν από μερικές εβδομάδες, ο 28χρονος Κωνσταντίνος Δασκαλάκης τράβηξε τα βλέμματα της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας- και όχι μόνο- πάνω του καθώς βραβεύθηκε από τον διεθνή οργανισμό ACM (Association for Computing Machinery), την Ένωση, δηλαδή, όλων όσοι ασχολούνται με την πληροφορική, η οποία δίνει ένα βραβείο για την καλύτερη διδακτορική διατριβή κάθε χρόνο. Αφε-

τηρία ήταν ο γρίφος που παρέμενε άλυτος από την εποχή που ο Nash διατύπωσε το θεώρημα για τη θεωρία των παιγνίων. Ο αμερικανός επιστήμονας τη δεκαετία του '50 έφτιαξε ένα απλοποιημένο σύστημα για τις σχέσεις και τις ενέργειες κάποιων ανθρώπων που εμπλέκονταν σε καταστάσεις με διαφορετικά συμφέροντα, όπως το να είναι αντίπαλοι σε ένα παιχνίδι. Κι έδειξε ότι σε κάθε αγορά, ακόμη κι όταν υπάρχουν αντικρουόμενα συμφέροντα, υπάρχει τρόπος να βρεθεί η ισορροπία. Μετά τη διατύπωση της θεωρίας του Nash- η οποία δε βρίσκει εφαρμογή μόνο στα παιχνίδια αλλά και στην αγορά ή το Ίντερνετ- ξεκίνησαν πολλοί επιστήμονες να ψάχνουν με ποιον τρόπο μπορεί κανείς να προβλέψει την ισορροπία Nash, όπως, για παράδειγμα, τι θα γίνει στην αγορά ή ποιος θα κερδίσει στο σκάκι ή ποια στρατηγική στο πόκερ είναι η καλύτερη. Όπως επισημαίνει ο Δασκαλάκης, πέρασαν πέντε δεκαετίες χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Υπολογιστικά αδύνατο...

Έναν χρόνο χρειάστηκε ο νεαρός επιστήμονας με τους καθηγητές του, Χρίστο Παπαδημητρίου από το Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ και Πολ Γκόλντμπεργκ από το Πανεπιστήμιο του Λίβερπουλ, μέχρι τελικά να βρουν τη λύση στον γρίφο. Όπως λέει ο 28χρονος, οι μέχρι τότε προσπάθειες στρέφονταν ουσιαστικά σε λάθος κατεύθυνση. Η έρευνά τους έδειξε ότι η ισορροπία αυτή σε ορισμένες περιπτώσεις είναι υπολογιστικά αδύνατη. «Ουσιαστικά αποδείξαμε ότι δεν υπάρχει τρόπος για να προβλεφθεί η ισορροπία. Μπορεί να χρειάστηκε έναν χρόνο να δουλέψουμε σκληρά, ωστόσο το ερώτημα αυτό μας βασάνιζε περισσότερο καιρό. Είναι πάντως μεγάλη τιμή για έναν νέο επιστήμονα να βραβεύεται από τον διεθνή αυτό οργανισμό. Ανάμεσα σε χιλιάδες διατριβές από τα πανεπιστήμια του κόσμου επιλέχθηκε η δική μου».

Πηγές: www.edugate.gr
newsite-aristidis.blogspot.com

Γ.Μ.

Η γεωμετρία στην Αρχαία Αίγυπτο

Η Γεωμετρία είναι μια επιστήμη με την οποία «ασχολήθηκαν» οι περισσότεροι από τους μεγάλους πολιτισμούς της ιστορίας. Αναπτύχθηκε σε όλες σχεδόν τις ηπείρους της γης (Ευρώπη, Ασία, Αμερική). Ένας από τους πολλούς λαούς που ήρθαν σε επαφή με αυτήν ήταν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι (τέσσερις χιλιετίες πριν από τη γέννηση του Χριστού).

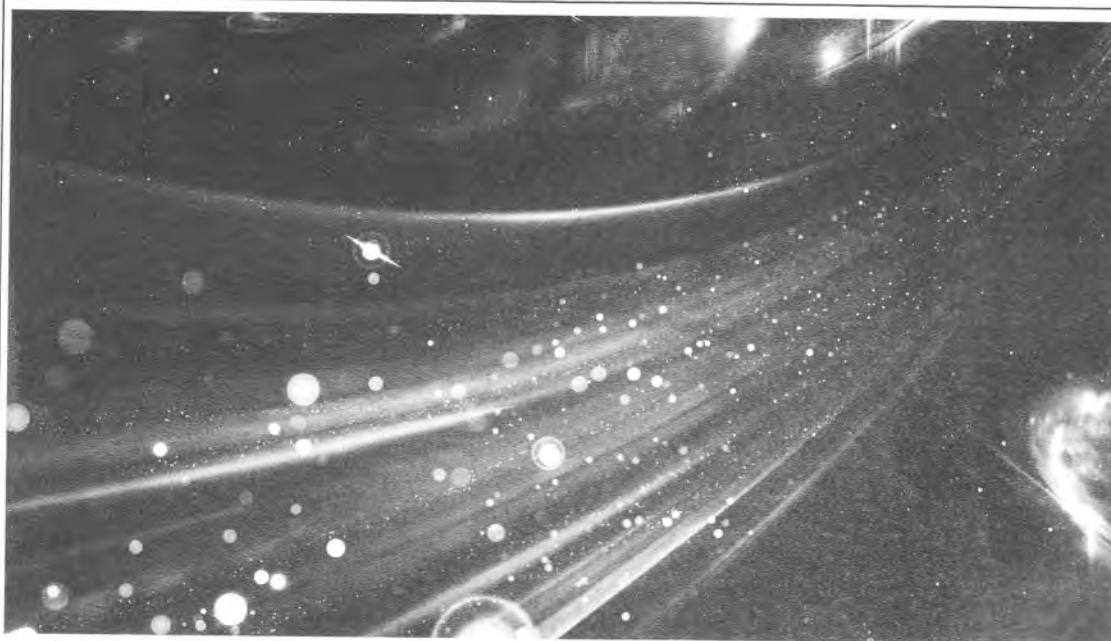
Η γέννηση της Γεωμετρίας στην Αίγυπτο οφείλεται κυρίως στην επιθυμία των Αιγυπτίων να ικανοποιήσουν βασικές καθημερινές τους ανάγκες. Συγκεκριμένα, ο κύριος λόγος που ανέπτυξαν εμπειρικές γνώσεις Γεωμετρίας ήταν το γεγονός ότι ο ποταμός Νείλος, που διαρρέει το μεγαλύτερο τμήμα της χώρας, πλημμύριζε δύο με τρεις φορές ετησίως και έτσι δημιουργούνταν η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των χωραφιών. Η διαδικασία της οριοθέτησης της γης ήταν πολύ σημαντική, διότι χάρη σε αυτήν καθοριζόταν ο φόρος που έπρεπε να καταβάλει ο κάθε πολίτης στο κράτος.

Με την πάροδο του χρόνου οι Αιγύπτιοι καλλιέργησαν και συστηματοποίησαν αυτές τις γνώσεις. Με τη βοήθεια της Γεωμετρίας κατάφεραν να κατασκευάσουν μεγαλοπρεπή οικοδομήματα. Η αρχιτεκτονική τους έφτασε στο απόγειο της με την κατασκευή των ναών στο Λούξορ και στο Καρνάκ καθώς και με την οικοδόμηση των περίφημων πυραμίδων.

Ακόμη οι Αιγύπτιοι εφηύραν τρόπους, για να υπολογίζουν το εμβαδόν διαφόρων γεωμετρικών σχημάτων (του κύκλου, του τριγώνου, του τετραγώνου) και τον όγκο ορισμένων στερεών (του κύβου, του κυλίνδρου, της πυραμίδας). Το μεγαλύτερο όμως γεωμετρικό τους επίτευγμα είναι ο τύπος της κόλουμερης τετραγωνικής πυραμίδας (πυραμίδα της οποίας η κορυφή έχει αποκοπεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι επίπεδη και παράλληλη προς τη βάση).

Επίσης από τα μεγαλιθικά μνημεία (ναοί στο Λούξορ και στο Καρνάκ, πυραμίδες στη Γκίζα), των οποίων οι πλευρές αποτελούν ακέραια πολλαπλάσια, φαίνεται ότι γνώριζαν τις ιδιότητες των ορθογώνιων τριγώνων. Τέλος ασχολήθηκαν και με το Πυθαγόρειο θεώρημα χωρίς όμως να το αποδείξουν (πρώτοι οι αρχαίοι Έλληνες και συγκεκριμένα ο Πυθαγόρας το απέδειξαν), και αυτό γιατί η έννοια της απόδειξης δεν ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένη στους ανατολικούς λαούς (Αιγυπτίους, Σουμέριους, Βαβυλώνιους κ.ά.).

Νίκος Φραντζεσκάκης (Α6)
Σταύρος Φραντζεσκάκης (Α6)
Σεργκί Φεντίσιν (Α6)

το Σύμπαν που αγάπησα...

Ε

Δρ Μάνος Δανέζης

Εδώ και τέσσερα χρόνια μια ξεχωριστή εκπομπή κρατούσε συντροφιά σε αυτούς που επιθυμούσαν να περιηγηθούν στα άδυτα του σύμπαντος και να δώσουν απαντήσεις σε χρόνια κοσμολογικά ερωτήματα. Εμπνευστές αυτού του «ταξιδιού» ήταν δυο σημαντικοί επιστήμονες του ελλαδικού χώρου, ο δρ Δανέζης Μάνος και ο δρ Θεοδοσίου Στράτος. «Το Σύμπαν που αγάπησα» προβαλλόταν από την ΕΤ3 με μεγάλη επιτυχία εδώ και τέσσερα χρόνια. Μάλιστα το ΕΚΦΕ Ρεθύμνου σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση διοργάνωσε μια εκδήλωση στο Ωδείο Ρεθύμνου με προσκεκλημένο τον κ. Θεοδοσίου, που μίλησε για τις αντιλήψεις που είχαν οι πολιτισμοί παλιότερα για το σύμπαν και πώς αυτές αντανάκλωνταν σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους.

Κάποια από τα θέματα - επιμέρους τίτλοι των τεσσάρων κύκλων της εκπομπής, για να καταλάβουμε καλύτερα το περιεχόμενό της, ήταν:

- Το φάντασμα του ανθρώπινου χρόνου
- Το μυστήριο των συμπαντικών δυνάμεων
- Τα άστρα των Θεών
- Χαρτογραφώντας το σύμπαν
- Το μυστήριο των UFO
- Αποικίες στο διάστημα
- Το φάντασμα της ταχύτητας
- Οι γήινοι πλανήτες
- Αστεροειδείς
- Ένα αστέρι γεννιέται
- Όταν τα αστέρια γερνάνε
- Οι μαύρες ρουφήχτρες του σύμπαντος
- Ο κόσμος των γαλαξιών
- Αστρικές παρέες
- Τα πράσινα αριανά ανθρωπάκια
- Η κραυγή της γης
- Αναζητώντας ζωή σε άλλους πλανήτες
- Η ηλικία του σύμπαντος
- Σελήνη - Η θεά της νύχτας
- Η ασπίδα της γης
- Ήλιος και γη - Μια σχέση προστασίας και απειλής
- Ενεργοί γαλαξίες - Οι ακρίτες του Σύμπαντος
- Όταν τα αστέρια ζευγαρώνουν
- Όταν τα αστέρια λαμπυρίζουν

Καθηγητές στο Φυσικό Αθηνών ασχολούνται με τον Τομέα της Αστροφυσικής-Αστρονομίας και της Μηχανικής. Για την τηλεοπτική αυτή σειρά τους απονεμήθηκε το «Hellenic-American University prize» στο 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Επιστημονικών Ταινιών.

Ο κος Δανέζης γεννήθηκε στον Πειραιά το 1949. Πήρε πτυχίο Μαθηματικού από το Πανεπιστήμιο Αθηνών (1974) και ολοκλήρωσε το διδακτορικό του στην Αστροφυσική στο Τμήμα Φυσικής του ίδιου Πανεπιστημίου (1983). Έχει εργαστεί σε αστεροσκοπεία και έχει εκπονήσει ένα πλούσιο συγγραφικό έργο με εκατοντάδες επιστημονικές δημοσιεύσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα είναι: Φασματοσκοπική μελέτη θερμών αστερών εκπομπής στην ορατή περιοχή του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος και στο υπεριώδες (UV) μέσω δορυφορικών δεδομένων

(IUE, HST), Υπεριώδης φασματική περιοχή, Αστρικές ατμόσφαιρες, Διπλά συστήματα αστερών και Ιστορία και Φιλοσοφία των Θετικών Επιστημών. Επίσης, είναι μέλος της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης (IAU), της Ευρωπαϊκής Αστρονομικής Κοινότητας (E.A.S.), της Ελληνικής Αστρονομικής Εταιρείας (Hel.A.S.), της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών, της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας, του «Συλλόγου Διατήρησης της Γλωσσικής Κληρονομιάς» και του «Συλλόγου Ιστορικών Σπουδών των Αρχαίων Ελληνικών Μαθηματικών».

Ανάλογα προσόντα έχει και ο συμπαρουσιαστής του, κος Στράτος Θεοδοσίου. Έχει διατελέσει Μέλος της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης, της Ελληνικής Αστρονομικής Εταιρείας, της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών και της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας.

Οι δυο αυτοί επιστήμονες έχουν προσπαθήσει να εκλαϊκεύσουν την επιστήμη. Είναι πρόθυμοι να μεταδώσουν τις γνώσεις που τόσο καλά κατέχουν, να μοιραστούν τις απορίες των άλλων. Βρίσκονται κοντά στους νέους και όχι μόνο στους φοιτητές τους. Και οι δυο τους ανταποκρίνονται στις προσκλήσεις της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών και σπεύδουν με ιδιαίτερο ενθουσιασμό να συζητήσουν με τα παιδιά για φαινόμενα που δε διδάσκονται στα σχολεία. Απλουστεύουν τη γνώση και προσπαθούν να την «εξορύσσουν» μέσα από ερωτήσεις απλές και σύντομες και όλα αυτά πάντοτε με χιούμορ που δεν αφήνει τον μαθητή να επαναπαυτεί αλλά αντιθέτως τον κάνει να βρίσκεται σε διαρκή επαγρύπνηση και να προσπαθεί και αυτός να βάλει το δικό του λιθαράκι στη διαδικασία του μαθήματος.

Ευτυχώς για όσους θα επιλέξουν να σπουδάσουν στο Φυσικό Αθηνών θα έχουν την τύχη να τους γνωρίσουν καλύτερα. Μάλλον δε θα συναντήσουν δύο καθηγητές που θα παραδίδουν απλώς το μάθημά τους και θα φεύγουν, δυο ψυχρούς εξειδικευμένους ανθρώπους των φυσικών επιστημών αλλά δυο αληθινούς ανθρώπους.

Πηγές: el.wikipedia.org
antifono.gr

K.B.

Περιβαλλοντικά προβλήματα

Οικολογικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα ονομάζονται οι διαταραχές στη γήινη βιόσφαιρα και στο φυσικό περιβάλλον οι οποίες συνηθίζεται να αποδίδονται στην ανθρώπινη δραστηριότητα. Στον βαθμό που τα οικολογικά προβλήματα απειλούν την επιβίωση ενός πληθυσμού, οδηγούν σε μία οικολογική κρίση. Ωστόσο οι οικολογικές κρίσεις μπορεί να έχουν και φυσικά αίτια. Στα περιβαλλοντικά προβλήματα συγκαταλέγονται η περιβαλλοντική ρύπανση, η κλιματική αλλαγή, η τρύπα του οζοντος, η αποδάσωση (αποψίλωση των δασών), η ερημοποίηση, η εξαφάνιση βιολογικών ειδών, η όξινη βροχή κλπ. Τα οικολογικά προβλήματα άρχισαν να εμφανίζονται κυρίως μετά τη βιομηχανική επανάσταση, ενώ υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τα αίτια και τους τρόπους αντιμετώπισής τους. Επιστημονικά διερευνώνται από την οικολογία και την περιβαλλοντολογία, αλλά κατά τη δεκαετία του 1960 αναδύθηκε το πολύπλευρο οικολογικό κοινωνικό κίνημα με στόχο την προσπάθεια για την επίλυση των οικολογικών προβλημάτων. Οι μηχανικοί περιβάλλοντος προσπαθούν να αναπτύξουν τεχνολογικές λύσεις για τα περιβαλλοντικά προβλήματα (π.χ. ηλεκτρικά αυτοκίνητα, καταλύτες αυτοκινήτου, συσκευές καθαρισμού αερίων κλπ).

α) Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων:

Μετά από έρευνα, η οποία βασίσθηκε στις απόψεις 200 επιστημόνων από 50 χώρες, η αξιολόγηση των σπουδαιότερων παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων έχει ως εξής:

1) Κλιματική αλλαγή (51%). 2) Έλλειψη γλυκού νερού (29%). 3) Αποδάσωση και ερημοποίηση (28%). 4) Ρύπανση γλυκών νερών (28%). 5) Κακή διαχείριση φυσικών πόρων (27%). 6) Μείωση της βιοποικιλότητας (23%). 7) Δημογραφική αύξηση και μετανάστευση (22%). 8) Εξέλιξη κοινωνικών αξιών (21%). 9) Διάθεση αποβλήτων (20%). 10) Ατμοσφαιρική ρύπανση (20%). 11) Υποβάθμιση εδαφών (18%). 12) Διαταραχές οικοσυστημάτων (17%). 13) Χημική ρύπανση (16%). 14) Αστικοποίηση (16%). 15) Μείωση στοιβάδας όζοντος (15%). 16) Κατανάλωση ενέργειας (15%). 17) Νέες ασθένειες (14%). 18) Εξάντληση φυσικών πόρων (11%). 19) Διατροφική ανασφάλεια (11%). 20) Διατάραξη βιογεωχημικών κύκλων (11%). 21) Βιομηχανικές εκπομπές (10%). 22) Φτώχεια (9%). 23) Τεχνολογικές επιπτώσεις (7%). 24) Εχθροπραξίες και ένοπλες συγκρούσεις. 25) Μείωση αντοχής σε ασθένειες (7%). 26) Φυσικές καταστροφές (7%). 27) Εισβολές βιολογικών ειδών (6%). 28) Γενετική μηχανική (6%). 29) Θαλάσσια ρύπανση (6%). 30) Μείωση αλιευτικών πόρων (5%). 31) Αλλαγή ωκεάνειας κυκλοφορίας (5%). 32) Υποβάθμιση παράκτιων ζωνών (5%). 33) Απορρίμματα στο διάστημα (4%). 34) Βιοσυσώρευση τοξικών ουσιών (4%). 35) Επιδράσεις φαινομένου Ελ Νίνιο. 36) Άνοδος στάθμης θάλασσας (3%)

β) Μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων:

Η υπερθέρμανση του πλανήτη απαιτεί μείωση όλων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Οι σημαντικότερες δυσκολίες συνδέονται με την ενεργειακή παραγωγή. Η απόρριψη της πιο άμεσης εναλλακτικής λύσης, που είναι η πυρηνική ενέργεια, οδηγεί

στις ανανεώσιμες πηγές και στο υδρογόνο, λύσεις περιβαλλοντικά φιλικότερες, αλλά λιγότερο διαθέσιμες άμεσα. Η ανάπτυξη τεχνολογιών απορρόφησης του διοξειδίου του άνθρακα αποτελεί πιθανή εφεδρεία, που ίσως προσφέρει εναλλακτική λύση στη διάρκεια του 21ου αιώνα.

Η αντιμετώπιση του ζητήματος των δασών θα είχε θετικές συνέπειες στα περισσότερα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα, διότι σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή, το νερό, το έδαφος και τη βιοποικιλότητα, αλλά χρειάζεται μεγάλη χρηματοδότηση και τεράστια κινητοποίηση των τοπικών αγροτικών πληθυσμών. Ιδιαίτερη σημασία έχει η ορθολογική διαχείριση δασών, νερών και εδάφους σε επίπεδο λεκάνης απορροής.

Σε ότι αφορά τους υδάτινους πόρους, η ζήτηση κατά τις επόμενες δεκαετίες αναμένεται τόσο μεγάλη, ώστε δεν θα επαρκούσαν ακόμα και ικανοποιητικές βελτιώσεις στα θέματα δασών, κλίματος και υδάτινης ρύπανσης. Μόνο η ραγδαία βελτίωση, από πλευράς αποδοτικότητας και κόστους τεχνολογιών παραγωγής καθαρού νερού, κυρίως της αφαλάτωσης και ίσως της επαναχρησιμοποίησης λυμάτων, θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις ανάγκες. Ούτως ή άλλως όμως, χρειάζεται πολύ ορθολογικότερη διαχείριση του υπάρχοντος νερού, με έμφαση στην εξοικονόμηση.

Οι δύο μεγάλες κατηγορίες πιθανών λύσεων για τα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα σχετίζονται αφ' ενός με τις τεχνολογίες που προστατεύουν ή βελτιώνουν το περιβάλλον και αφ' ετέρου με τις κοινωνικές αλλαγές που, μέσω μιας βελτιωμένης διαχείρισης, προλαμβάνουν ή αποκαθιστούν τις περιβαλλοντικές βλάβες. Οι κοινωνικές λύσεις έχουν κατά κανόνα λιγότερο άμεσα και απτά αποτελέσματα, ενώ οι τεχνολογικές λύσεις επιφέρουν πιο άμεσες βελτιώσεις αλλά δημιουργούν μεγαλύτερες αβεβαιότητες μακροπρόθεσμα. Το κόστος

εφαρμογής τους ποικίλει και αποτελεί τελικά καθοριστικό παράγοντα για τις περιοχές του Τρίτου Κόσμου.

Η περιβαλλοντική αρχή της πρόληψης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε όλες τις περιπτώσεις και μπορεί να συμβάλει στην πραγματοποίηση σημαντικών βημάτων στο επίπεδο της οικονομίας. Η αρχή της προφύλαξης είναι αναγκαία στις ανεπτυγμένες χώρες, αλλά δύσκολα μπορεί να εφαρμοστεί στον Τρίτο Κόσμο. Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και γενικότερα η ενσωμάτωση κάθε είδους κόστους στις τιμές ή η αξιοποίηση εργαλείων της αγοράς είναι ιδιαίτερα χρήσιμες, όταν οι κοινωνικές συνθήκες το επιτρέπουν.

Ορισμένες τεχνολογικές λύσεις έχουν προτεραιότητα, διότι μπορούν, χωρίς υπερβολικό κόστος, να βελτιώσουν δραστικά αρνητικές περιβαλλοντικές συνθήκες. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τεχνολογίες επεξεργασίας πόσιμου νερού και λυμάτων και πολλές απλά προσαρμοσμένες ή παραδοσιακές τεχνολογίες. Μεγάλο μέρος των προβλημάτων διαχείρισης και παρακολούθησης του περιβάλλοντος μπορούν να αντιμετωπισθούν με καινοτομίες και προώθηση της έρευνας. Μακροπρόθεσμος τεχνολογικός στόχος πρέπει να είναι η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών με χρήση λιγότερης γης και με ρύπανση πρακτικά μηδενική.

Η ωρίμανση των συνειδήσεων αλλά και των λύσεων απαιτεί αρκετό χρόνο. Οι βιαστικές κινήσεις, κάτω από την πίεση των οικολογικών ή κοινωνικών προβλημάτων κινδυνεύουν να αποτύχουν ή να φέρουν αρνητικά αποτελέσματα. Χρειάζεται εκτίμηση για τις πιθανές προοπτικές του οικοσυστήματος μετά τις παρεμβάσεις. Στην περίπτωση π.χ. της κλιματικής αλλαγής, ένας βεβιασμένος περιορισμός της χρήσης ορυκτών καυσίμων προτού ωριμάσει η εναλλακτική λύση των ανανεώσιμων πηγών, θα οδηγού-

σε σε ανάκαμψη της πυρηνικής ενέργειας. Η διακινδύνευση από την καθυστέρηση λήψης μέτρων για το φαινόμενο του θερμοκηπίου μπορεί να έχει συνέπειες λιγότερο σοβαρές απ' ό,τι η άλωση του ενεργειακού τομέα από επικίνδυνες τεχνολογίες.

Η ανάπτυξη αποτελεί μέρος του παγκόσμιου περιβαλλοντικού προβλήματος, αλλά και μέρος της λύσης του. Η οικονομική υπανάπτυξη εξελίσσεται πλέον σε καθοριστικό εμπόδιο για την λήψη περιβαλλοντικών μέτρων, τα οποία σταδιακά γίνονται κοινός τόπος στον ανεπτυγμένο κόσμο. Η εκμηδένιση των αποστάσεων με τις τηλεπικοινωνίες και τις μεταφορές έκανε τον πλανήτη ένα ενιαίο σύνολο, όπου οι τρόποι κατανάλωσης και τα τεχνολογικά προϊόντα τείνουν να εξομοιωθούν και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους εμφανίζονται παντού. Η φτώχεια σε μια περιοχή δεν αποτελεί πλέον παράγοντα διατήρησης του περιβάλλοντος αλλά αντίθετα σημαντικό εμπόδιο για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Η εκπαίδευση και πρωτοβουλίες της κοινωνίας πολιτών μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του Τρίτου Κόσμου όπως γίνεται ήδη στις ανεπτυγμένες χώρες. Η υιοθέτηση πολιτιστικών αξιών που τείνουν να θεωρούνται παγκόσμιες, όπως η ελευθερία, η ισότητα, η αξιοπρέπεια, η ανεκτικότητα, η κοινωνική δικαιοσύνη και τελικά η δημοκρατία αποτελεί απαραίτητη βάση μιας αποτελεσματικής ορθολογικής διαχείρισης. Η επιδίωξη της αειφορίας προϋποθέτει γενίκευση της αποδοχής αυτών των αρχών.

Σύμφωνα με νεότερες μελέτες επιστημόνων υπάρχουν τουλάχιστον δέκα περιβαλλοντικά προβλήματα που απασχολούν σοβαρά της χώρα μας αλλά και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

1. ΧΩΜΑΤΕΡΕΣ:

2.000 χωματερες και 10.000 αγελάε-

γκτοι σκουπιδότοποι, ανά την επικράτεια, εκπέμπουν ρυπογόνα αέρια του θερμοκηπίου. Στην Αττική, όπου παράγεται το 40% του συνόλου των σκουπιδιών της χώρας, βρίσκονται μόλις εννιά (9) χωματερές. Στα Άνω Λιόσια λειτουργεί η μεγαλύτερη χωματερή της Ευρώπης. Επίσης, 400 τόνοι σκουπιδιών είναι πεταμένοι στα εννιά μεγάλα ποτάμια μας. Το 2001 τιμωρηθήκαμε με πρόστιμο πέντε εκατομμυρίων ευρώ, για τη χωματερή του Κουρουπητού, στα Χανιά. Οι περισσότερες χωματερές αντιβαίνουν στις διατάξεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και θα έπρεπε να έχουν κλείσει από το 2000, πήραμε όμως, παράταση για κάποιο διάστημα, στόχος που και πάλι δε φαίνεται ρεαλιστικά υλοποιήσιμος.

2. ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ:

Η χώρα μας είναι δευτεραθλήτρια στην Ε.Ε. στα αιωρούμενα μικροσωματίδια, που παράγονται από τις εξατμίσεις των αυτοκινήτων, τις βιομηχανίες και τους καυστήρες θέρμανσης. Μεταξύ 22 ευρωπαϊκών πόλεων μόνο το Βουκουρέστι ξεπερνά σε μικροσωματίδια την Αθήνα, που καταγράφει ετήσια τη μέση τιμή στα 50μg /m³ (μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα), όταν το όριο της Ε.Ε. είναι σήμερα 40μgr /m³. Κι όλα αυτά εις βάρος της υγείας όλων μας, με

τα αναπνευστικά και καρδιακά προβλήματα να αυξάνονται σε κάθε παράλληλη αύξηση των συγκεντρώσεων μικροσωματιδίων.

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΛΟΥΤΟΥ:

Από τα συνολικά 27 θεσμοθετημένα εθνικά πάρκα έχουν εκδοθεί διατάξεις προστασίας για εννιά, ενώ άλλα έξι (Κερκίνης, Δέλτα Αξιού, Δέλτα Έβρου, Αμβρακικού, Κάρλας και Πάρνηθας) εκκρεμούν και οι υπόλοιπες 12 περιπτώσεις είναι ακόμη σε φάση μελέτης. Για ποιο λόγο τόση κωλυσιεργία είναι πραγματικά αξιοπερίεργο.

4. ΗΧΟΡΡΥΠΑΝΣΗ:

Όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας υποφέρουν από υψηλά ποσοστά ηχορύπανσης και παρ' όλο που έχουμε πάρει σχετική οδηγία μείωσης των ντεσιμπέλ από την Ε.Ε, οι μελέτες δεν έχουν καν αρχίσει.

5. ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ:

Τα προγράμματα ανακύκλωσης της χώρας μας καλύπτουν μόλις το 14 % του στόχου που έχει θέσει η Ε.Ε (όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 33%). Σύμφωνα με το ΥΠΕΧΩΔΕ, η αποκομιδή των ειδικών κάδων ανακύκλωσης είναι προβληματική. Για ποιο

λόγο, άραγε; Επιπροσθέτως, η ανακύκλωση χαρτιού και γυαλιού βρίσκεται σήμερα μόλις στο 29% και 26% αντίστοιχα (σαφείς οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση ζητούν ν' ανέβουν στο 60% και οι αριθμοί αυτοί - για αμφότερα τα υλικά- μέχρι το 2011)

6. ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ:

Ο υδροφόρος ορίζοντας της χώρας μας σε πολλές περιοχές έχει κατέβει επικίνδυνα. Σύμφωνα με την έρευνα του αναπληρωτή καθηγητή Ευστ. Δουκάκη, της σχολής Τοπογράφων Μηχανικών του ΕΜΠ, η έξαρση του φαινομένου του θερμοκηπίου απειλεί άμεσα τις ελληνικές ακτογραμμές, αφού η άνοδος της θερμοκρασίας, σε συνδυασμό με το λιώσιμο των πάγων στους πόλους, προκαλεί άνοδο της θαλάσσιας στάθμης. Περιοχές της χώρας μας όπως ο Θερμαϊκός, το Δέλτα του Νέστου και το Πόρτο Λάγος στη Θράκη, το Δέλτα του Αχελώου και ο Κυπαρισσιακός κόλπος στη Δυτική Πελοπόννησο, η παραλία της Νέας Κίου στο Ναύπλιο, όλη η βόρεια ακτή της Κρήτης, ο κόλπος του Μούδρου στη Λήμνο και πολλές παραλίες στη Ρόδο και τη Σάμο αναμένεται, μελλοντικά, να πλημμυρίσουν και να υφαμυρωθούν. Επιπλέον τα υπόγεια ύδατα στην Αττική είναι εδώ και χρόνια δηλητηριασμένα από βαρέα μέταλλα και τοξικές ουσίες, απότοκα της ανεξέλεγκτης βιομηχανικής δραστηριότητας.

7. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:

Ως το 2010 η χώρα μας θα έπρεπε να καλύπτει το 20% των ενεργειακών αναγκών της από ανανεώσιμες πηγές, σήμερα, όμως βρισκόμαστε μόλις στο 11%. Η Δ.Ε.Η. αναγκάζεται να αγοράζει τις ποσότητες καθαρής ενέργειας σε διπλάσια τιμή, σε σχέση με τα ισχύοντα τιμολόγια αλλά ο Φ.Π.Α. ορίστηκε από το αρμόδιο υπουργείο στο 19%, όταν σε άλλες χώρες (Ιταλία και Γαλλία) ισχύει ένα ποσοστό της τάξης του 9%. Ενώ θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε το γεγονός ότι είμαστε μια ηλιόλουστη χώρα, μια που και άπλετο ηλιακό φως δέχεται και διαθέτει

το καλύτερο αιολικό πεδίο στην Ευρώπη, οι ανανεώσιμες πηγές βρίσκονται καθηλωμένες σε χαμηλά επίπεδα. Η αρμόδια μελέτη της Ε.Ε. Photovoltaics 2010 υπολόγισε, πριν λίγο καιρό, ότι οι οικιακές εφαρμογές ηλιακών συστημάτων μπορούν να καλύψουν το 25 με 30% της ζήτησης ηλεκτρισμού στην Ελλάδα. Γιατί δεν προχωρά, τότε, μια τέτοιου είδους κίνηση;

8. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΤΗΡΙΩΝ:

Στο φαινόμενο του θερμοκηπίου συμβάλλουν τα ενεργοβόρα κτήρια, με τις αδιανόητες διαρροές ενέργειας. Τα "μεγάλα συμφέροντα" που ασχολούνται με το ενεργειακό κύκλωμα δεν μπορούν -ούτε θέλουν- να συμβάλουν στη θεσμοθέτηση μιας ενεργειακής ταυτότητας των κτηρίων, που θα έλυνε, ως ένα βαθμό, το πρόβλημα.

9. ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΚΙΟΤΟ:

Το 1977 υπογράψαμε, μαζί με άλλες 34 βιομηχανικές χώρες, το πρωτόκολλο του Κιότο, μια πρώτη διεθνή προσπάθεια καταπολέμησης του φαινομένου του θερμοκηπίου. Η εξαιρετικά ρυπαρόνος ανάπτυξη της χώρας μας συνέβαλλε, όμως έτσι, ώστε σε μια δεκαετία οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα να αυξηθούν κατά 26%. Η Ελλάδα είναι ήδη τέταρτη πανκοσμίως και πλέον πάει ολοταχώς για το χάλκινο μετάλλιο στο παγκόσμιο πρωτάθλημα αύξησης εκπομπής ρύπων, με τον αυξητικό ρυθμό να ανέρχεται στο 26, 6% από το 1990 ως το 2004. Την ενεργειακά σπάταλη Οικονομία μας επιβαρύνει κυρίως η ΔΕΗ, στην οποία οφείλεται το 40% των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Αυτό συμβαίνει επειδή το αρμόδιο υπουργείο επιμένει εδώ και χρόνια στη χρήση του λιγνίτη, ενός εξαιρετικά ρυπαρόνου - και, μικρής ενεργειακής απόδοσης - ορυκτού που ωστόσο με το πετρέλαιο εκπέμπει 43 εκατοστά περισσότερους διοξειδίου του άνθρακα ανά έτος. Επειδή όμως, το Κιότο προβλέπει μείωση των εκπομπών στο επίπεδο 20% και η Ελλάδα

δα αδυνατεί να συμμορφωθεί στις κοινοτικές υποδείξεις, καταφεύγουμε στην αγορά δικαιωμάτων ρύπων: το 2005 η ΔΕΗ πλήρωσε 45 εκατομμύρια ευρώ, για να αγοράσει δικαιώματα ρύπων - δηλαδή, πληρώνει, για να μπορεί να ρυπαίνει όσο θέλει.

10. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ:

Οι καταπατητές και η έλλειψη κονδυλίων και ικανών κινήτρων απειλούν 67 χιλιάδες στρέμματα ελεύθερου αστικού χώρου γεμάτου πράσινο, ενώ εξίσου μείζον προβάλλεται το πρόβλημα των 60 εκατομμυρίων στρεμμάτων γης που διεκδικούνται από οικοδομικούς συνεταιρισμούς και την Εκκλησία, για το οποίο θα χρειαστεί απαραίτητα η τροποποίηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Η χώρα εξακολουθεί να μην διαθέτει δασικούς χάρτες και Κτηματολόγιο, ενώ το εθνικό χωροταξικό, που θα έλυne το πρόβλημα των ελληνικών ακτών, καθυστερεί, η ζώνη του αιγιαλού δεν διευθετείται, με αποτελέσματα να χτίζονται παράνομα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και ξενώνες, δίπλα στο κύμα.

ΤΡΥΠΑ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

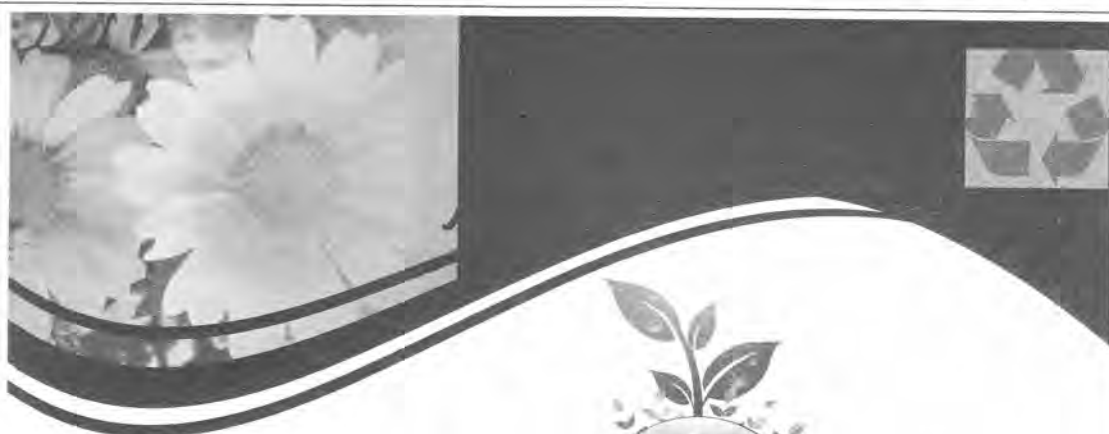
Τρύπα του όζοντος ονομάζεται το φαινόμενο κατά το οποίο το στρώμα του όζο-

ντος που βρίσκεται στα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας της Γης μειώνεται σε πάχος πάνω από την Ανταρκτική. Επειδή το λεπτότερο σημείο του είναι πάνω από το Νότιο Πόλο, η μείωση του πάχους του στρώματος έχει ως αποτέλεσμα την ονομαζόμενη "τρύπα" στο στρώμα του όζοντος. Λόγω του ότι το όζον (αλλοτροπική μορφή του οξυγόνου, τριατομικό οξυγόνο, O_3) προστατεύει από την ηλιακή ακτινοβολία, απορροφώντας σημαντικό τμήμα της υπεριώδους, η δημιουργία της τρύπας του όζοντος έχει αρνητικά αποτελέσματα στην ανθρώπινη υγεία. Επίσης αυξάνει την θερμοκρασία στον πλανήτη και λειτουργεί αρνητικά στο λιώσιμο των πάγων. Το φαινόμενο αυτό θεωρείται πως δημιουργήθηκε από υπερβολική χρήση χλωριοφθορανθράκων (CFC) που χρησιμοποιούνταν σε κλιματιστικά και γενικά σε ψυκτικές συσκευές. Στην επέκταση του επίσης συμβάλλουν τόσο τα καυσαέρια (από την κυκλοφορία των οχημάτων) όσο και τα αέρια απόβλητα των εργοστασίων.

Στοιχεία ελήφθησαν από:
el.wikipedia.org

Κ.Γ.

Ανακύκλωση απορριμμάτων είναι η διαδικασία με την οποία επαναχρησιμοποιείται εν μέρει ή ολικά οτιδήποτε αποτελεί έμμεσα ή άμεσα αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας και το οποίο στη μορφή που είναι δεν αποτελεί πλέον αγαθό για τον άνθρωπο. Στη διαδικασία αυτή συνήθως τα απορρίμματα μετατρέπονται σε πρώτες ύλες από τις οποίες παράγονται νέα αγαθά.

Μέρος της διαδικασίας της ανακύκλωσης είναι και η μετατροπή βλαβερών για το περιβάλλον υλικών σε υλικά λιγότερο ή και καθόλου βλαβερά. Με τον τρόπο αυτό γίνεται ομαλότερα η επανένταξή τους στο φυσικό περιβάλλον, το οποίο ουσιαστικά ολοκληρώνει την διαδικασία την ανακύκλωσης με φυσικό τρόπο. Παράδειγμα μιας τέτοιας περίπτωσης είναι η μετατροπή οικιακών λυμάτων σε μορφή τέτοια ώστε να είναι λιγότερο βλαβερά σε αντίθεση με την απευθείας εναπόθεσή τους π.χ. στη θάλασσα.

ΟΦΕΛΗ

Η ανακύκλωση μειώνει την κατανάλωση πρώτων υλών και τη χρήση ενέργειας και ως εκ τούτου τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Αποτελεί βασική έννοια στο πλαίσιο της σύγχρονης διαχείρισης των αποβλήτων. Τα ανακυκλώσιμα υλικά, αποκαλούμενα επίσης «recyclables» ή «recyclates», μπορούν να προέλθουν από πολλές πηγές, συμπεριλαμβανομένων των σπιτιών, των

δημόσιων υπηρεσιών και των βιομηχανιών. Περιλαμβάνουν το γυαλί, το χαρτί, το αλουμίνιο και άλλα μέταλλα όπως ο χαλκός και ο σίδηρος, την άσφαλτο, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα πλαστικά. Οι ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές πρέπει να ανακυκλώνονται όχι μόνον γιατί η τοποθέτησή τους σε χώρους ταφής απορριμμάτων επιβαρύνει το περιβάλλον αλλά και γιατί βλάπτει τη δημόσια υγεία.

Τα βιοδιασπάσιμα απόβλητα, όπως τα υπολείμματα τροφίμων ή τα απόβλητα κήπων και καλλιεργειών, είναι επίσης ανακυκλώσιμα με τη βοήθεια μικροοργανισμών μέσω της λιπασματοποίησης (κομποστοποίησης) ή της αναερόβιας χώνευσης.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το 2010 η Ελλάδα κατείχε την τελευταία θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς την ανακύκλωση. Ένας από τους λόγους είναι ότι δεν υπάρχουν για τους πολίτες και τις εταιρίες κίνητρα προκειμένου να συμμετάσχουν σε προγράμματα ανακύκλωσης.

Η ιστορία της ανακύκλωσης άρχισε από την εποχή του Χαλκού. Από τότε οι άνθρωποι έλιωναν μεταλλικά αντικείμενα προκειμένου να παραξουν νέα προϊόντα. Η κατάσταση άλλαξε με την αλματώδη πρόοδο της βιομηχανίας που έκανε την ανα-

κύκλωση πιο περίπλοκη. Το 1970 σε σχετικό συνέδριο αποφασίστηκε να «σηματοδοτούνται» με λογότυπο τα ανακυκλώσιμα προϊόντα. Στις Η.Π.Α η βιομηχανία της ανακύκλωσης αντιπροσωπεύει 236 δισεκατομμύρια δολάρια, 1,1 εκατομμύρια μισθωτούς και 5.600 επιχειρήσεις. Ο Μπάρακ Ομπάμα καθιέρωσε ως «Μέρα της Ανακύκλωσης» την 25η Νοεμβρίου (από το 2009). Τον Απρίλιο του 2009 η Τράπεζα της Ανακύκλωσης ανταμείφθηκε από το «Champion of the Earth by the United Nations Environment Program». Εξυπηρετεί πάνω από ένα εκατομμύριο ανθρώπους μέσα σε 20 κράτη των Η.Π.Α και είναι καθιερωμένο και στη Μεγάλη Βρετανία.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- Μεγάλες οικιακές συσκευές (ψυγεία, πλυντήρια κλπ.)
- Μικροσυσκευές (κλιματιστικά, φωτιστικά είδη, συσκευές τηλεπικοινωνίας κλπ.)
- Προϊόντα εικόνας και ήχου
- Εξοπλισμός πληροφορικής
- Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία και παιχνίδια
- Ιατροτεχνολογικά προϊόντα
- Όργανα παρακολούθησης και ελέγχου
- Συσκευές αυτόματης διανομής
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές
- Καταλύτες εξάτμισης οχημάτων
- Φαγητά (λίπασμα)
- Χαρτί
- Πλαστικό
- Αλουμίνιο
- Γυαλί

• Ελαστικά Αυτοκινήτων

Σημασία της ανακύκλωσης

- Μειώνονται τα απορρίμματα και τα προβλήματα διαχείρισής τους.
- Εξοικονομούνται ενέργεια και φυσικοί πόροι που λαμβάνονται συνεχώς από τη φύση.
- Μειώνεται η ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και των υπόγειων υδάτων (ελαφρύνεται, έτσι, η επιβάρυνση του περιβάλλοντος).
- Εξοικονομείται η ενέργεια που απαιτείται

για την κατασκευή όλων των προαναφερθέντων αντικειμένων.

- Επιτυγχάνεται μακροπρόθεσμη πτώση (ή μη αύξηση) των τιμών των προϊόντων, καθώς δεν απαιτείται εκ νέου παραγωγή πρώτης ύλης.
- Προστατεύεται η υγεία όλων των κατοίκων του πλανήτη και διασφαλίζεται ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά.
- Δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας σε διάφορους τομείς για τη διάσωση του πλανήτη.
- Δημιουργείται ευχάριστη αίσθηση και ικανοποίηση από τη συμμετοχή στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος και των συνθηκών διαβίωσης γενικότερα.

Η πόλη μας, το Ρέθυμνο, κατέχει μια από τις σημαντικότερες θέσεις στην κατάταξη με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανακύκλωσης. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της υπηρεσίας καθαριότητας, στην κατηγορία «χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο» το 2010 συγκεντρώθηκαν 4.258 τόνοι, ενώ το 2009, 3.828 τόνοι. Οι εκτιμήσεις για το 2011 προβλέπουν νέα αύξηση, καθώς θεωρείται εφικτός ο στόχος της συγκέντρωσης 4.500-5.000 τόνων.

Στην κατηγορία «γυαλί» το 2010 συγκεντρώθηκαν 235 τόνοι, αντί 174 τόνων το 2009. Το 2011 εκτιμάται ότι το γυαλί θα ξεπεράσει τους 300 τόνους.

Μεγάλη αύξηση καταγράφηκε στην ανακύκλωση του ελαιόλαδου οικιακής χρήσης, το οποίο συλλέγεται από εστιατόρια, ταβέρνες και ξενοδοχεία μέσω εργολάβου με τη συνδρομή του δήμου Ρεθύμνου. Από τους 87 τόνους που συγκεντρώθηκαν το 2009, το 2010 το νούμερο αυξήθηκε σε 400 τόνους. Η μοναδική κατηγορία που δεν κατέγραψε αύξηση το 2010 ήταν η ανακύκλωση ηλεκτρικών συσκευών, καθώς το 2009 συγκεντρώθηκαν 23 τόνοι ενώ τον περασμένο χρόνο 20.

Στοιχεία ελήφθησαν από:

el.wikipedia.org

Κ.Κ.

Με τον γενικό όρο φωτοβολταϊκά χαρακτηρίζονται οι βιομηχανικές διατάξεις μετατροπής της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική. Στην ουσία πρόκειται για ηλεκτρογεννήτριες που συγκροτούνται από πολλά φωτοβολταϊκά στοιχεία σε επίπεδη διάταξη και έχουν ως βάση λειτουργίας τους το φωτοβολταϊκό φαινόμενο. Τα φωτοβολταϊκά ανήκουν στη κατηγορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Το φωτοβολταϊκό (Φ/Β) φαινόμενο αφορά στη μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική. Ανακαλύφθηκε το 1839 από τον Ανρί Μπεκερέλ (Becquerel). Περιληπτικά πρόκειται για την απορρόφηση της ενέργειας του φωτός από τα ηλεκτρόνια των ατόμων του Φ/Β στοιχείου και την απόδραση των ηλεκτρονίων αυτών από τις κανονικές τους θέσεις με αποτέλεσμα τη δημιουργία ρεύματος. Το ηλεκτρικό πεδίο που προϋπάρχει στο Φ/Β στοιχείο οδηγεί το ρεύμα στο φορτίο.

Τα φωτοβολταϊκά είναι διατάξεις που παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα από την ηλιακή ακτινοβολία. Το ηλεκτρικό αυτό ρεύμα χρη-

σιμοποιείται για να δώσει ενέργεια σε μια συσκευή ή για τη φόρτιση μπαταρίας. Η τεχνολογία αυτή χρησιμοποιείται ευρέως σε μικροϋπολογιστές τσέπης που λειτουργούν χωρίς μπαταρία, απλώς με την έκθεσή τους στο φως. Τα φωτοβολταϊκά χρησιμοποιούνται συχνά σε συστοιχίες για την παραγωγή ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα. Σε τέτοια μορφή χρησιμοποιούνται, για να δίνουν ενέργεια σε δορυφόρους, διαστημόπλοια αλλά και σε απλούστερες εφαρμογές όπως για την ενεργειοδότηση απομακρυσμένων τηλεφώνων έκτακτης ανάγκης σε εθνικές οδούς, σε σπίτια κλπ. Σε πολλές χώρες έχουν ξεκινήσει προγράμματα επιδότησης των επενδύσεων σε φωτοβολταϊκά, τα οποία παράγουν ηλεκτρική ενέργεια που μεταπωλείται και εισάγεται στα δημόσια δίκτυα μεταφοράς. Τα προγράμματα αυτά έχουν στόχο τη διαφοροποίηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τη σταδιακή απεξάρτησή της από το πετρέλαιο.

Ο βαθμός απόδοσης εκφράζει το ποσοστό της ηλιακής ακτινοβολίας που μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια στο φωτοβολταϊκό στοιχείο. Τα πρώτα φωτοβολταϊκά στοιχεία, που σχεδιάστηκαν τον 19ο αιώνα, δεν είχαν παρά 1-2% απόδοση,

ενώ το 1954 τα εργαστήρια Bell Laboratories δημιούργησαν τα πρώτα Φ/Β στοιχεία πυριτίου με απόδοση 6%. Στην πορεία του χρόνου όλο και αυξάνεται ο βαθμός απόδοσης: η αύξηση της απόδοσης, έστω και κατά μια ποσοστιαία μονάδα, θεωρείται επίτευγμα στην τεχνολογία των φωτοβολταϊκών. Στη σημερινή εποχή ο τυπικός βαθμός απόδοσης ενός φωτοβολταϊκού στοιχείου βρίσκεται στο 13 - 19%, ο οποίος, συγκρινόμενος με την απόδοση άλλου συστήματος (συμβατικού, αιολικού, υδρηλεκτρικού κλπ.), παραμένει ακόμη αρκετά χαμηλός. Αυτό σημαίνει ότι το φωτοβολταϊκό σύστημα καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια προκειμένου να αποδώσει την επιθυμητή ηλεκτρική ισχύ.

Τα φωτοβολταϊκά συστήματα έχουν τα εξής πλεονεκτήματα: Η τεχνολογία τους είναι φιλική προς το περιβάλλον καθώς δεν προκαλούνται ρύποι από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η ηλιακή ενέργεια είναι ανεξάντλητη ενεργειακή πηγή, διατίθεται παντού και δε στοιχίζει απολύτως τίποτα. Με την κατάλληλη γεωγραφική κατανομή κοντά στους αντίστοιχους καταναλωτές ενέργειας τα Φ/Β συστήματα μπορούν να εγκατασταθούν χωρίς να απαιτείται ενίσχυση του δικτύου διανομής. Η λειτουργία του συστήματος είναι εντελώς αθόρυβη. Έχουν σχεδόν μηδενικές απαιτήσεις συντήρησης. Έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής: οι κατασκευαστές εγγυώνται τα «κρύσταλλα» για 20-30 χρόνια λειτουργίας. Υπάρχει πάντα η δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης, ώστε να ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες ανάγκες των χρηστών. Μπορούν να εγκατασταθούν πάνω σε ήδη υπάρχουσες κατασκευές όπως είναι π.χ. η στέγη ενός σπιτιού ή η πρόσοψη ενός κτιρίου. Διαθέτουν ευελιξία στις εφαρμογές: τα Φ/Β συστήματα λειτουργούν άριστα τόσο ως αυτόνομα συστήματα, όσο και ως αυτόνομα υβριδικά συστήματα όταν συνδυάζονται με άλλες πηγές ενέργειας (συμβατικές ή ανανεώσιμες) και συσσωρευτές για την αποθήκευση της παραγόμενης ενέργειας. Επιπλέον, ένα μεγάλο πλεονέκτημα του Φ/Β συστήματος είναι ότι μπορεί να διασυνδεθεί

με το δίκτυο ηλεκτροδότησης (διασυνδεδεμένο σύστημα) καταργώντας με τον τρόπο αυτό την ανάγκη για εφεδρεία και δίνοντας επιπλέον τη δυνατότητα στον χρήστη να πουλήσει τυχόν πλεονάζουσα ενέργεια στον διαχειριστή του ηλεκτρικού δικτύου, όπως ήδη γίνεται στο Φράιμπουργκ της Γερμανίας.

Ως μειονέκτημα θα μπορούσε να καταλογιστεί κανείς στα φωτοβολταϊκά συστήματα το κόστος τους, το οποίο παρά τις τεχνολογικές εξελίξεις παραμένει ακόμη αρκετά υψηλό. Μια γενική ενδεικτική τιμή είναι 6000 ευρώ ανά εγκατεστημένο κιλοβάτ (kW) ηλεκτρικής ισχύος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μια τυπική οικιακή κατανάλωση απαιτεί από 1,5 έως 3,5 κιλοβάτ, το κόστος της εγκατάστασης δεν είναι αμελητέο. Το ποσό αυτό, ωστόσο, μπορεί να αποσβεστεί σε περίπου 5-6 χρόνια και το Φ/Β σύστημα θα συνεχίσει να παράγει δωρεάν ενέργεια για τουλάχιστον άλλα 25 χρόνια. Ωστόσο, τα πλεονεκτήματα είναι πολλά και το ευρύ κοινό έχει αρχίσει να στρέφεται όλο και πιο πολύ στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στα φωτοβολταϊκά ειδικότερα, για την κάλυψη ή την συμπλήρωση των ενεργειακών του αναγκών.

Ως προς την ηλιοθερμική ενέργεια η Ελλάδα ήταν πρωτοπόρος χώρα στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες με περίπου ένα εκατομμύριο εγκατεστημένους ηλιακούς θερμοσίφωνες που συμβάλλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος αξιοποιώντας το ανεξάντλητο ηλιακό δυναμικό. Τώρα μένει να γίνει το ίδιο και ως προς την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι προϋποθέσεις μάλιστα για τα Φωτοβολταϊκά συστήματα είναι ακόμα καλύτερες, αφού τα συστήματα αυτά παρουσιάζουν την μέγιστη παραγωγή ακριβώς εκείνες τις ώρες της ημέρας που η κατανάλωση (ζήτηση) φτάνει στο μέγιστο και η ΔΕΗ ζητά από όλους τους καταναλωτές να περιορίσουν τη ζήτηση ή αναγκάζεται να κάνει περικοπές.

Πηγή: Διαδίκτυο

Γ.Μ.

αδέσποτα

Ένα μείζον πρόβλημα

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Λέγεται ότι ο σκύλος είναι ο πιο πιστός φίλος του ανθρώπου. Το πρόβλημα είναι αν αυτή η σχέση είναι αμοιβαία και με καθολική ισχύ. Επειδή κανένα πρόβλημα δεν λύθηκε χωρίς τη διερεύνηση των αιτιών που το δημιούργησαν, είναι σημαντικό, αν θέλουμε πραγματικά να επιλύσουμε το πρόβλημα των πολυάριθμων αδέσποτων σκυλιών, να εντοπίσουμε από πού προέρχονται.

Το πρόβλημα έχει δύο κυρίως πηγές. Η πρώτη είναι η ανεξέλεγκτη αναπαραγωγή των ήδη αδέσποτων ζώων, για τη στείρωση των οποίων θα έπρεπε να φροντίσουν οι κατά τόπους δήμοι.

Ας ξεκινήσουμε με απλή αριθμητική. Όταν οι άνθρωποι κάνουν μωρά, αποκτούν συνήθως ένα μόνο τη φορά. Όταν τα σκυλιά όμως κάνουν μωρά, αποκτούν συνήθως περισσότερα από ένα

κάθε φορά! Στα πέντε του χρόνια, ένα θηλυκό σκυλί και ο θηλυκός απόγονος του μπορούν να αποκτήσουν 192 κουτάβια (υπολογίζοντας ότι γεννιούνται δύο θηλυκά ανά γέννα και ότι γίνονται δύο γέννες το χρόνο) και στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται όλοι οι απόγονοι που προέρχονται από τα αρσενικά κουτάβια του.

Οι άνθρωποι απλώς δεν αναπαράγουν με αυτούς τους εξωφρενικούς ρυθμούς. Ούτε όμως και κάθε άνθρωπος, που θα γεννηθεί, θα θελήσει να υιοθετήσει ένα κουτάβι, ώστε να «λυθεί» το πρόβλημα. Έτσι προστίθενται πάρα πολλά ανεπιθύμητα κουτάβια και σκυλιά στην ανθρώπινη κοινότητα. Δεν είναι πάρα πολύ δύσκολο να αντιληφτούμε ποια μπορεί να είναι η μοίρα όλων αυτών των «ανεπιθύμητων» ζώων! Σίγουρα καθόλου καλή ούτε γι' αυτά ούτε για την ανθρώπινη κοινότητα, στην οποία θα βρεθούν!

Είναι ανάγκη λοιπόν να συνειδητοποιήσουμε την τραγικότητα του υπερπληθυσμού των κατοικίδιων. Τα σκυλιά δεν είναι άγρια ζώα και δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς τη συντροφιά του ανθρώπου. Πολλοί ιδιοκτήτες ζώων πιστεύουν για διάφορους ανόητους λόγους ότι δεν πρέπει να στείρουν τον σκύλο τους και ότι θα αμβλύνουν το πρόβλημα του υπερπληθυσμού των αδέσποτων, αν βρουν «καλά» σπίτια για τα κουτάβια των κατοικίδιών τους. Αυτό είναι άλλο ένα παράλογο σκεπτικό.

Η δεύτερη πηγή αφορά στους «ανθρώπους» που παίρνουν κάποιο σκυλί και μετά από λίγο καιρό το βάζουν σε ένα αυτοκίνητο, το πάνε όσο πιο μακριά από το σπίτι τους γίνεται και το αφήνουν εκεί να τους παρατηρεί με το πιο απορημένο ύφος να απομακρύνονται γεμάτοι ανακούφιση. Κάποιοι άλλοι τα πετούν σε κάδους απορριμμάτων, ενώ αρκετοί είναι αυτοί που τα εγκαταλείπουν κοντά σε σπίτια φιλόζωνων. Αυτά είναι απίστευτα δείγματα ανευθυνότητας, επιπολαιότητας και απανθρωπιάς. Ελάχιστα από αυτά τα κουτάβια θα μπορέσουν τελικά να επιβιώσουν.

Τόσο στην Ευρώπη όσο και στις Η.Π.Α. αντιμετωπίζουν εξίσου σοβαρά προβλήματα με τα αδέσποτα. Δυστυχώς όμως, η λύση που δίνουν στο πρόβλημα δεν είναι καθόλου ευνοϊκή για τα ζώα.

- Σε όλες αυτές τις χώρες εφαρμόζεται η περιουλογοή (μπόγιας) και ευθανασία των αδέσποτων ζώων, εφόσον παραμείνουν για σύντομο χρονικό διάστημα σε χώρους φιλοξενίας και δεν υιοθετηθούν.

- Η μόνιμη παραμονή των αδέσποτων στους χώρους αυτούς είναι αδύνατη, διότι το κόστος είναι δυσβάσταχτο, ο αριθμός των ζώων οδηγεί ταχύτατα σε κορεσμό και το πλήθος τους (συγχρωτισμός) ευνοεί την ανάπτυξη λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων.

Μόνο για το 2007 στις ΗΠΑ καταγράφηκαν περισσότερες από 176.000 περιπτώσεις ευθανασίας σε αδέσποτα ζώα. Αντίθετα στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται μία πιο φιλόζωη πολιτική.

- Η νομοθεσία άλλαξε προστατεύοντας περισσότερο τα ζώα και καθιστώντας υποχρεωτική τη σήμανση και την καταγραφή τους.

- Με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Κτηνιάτρων Μικρών Ζώων Αττικής (ΣΚΜΖΑ) ξεκίνησε σε όλους σχεδόν τους δήμους του νομού Αττικής και επεκτείνεται σε ολόκληρη τη χώρα πρόγραμ-

μα συστηματικής αντιμετώπισης του προβλήματος. Το πρόγραμμα αυτό είναι πρωτοποριακό διεθνώς και εκτελείται από συνεργαζόμενα Ιατρεία Μικρών Ζώων με την αμέριστη βοήθεια των κατά τόπους Φιλοζωικών Οργανώσεων. Περιλαμβάνει στείρωση, νοσηλεία, εμβολιασμό και αποπαρασίτωση των ζώων· ετησίως στείρωνονται και γενικότερα περιθάλπονται ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ αδέσποτα με λίγα προβλήματα και ελάχιστες απώλειες.

Παρακάτω αναφέρονται κάποια απλά πράγματα που χρειάζεται να γνωρίζει κανείς προκειμένου να μην αντιμετωπίζει προβλήματα με τα αδέσποτα στους δρόμους:

- Τα σκυλιά που ζουν στο δρόμο είναι εξοικειωμένα με τους ανθρώπους και σπάνια αντιδρούν άσχημα απέναντί τους. Συχνά αδιαφορούν για τη παρουσία μας. Η αντίδρασή μας στη θέα τους είναι αυτή που καθορίζει και τη δική τους συμπεριφορά.

Περάστε απλώς ανάμεσά τους με σταθερό βήμα και μη τρομάξετε σε περίπτωση που επιχειρήσουν να ανέβουν πάνω σας. Είναι ένδειξη διάθεσης για παιχνίδι κι όχι στοιχείο επιθετικότητας

- Μην απλώνετε τα χέρια σας πάνω τους σε καμία περίπτωση. Για να αποφύγετε τον σκύλο που πάει να ανέβει πάνω σας, κάντε απλώς ένα σταθερό βήμα στο πλάι (όχι προς τα πίσω), και συνεχίστε τη πορεία σας περπατώντας. Το τρέξιμο λειτουργεί για αυτά ως πρόσκληση σε παιχνίδι.

- «Μιλήστε» γλυκά στο σκυλί που σας ναυγίζει, καθώς περπατάτε, χωρίς όμως να το κοιτάτε, και συνεχίστε τη πορεία σας με σταθερό βήμα. Αν βρεθεί μπροστά σας, καθώς βαδίζετε, ένα απλό βήμα στο πλάι χωρίς πανικό είναι ένας καλός τρόπος για να το αποφύγετε. Μην το κοιτάτε, γιατί ορισμένα εκνευρίζονται (αυτό δεν αποτελεί κανόνα).

- Μην τα ταΐζετε για να κερδίσετε την εμπιστοσύνη τους. Θα απαιτούν τροφή κάθε φορά που θα σας βλέπουν και ίσως εκνευριστούν αν δεν τους δώσετε.

- Και τέλος, μην τα φοβάστε. Τα σκυλιά σπάνια είναι άγρια από μόνα τους. Εμείς τα αγριεύουμε και καθορίζουμε τη συμπεριφορά τους. Μπορούμε να ζήσουμε αρμονικά μαζί τους και σίγουρα δε χρειάζεται να καταφεύγουμε σε απάνθρωπες μεθόδους και συμπεριφορές, για να τα αποφύγουμε.

Κ.Γ.

Ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα στις μέρες μας είναι ότι όλο και περισσότεροι νέοι πέφτουν στην «παγίδα» του καπνίσματος. Επιλέγουν να καταφύγουν σε αυτόν τον «δαίμονα» αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στον οργανισμό τους αλλά και στην υγεία των γύρω τους. Τι όμως ωθεί όλο και περισσότερους έφηβους στην κατανάλωση καπνού; Πώς θα μπορούσε να περιοριστεί αυτό το φαινόμενο;

Αν ρωτήσει κανείς νέους καπνιστές γιατί επιδίδονται σε αυτή τη βλαπτική συνήθεια, ίσως η απάντηση που θα πάρει να είναι η ακόλουθη: τους δημιουργείται η εντύπωση ότι το τσιγάρο καλμάρει τα νεύρα τους, τους κάνει να νιώθουν αυτόνομοι, ώριμοι, ελεύθεροι να αναπτύξουν σχέσεις με άλλους, αισθάνονται ικανοποιημένοι και απελευθερωμένοι από γονικές επικρίσεις ή συμβουλές.

Καθώς τους είναι αδύνατο να βρουν ένα γαλήνιο καταφύγιο στον πλανήτη Γη, καταφεύγουν σε τεχνητούς παραδείσους, σε κόσμους κατασκευασμένων

«συγκινήσεων». Ιδιαίτερα στις μέρες μας, την εποχή της πολιτικής και κοινωνικής διαφθοράς, του αμοραλισμού, την εποχή της επιβίωσης του ισχυρότερου, οι νέοι βρίσκονται σε δεινή θέση. Δεν ξέρουν τι τους ξημερώνει την επόμενη μέρα και το μέλλον τους φαντάζει μέρα με τη μέρα και πιο δυσοίωνο. Οι πνευματικές τους ελευθερίες καταργούνται και πλέον «κυβερνήτης» τους γίνεται ο καπνός. Έστω λοιπόν και αν αυτό που τους προσφέρει συνιστά φενάκη, φαίνεται να το απολαμβάνουν.

Τουλάχιστον αυτή η ηδονή τους «βοηθά» να κοινωνικοποιηθούν. Πιστεύουν ότι θα γίνουν αποδεκτοί από τις παρέες, ότι θα επιβεβαιώσουν την οντότητά τους. Η ψυχική «ευεξία», υποστηρίζουν, αντανακλάται στο πρόσωπο τους και γίνεται άμεσα αντιληπτή από τους υπόλοιπους. Οι κοπέλες πιστεύουν ότι καπνίζοντας αποδεικνύουν την ανεξαρτησία τους, ικανοποιούν το εγώ τους, βρίσκουν μια διέξοδο στην κοινωνικότητά τους, μία παρηγοριά σε στιγμές κατάθλιψης, μία γευστική και οσφρητική

απόλαυση, μια σειρά από άλλοθι προκειμένου να «νομιμοποιήσουν» κάθε είδους αχαλίνωτες ελευθερίες. Ωστόσο τέτοιου είδους αντιλήψεις ενισχύουν το πάθος για το τσιγάρο, οδηγούν στην υποδούλωση τους σε αυτό παραβλέποντας τις βλαπτικές συνέπειες στην υγεία και την τσέπη τους. Καταλήγουν μάλιστα, όπως και με τα ναρκωτικά, στην ψυχοσωματική καταρράκωση και κάποιες φορές στο θάνατο.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο πολλοί συνεχίζουν να επιβαρύνουν την υγεία τους καπνίζοντας είναι η δύναμη της συνήθειας. Μπορεί στην αρχή να δοκίμασαν ένα τσιγάρο από απλή περιέργεια, στη συνέχεια όμως αυτό μετατράπηκε σε επιτακτική ανάγκη. Τι κι αν αποφάσισαν να το κόψουν, τους είναι πρακτικά αδύνατο. Η ακόρεστη επιθυμία τους για τσιγάρο υπερκερνά την προσπάθεια να απεξαρτηθούν από το πάθος τους.

Η αύξηση της συχνότητας των ασθενειών που συνδέονται με το κάπνισμα δείχνει την ανάγκη για τη λήψη κάθε δυνατού μέτρου για την ελάττωση του. Φυσικά η αγωγή υγείας αποτελεί το σπουδαιότερο μέτρο, όμως και η απαγορευτική νομοθεσία βοηθάει σε πολλές περιπτώσεις. Για παράδειγμα, η κατανάλωση καπνού στη Νορβηγία, που έχει αυστηρή αντικαπνιστική νομοθεσία, είναι πολύ μικρότερη από ό τι στη Βρετανία, που ακόμα βασίζεται στην

εθελοντική συμφωνία του κράτους με τις καπνοβιομηχανίες. Έτσι η θνησιμότητα από καρκίνο του πνεύμονα σε άνδρες ηλικίας 60 - 69 ετών στη Βρετανία είναι τριπλάσια από ότι στη Νορβηγία. Για τον έλεγχο του καπνίσματος έχουν υιοθετηθεί δύο κυρίως κατηγορίες νόμων. Η πρώτη κατηγορία επιδιώκει να επηρεάσει την παραγωγή και πώληση του καπνού ενώ η δεύτερη επιζητεί την αλλαγή των καπνιστικών συνηθειών.

Επιπρόσθετα, η αντικαπνιστική παιδεία πρέπει να ξεκινά από το σπίτι του καθενός. Τα παιδιά πρέπει να ενημερώνονται σχετικά από τους γονείς, τους δασκάλους, τους γυμναστές σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να δίνεται έμφαση στα θετικά του αντικαπνιστή και όχι στα αρνητικά του καπνίσματος.

Θα μπορούσαμε συμπερασματικά να πούμε ότι το κάπνισμα «αποτελεί» το όπιο των νέων. Καθώς λοιπόν οι νέοι αντιπροσωπεύουν το μέλλον της κοινωνίας μας και αυτό τους χρειάζεται ζωντανούς και δυνατούς, θα πρέπει το συγκεκριμένο πρόβλημα να αντιμετωπιστεί με σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο.

K.B.

Μ.Κ.Ο.

Μια «μη κυβερνητική οργάνωση» (Μ.Κ.Ο.) είναι ένας νομικά συγκροτημένος οργανισμός που δημιουργείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και λειτουργεί ανεξάρτητα από κάθε κυβέρνηση. Πρόκειται για όρο που χρησιμοποιείται συνήθως από τις κυβερνήσεις, όταν αναφέρονται σε πρόσωπα που δεν ελέγχονται από την κυβέρνηση. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι Μ.Κ.Ο. χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τις κυβερνήσεις, οι οργανώσεις αυτές υποστηρίζουν το μη κυβερνητικό προσωπικό αποκλείοντας τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων από την οργάνωση. Ο όρος εφαρμόζεται συνήθως σε οργανώσεις που επιδιώκουν ορισμένους ευρύτερους κοινωνικούς στόχους, που έχουν πολιτικές πτυχές, χωρίς να είναι εμφανώς πολιτικές οργανώσεις όπως τα πολιτικά κόμματα. Σε αντίθεση με τον όρο «Κυβερνητική οργάνωση», ο όρος «μη κυβερνητική οργάνωση» δεν έχει γενικώς αποδεκτό νομικό ορισμό. Σε πολλές δικονομίες αυτοί οι τύποι οργάνωσης ονομάζονται «οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών» ή αναφέρονται με άλλα ονόματα.

Ο αριθμός των διεθνών Μ.Κ.Ο. εκτιμάται σε 40.000. Οι εθνικές Μ.Κ.Ο. είναι ακόμη περισσότερες: Η Ρωσία έχει 277.000 Μ.Κ.Ο., η Ινδία εκτιμάται ότι έχει περίπου 1,2 εκατομμύριο.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι μια διεθνής, ανεξάρτητη ανθρωπιστική οργάνωση που στόχο έχει την παροχή ιατρικής

βοήθειας οπουδήποτε υπάρχει ανάγκη χωρίς καμία φυλετική, θρησκευτική, πολιτική ή άλλη διάκριση. Δεσμεύονται να προστατεύουν τους πληθυσμούς που περιθάλπουν ενημερώνοντας την κοινωνία για όσα βλέπουν να συμβαίνουν στις περιοχές όπου εργάζονται και καταγγέλλοντας την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο ΚΟΙΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

1. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα προσφέρουν τη βοήθειά τους:

α/ σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε κατάσταση επείγουσας ανάγκης,

β/ στα θύματα που προκαλούνται είτε από φυσικούς είτε από ανθρώπινους παράγοντες,

γ/ σε όσους υποφέρουν εξαιτίας εξεγέρσεων χωρίς καμία φυλετική, θρησκευτική, φιλοσοφική ή πολιτική διάκριση.

2. Εργαζόμενοι με πνεύμα ουδετερότητας και πλήρη αμεροληψία οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα διεκδικούν, στο όνομα της παγκόσμιας ιατρικής ηθικής και του δικαιώματος στην ανθρωπιστική προσφορά υπηρεσιών, την πλήρη και απόλυτη ελευθερία στην άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

3. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι υποχρεωμένοι να σέβονται τις δεοντολογικές αρχές του επαγγέλματός τους και να διατηρούν την πλήρη ανεξαρτησία τους απέναντι σε οποιαδήποτε εξουσία ή σε οποιαδήποτε θρησκευτική, πολιτική ή οικονομική δύναμη.

4. Εθελοντές, οι ίδιοι, μετρούν τους κινδύνους των αποστολών που θα φέρουν εις πέρας και δεν διεκδικούν για τους εαυτούς τους καμία άλλη ανταμοιβή πέραν αυτής που η οργάνωση είναι σε θέση να τους προσφέρει.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ - Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ

Το Ελληνικό Τμήμα ξεκίνησε τη δράση του το 1990. Μέχρι σήμερα περισσότεροι από 450 Έλληνες γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί και τεχνικοί υπάλληλοι έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα σε πάνω από 40 χώρες όπως το Κουρδιστάν, η Λιβερία, το Ελ Σαλβαδόρ, το Ιράκ, η Αιθιοπία, η πρώην Γιουγκοσλαβία, η Ρουάντα, η Κένυα, η Σρι Λάνκα, η Αϊτή, το Αφγανιστάν, η Ακτή Ελεφαντοστού και άλλες.

Σήμερα το Ελληνικό Τμήμα συνεργάζεται μαζί με το Ισπανικό Τμήμα των Γ.Χ.Σ. μέσα από το Κοινό Επιχειρησιακό Κέντρο Βαρκελώνης - Αθήνας (OCBA). Μέσα στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, το Ελληνικό Τμήμα των Γ.Χ.Σ. εκπονεί σήμερα προγράμματα στη Ζάμπια, το Νίγηρα, τη Λ.Δ. Κονγκό και το Μαρόκο, ενώ έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα στο Μαλάουι, τη Λιβερία, την Αρμενία, τη Γιουγκοσλαβία, την Παλαιστίνη, τη Γεωργία, τη Ρωσία, το Καζακστάν, την Μοζαμβίκη, την Ινδία και την Τουρκία.

Η UNICEF, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Το 1953 γίνεται μόνιμο τμήμα του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών με κεντρικά γραφεία στη Ν. Υόρκη και αποστολή της την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών των φτωχών παιδιών στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Το 1954 ο ηθοποιός Danny Kaye ανακηρύσσεται πρώτος «πρεσβευτής» της UNICEF με αρμοδιότητα την ευρεία δημοσιοποίηση των αναγκών των παιδιών όλου του κόσμου.

Από τότε και μέχρι σήμερα παγκόσμιες φήμες καλλιτέχνες, αθλητές και άλλοι διάσημοι εκπρόσωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών τάσσονται στην υπηρεσία της UNICEF ως «Πρεσβευτές Καλής Θέλησης» ή «Ειδικοί Εκπρόσωποι» για τις τέχνες, τα σπορ κ.ά.

Στην Ελλάδα πρώτος πρεσβευτής καλής θέλησης υπήρξε ο εκλιπών συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης. Πρέσβειρα καλής θέλησης της UNICEF στην Ελλάδα είναι επίσης η ακαδημαϊκός Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ.

Στη δεκαετία του '50 η UNICEF συμμετείχε στις διεθνείς εκστρατείες εξάλειψης των επιδημικών ασθενειών, το '60 ήταν η δεκαετία της ανάπτυξης, το '70 η εποχή των εναλλακτικών λύσεων, το '80 η εκστρατεία για την επιβίωση των παιδιών, το '90 η δεκαετία των δικαιωμάτων του παιδιού ενώ ο 21ος αιώνας θα «ανήκει» στα παιδιά χάρη στους υποστηρικτές της UNICEF.

Η UNICEF ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η UNICEF παρέχει βοήθεια στην Ελλάδα από το 1947 έως το 1969 και εφάρμοσε προγράμματα παστερίωσης του γάλακτος, ελέγχου της φυματίωσης και της σύφιλης και άλλα, συνολικού ύψους τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων δολαρίων.

Το 1977 ιδρύθηκε η Ελληνική Επιτροπή της UNICEF, που σκοπό της έχει την πληροφόρηση των Ελλήνων για την κατάσταση των παιδιών και των μητέρων τους σε κάθε γωνιά του πλανήτη, την εκπαίδευση ώστε να δημιουργηθεί ένα καλύτερο μέλλον

από μια ευαισθητοποιημένη νέα γενιά, την πώληση προϊόντων (κάρτες, τετράδια, παιχνίδια, είδη γραφείου κ.ά.) και τη συλλογή πόρων μέσω δωρεών για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ανάπτυξης ή επείγουσας ανάγκης σε σχεδόν 160 χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου και της Ανατολικής Ευρώπης.

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Στην Ελλάδα, η γενέθλια ημέρα της UNICEF γιορτάζεται ως Ημέρα του Παιδιού.

Στα πλαίσια του εορτασμού, διοργανώνεται ο ετήσιος Τηλεμαραθώνιος της UNICEF και πλήθος εκδηλώσεων από εθελοντές σε όλη την Ελλάδα. Θεωρείται αυτονόητο πως η συνδρομή μας, τόσο οικονομική όσο και εθελοντική, είναι επιβεβλημένη έτσι ώστε αυτή η οργάνωση ποτέ να μην εκλείψει και να συνεχίσει ες αεί το φιλανθρωπικό της έργο.

Μια από τις σημαντικότερες ΜΚΟ στην Ελλάδα είναι το γνωστό για τη δράση και την ευαισθησία του «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ».

Όλα ξεκίνησαν από τα λόγια που γράφτηκαν από το μικρό ιδρυτή του Συλλόγου, Ανδρέα Γιαννόπουλο, σε μία σελίδα του ημερολογίου του στις 9 Νοεμβρίου 1995, λίγο πριν φύγει από κοντά μας. Λίγα λόγια διαφορετικά από αυτά που συνήθως διαβάζουμε σε σελίδες παιδικών ημερολογίων, περιεκτικά, ουσιαστικά, βαθιά ανθρώπινα, έκφραση της ευαισθησίας και του μεγαλείου της ψυχής του.

Ο δεκάχρονος Ανδρέας ήταν ένα ξανθό αγοράκι με μάτια γαλανά, συνεσταλμέ-

νο, με πολύ χιούμορ και πολλές ευαισθησίες. Ένα παιδί που ποτέ δεν έχασε το θάρρος και την αισιοδοξία του, υποστήριζε με πάθος τις αρχές του και έπαιρνε πάντα το μέρος των αδυνάτων. Αγαπούσε τους φίλους του, το μπάσκετ και το χορό. Σήμερα πια, αν και δε βρίσκεται κοντά μας, η παρουσία του και πολλές φορές η «βοήθειά» του στις δύσκολες στιγμές, είναι αισθητή. Τα μάτια του, το λαμπερό του πρόσωπο αλλά και το χαμόγελο, που μέχρι την τελευταία στιγμή ήταν χαραγμένο στο πονεμένο του πρόσωπο, έχουν μείνει αναλλοίωτη εικόνα στα μάτια όλων μας. Ο ίδιος έγραφε στο ημερολόγιό του «... ας δώσουμε ό,τι μπορούμε στα φτωχά: αλβανάκια, άσπρα και μαύρα όλα παιδιά είναι και αξίζουν ένα χαμόγελο...». Το κουράγιο και η υπομονή που έδειξε στις δύσκολες στιγμές που πέρασε, το μεγαλείο της ψυχής του και το φωτεινό του χαμόγελο μας ευαισθητοποίησαν και μας ένωσαν σε μια κοινή προσπάθεια με σκοπό να κάνουμε πραγματικότητα το όραμά του, να αγγίξουμε το όνειρό του.

«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», ο Σύλλογος που οραματίστηκε ο μικρός Ανδρέας, δημιουργήθηκε, υπάρχει και προσπαθεί με κάθε τρόπο και με όλες τις δυνατότητες που του παρέχονται να «ΔΙΝΕΙ ΧΑΜΟΓΕΛΟ» σε παιδιά που η ζωή τους το στέρησε, στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Ο Σύλλογος λοιπόν του Ανδρέα, είναι πλέον Σύλλογος όλων μας, ο Σύλλογος των παιδιών.

Στόχος του είναι η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών που μένουν στον ελλαδικό χώρο, ανεξάρτητα από υπηκοότητα.

Μπορούμε να κρατήσουμε το όραμα του Ανδρέα ζωντανό και να χαρίσουμε το χαμόγελο σ' ένα παιδί. Ενα χαμόγελο κοστίζει πολύ λίγο, αξίζει όμως όσο ένας θησαυρός.

Αγκαλιάστε λοιπόν τη «Μεγάλη Ιδέα» του μικρού Ανδρέα, γιατί πραγματικά «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» είναι πηγή ζωής...

ΕΝΑ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΡΕΑ

Εκείνο που θυμάμαι πιο πολύ στα μάτια σου να λάμπει ένα φως να ταξιδεύει σαν ανήλικος Θεός στο πρόσωπό σου.

Εκείνο που φοβάμαι πιο πολύ να μην ξεχάσεις την δική μας επαφή τώρα που βρήκες σε μιαν άλλη διαδρομή τον εαυτό σου.

Μα είσαι εδώ, πάντα εδώ απ' όλα τα χαμόγελα εσύ πιο φωτεινό.

Όπου κι αν πάω κάθε μέρα πιο πολύ θα σ' αγαπάω και την ελπίδα που ξυπνάει στην καρδιά μου σου χρωστάω όπου κι αν πάω για χάρη σου τον ήλιο μες στα μάτια θα κοιτάω

ο ουρανός θα 'χει για μας την ίδια θέα και θα 'ναι πάντα το χαμόγελό σου εκεί Αντρέα.

Εκείνα που δεν πρόλαβες να πεις τώρα κοιμούνται σε μια διάφανη σιωπή στο μαξιλάρι σου κεντάω μια ευχή να μη φοβάσαι.

Εκείνα που δεν πρόλαβες να δεις τώρα θα γίνουμε εικόνα μαγική ένα τραγούδι που θα μοιάζει προσευχή να με θυμάσαι.

Ένα τραγούδι που εμπνεύστηκε από τον μικρό Ανδρέα η Ναταλία Γερμανού και τραγούδησε ο αγαπημένος τραγουδιστής του Ανδρέα, Θάνος Καλλίρης.

Στοιχεία ελήφθησαν από την el.wikipedia.org

Κ.Γ.

Ήξερες ότι...

Ο αριθμός των εν ζωή ανθρώπων πάνω στη Γη σήμερα είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό όλων των νεκρών ανθρώπων από γεννήσεως κόσμου.

Ο Τσάρλι Τσάπλιν (ο αυθεντικός) βγήκε τρίτος σε έναν διαγωνισμό σωσιών του Τσάρλι Τσάπλιν.

Ο Ναπολέοντας φοβόταν τις γάτες.

Ο Ρωμαίος Αυτοκράτορας Καλιγούλας διόρισε το άλογό του Συγκλητικό.

Ο Αλφρεντ Χίτσκοκ δεν είχε ομφαλό, καθώς του αφαιρέθηκε κατά τη διάρκεια μίας επέμβασης.

Ο παγκόσμιος πληθυσμός μπορεί να χωρέσει μέσα στα σύνορα του Τέξας.

Το μέλι είναι το μόνο τρόφιμο που δεν χαλάει. Βρέθηκε μέλι στους τάφους των Αιγυπτίων Φαραώ, το οποίο δοκίμασαν οι αρχαιολόγοι και δήλωσαν ότι ήταν βρώσιμο.

Το συνολικό βάρος του παγκόσμιου πληθυσμού των μυρμηγκιών είναι μεγαλύτερο από το συνολικό βάρος του ανθρώπινου πληθυσμού.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η IBM κατασκεύασε μηχανές μέτρησης, τις οποίες χρησιμοποίησαν οι Ναζί για να μπορέσουν να οργανώσουν τα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

ΟΔΙΚΗ ασφάλεια συμπεριφορά

Με αφορμή το φόρο αίματος που "καταβάλλεται" καθημερινά στην ασφάλτο, ο κ. Εμμανουήλ Ι. Μοσχονάς, Διοικητής Τμήματος Τροχαίας Ρεθύμνου, μας εμπιστεύθηκε το παρακάτω κείμενο (ανοιχτή επιστολή σε μαθητές και νέους γενικότερα)

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΩΣΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

- 1- Φοράω πάντα ζώνη ασφαλείας.
- 2- Φοράω πάντα κράνος, όταν οδηγώ δίκυκλο.
- 3- Δεν μιλώ στο κινητό ενώ οδηγώ.
- 4- Δεν ξεπερνώ το όριο ταχύτητας.
- 5- Δεν οδηγώ υπό την επήρεια αλκοόλ.
- 6- Παρακολουθώ συνεχώς την κυκλοφορία.
- 7- Ξεκουράζομαι στις μεγάλες αποστάσεις.
- 8- Μεταφέρω παιδιά μόνο στο ειδικό κάθισμα.
- 9- Κρατάω αποστάσεις ασφαλείας.
- 10- Προσέχω και σέβομαι τους πεζούς.

Τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αφορούν στις τροχαίες συγκρούσεις που έχουν ως αποτέλεσμα τον θάνατο ή τον σοβαρό τραυματισμό συνανθρώπων μας, δεν είναι ικανά από μόνα τους να μας ταρακουνήσουν και να μας ευαισθητοποιήσουν προκειμένου να ασχοληθούμε με το θέμα της οδικής συμπεριφοράς.

Σε κάθε περίπτωση το θύμα ενός τροχαίου είναι απλώς ένα νούμερο, που στην καλύτερη περίπτωση ίσως σχολιάσουμε και πούμε ότι είναι κρίμα που χάθηκε ένας ακόμα συνάνθρωπός μας. Το γεγονός αυτό είναι κάτι που συμβαίνει σε κάποιον άλλον, μακριά από εμάς.

Από το μυαλό μας δεν θα περάσει ότι πίσω από αυτούς τους αριθμούς υπάρχει θλίψη, οδύνη, σπαραγμός, ότι κρύβεται μια τραγωδία και αμέτρητος πόνος, ότι χάθηκε άδικα ένα πρόσωπο, ένας άνθρωπος, σ' έναν ακήρυχτο πόλεμο, στον οποίο συνήθως τα θύματα είναι νέοι άνθρωποι.

Οι υπηρεσίες μετρούν τα νούμερα και κάνουν στατιστικές αλλά κανείς δεν μπορεί να μετρήσει τον πόνο, τη δυστυχία, την καταστροφή σε μια οικογένεια που χάνει τον δικό της άνθρωπο έτσι ξαφνικά και απρόσμενα.

Οι λόγοι που προκαλούν μια τροχαία σύγκρουση είναι πολλοί όπως:

- **Αιτίες που σχετίζονται με την παραβίαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας** (Παραβίαση ορίων ταχύτητας, παραβίαση της προτεραιότητας, είσοδος στο αντίθετο ρεύμα και παράνομο προσπέρασμα, μη συμμόρφωση προς την οδική σήμανση).

- **Αιτίες που σχετίζονται με τη φυσική κατάσταση και τη συμπεριφορά του οδηγού** (Οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος, κούραση και υπνηλία, λήψη φαρμάκων και οδήγηση).

- **Αιτίες που σχετίζονται με την μη χρήση ατομικών μέσων προστασίας** (Ζώνες ασφαλείας, παιδικό κάθισμα ασφαλείας, άλλα ατομικά μέσα προστασίας για οδηγούς αυτοκινήτων, κράνος ασφαλείας, άλλα μέσα προστασίας για οδηγούς δικύκλων).

- **Αιτίες που σχετίζονται με το όχημα**

(Η κακή τεχνική και μηχανολογική κατάσταση του οχήματος, η απουσία περιοδικού ελέγχου και περιοδικής συντήρησης, η παλαιότητα του οχήματος, το επίπεδο της τεχνολογίας του οχήματος και η ποιότητα της κατασκευής του, η ενεργητική ασφάλεια του οχήματος, η παθητική ασφάλεια του οχήματος, η μη κατάλληλη φόρτωση του οχήματος).

- **Αιτίες που σχετίζονται με το δρόμο και το οδόστρωμα** (Η αρχιτεκτονική κατασκευή του δρόμου, η ποιότητα κατασκευής του δρόμου, η κακή σήμανση των οδών, ο μη κατάλληλος φωτισμός, η μη επάρκεια του δικτύου, η μη ύπαρξη προστατευτικών μέσων).

Ο λαός μας λέει ότι «αν δεν πάθεις δε μαθαίνεις», όμως στην περίπτωση του τροχαίου ατυχήματος η προσωπική εμπειρία μπορεί να είναι ολέθρια και είναι κρίμα μια συμπεριφορά να αλλάζει μόνο μέσα από μια τραυματική βιωματική κατάσταση. Η χρήση των τροχοφόρων είναι πλέον κομμάτι της ζωής μας, όλοι είμαστε εν δυνάμει υποψήφια θύματα μιας τροχαίας σύγκρουσης είτε από δική μας υπαιτιότητα είτε από την οδική συμπεριφορά του άλλου.

Με βάση αυτό το σκεπτικό πρέπει όχι μόνο να ευαισθητοποιηθούμε, αλλά κυρίως να ενεργοποιηθούμε κάνοντας το πιο απλό και ανέξοδο πράγμα, να ελέγχουμε την δική μας οδική συμπεριφορά.

Οδηγώντας υπεύθυνα, με ευγένεια, δημιουργούμε ένα πολιτισμό οδικής συμπεριφοράς που έχει τα χαρακτηριστικά, αφενός της πρόληψης ενός τροχαίου, με τις χίλιες δυο συνέπειες που αυτό έχει και αφετέρου τον σεβασμό της προσωπικότητας του άλλου. Ο δρόμος που χρησιμοποιούμε είναι δημόσιος, τα ίδια δικαιώματα με τον οδηγό του αυτοκινήτου, έχει και ο πεζός, ο ποδηλάτης, ο δικυκλιστής. Αυτό που μπορούμε να αλλάξουμε σε κάθε περίπτωση από τις παραπάνω αιτίες, που προκαλούν ένα τροχαίο ατύχημα, είναι η δική μας συμπεριφορά και ο Κ.Ο.Κ. από την ερμηνεία "Κάνε Ό,τι Καταλαβαίνεις" να γίνει πραγματικά ένας Κώδικας Οδικής Συμπεριφοράς.

Παγκόσμιες Ημέρες

- 28 Ιανουαρίου: Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων
 04 Φεβρουαρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου
 20 Φεβρουαρίου: Παγκόσμια Ημέρα Κοινωνικής Δικαιοσύνης
 22 Φεβρουαρίου: Παγκόσμια Ημέρα Σκέψης
 08 Μαρτίου: Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας
 15 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα Καταναλωτή
 15 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Αστυνομικής Βαρβαρότητας
 20 Μαρτίου: Διεθνής Ημέρα της Γης
 21 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού
 21 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης
 22 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό
 27 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου
 07 Απριλίου: Παγκόσμια Ημέρα Υγείας
 18 Απριλίου: Παγκόσμια Ημέρα Πολιτιστικής Κληρονομιάς
 23 Απριλίου: Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου
 24 Απριλίου: Παγκόσμια Ημέρα Κατάργησης των Πειραμάτων σε Ζώα
 02 Μαΐου: Παγκόσμια Ημέρα Γέλιου
 03 Μαΐου: Παγκόσμια Ημέρα Ελευθεροτυπίας
 15 Μαΐου: Διεθνής Ημέρα Αντιρρησιών Συνείδησης
 21 Μαΐου: Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμού
 31 Μαΐου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος
 12 Ιουνίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Παιδικής Εργασίας
 14 Ιουνίου: Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντή Αιμοδότη
 20 Ιουνίου: Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων
 26 Ιουνίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών
 12 Αυγούστου: Παγκόσμια Ημέρα Νεολαίας
 30 Αυγούστου: Διεθνής Ημέρα Εξαφανισμένων
 21 Σεπτεμβρίου: Διεθνής Ημέρα Ειρήνης
 04 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων
 10 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας
 10 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Θανατικής Ποινής
 17 Οκτωβρίου: Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Φτώχειας
 24 Οκτωβρίου: Ημέρα του ΟΗΕ
 28 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Δωρεάς Οργάνων Σώματος και Μεταμοσχεύσεων
 31 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Αποταμίευσης
 20 Νοεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού
 01 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS
 03 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
 05 Δεκεμβρίου: Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού για την Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη
 09 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς
 10 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Πηγή: Διαδίκτυο

ΒΙΑ στα γήπεδα

Το θέμα της βίας στα γήπεδα είναι ένα φαινόμενο πολυσυζητημένο, εκτενώς αναλυμένο και ... ανεξάντλητο. Ποιος από εμάς δεν έγινε μάρτυρας έστω και ενός επεισοδίου βίας στα ελληνικά γήπεδα τους τελευταίους μήνες είτε μέσα από την οθόνη της τηλεόρασης είτε κάνοντας το λάθος να παρακολουθήσει από τις κερκίδες την αγαπημένη του ομάδα.

Τα επεισόδια που διαδραματίζονται στους χώρους των γηπέδων ξεκινούν συνήθως από μια ασήμαντη αφορμή. Πολλές φορές δεν χρειάζεται καν αυτή. Οπαδοί - γιατί σε αυτές τις περιπτώσεις δεν μπορούμε να μιλάμε για φίλαθλους - μπαίνουν μέσα στο γήπεδο έχοντας μαζί τους πέτρες, καδρόνια, σιδερολοστούς, φωτοβολίδες και ό,τι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς, έτοιμοι για τη «μάχη» που πρόκειται να αρχίσει. Και όπως σε κάθε μάχη υπάρχουν απώλειες, έτσι και κατά τη διάρκεια του αγώνα μπορούν να συμβούν μικροεπεισόδια, τραυματισμοί και κάποιες φορές σοβαρότερα γεγονότα όπως η απώλεια ανθρώπινων ζωών. Όσο για τις φθορές και τις μεγαλύτερες καταστροφές που συντελούνται μέσα στους αθλητικούς χώρους είναι μια τόσο συνηθισμένη κατάσταση που δεν ξενίζει πια κανέναν.

Ποιος όμως φταίει για όλα αυτά; Πώς είναι δυνατόν να συμβαίνουν τέτοια πράγματα στη χώρα που γέννησε τον αθλητισμό, που μεγάλωσε γενιές ανθρώπων με το ευ αγωνίζεσθαι, που καθιέρωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες;

Σίγουρα μεγάλη είναι η ευθύνη των ομάδων, οι οποίες θα μπορούσαν να περιφρουρούν τους αθλητικούς χώρους, να ελέγχουν τους οπαδούς τους, να τιμωρούν τους υπαίτιους και να τιμωρούνται και οι ίδιες, όταν χρειάζεται.

Εγκληματική είναι ακόμη η στάση των παραγόντων, που αντί να καταστέλλουν τα

όποια επεισόδια, δυναμιτίζουν με τη συμπεριφορά και τα λεγόμενά τους το ήπιο κλίμα ενθαρρύνοντας ακραίες πρακτικές. Πολλές φορές μάλιστα τους βανδαλισμούς και τα φαινόμενα βίας τα προκαλούν οι ίδιοι.

Ευθύνη όμως έχει και η ίδια η πολιτεία, αφού πρώτη απ' όλους είναι υπεύθυνη για το εκπαιδευτικό σύστημα, το αβέβαιο μέλλον, την ανεργία, φαινόμενα που πυροδοτούν την αντικοινωνική συμπεριφορά των νέων και τους κάνουν να εκτονώνονται με βιαιοπραγίες στα γήπεδα.

Απέναντι στα φαινόμενα αυτά δεν είναι άμοιρη ευθυνών και η ελληνική κοινωνία, η οποία επιδεικνύει χαλαρά συνειδησιακά αντανάκλαστικά ακόμα και μπροστά στην απώλεια ανθρώπινων ζωών.

Τι μπορεί ωστόσο να γίνει; Αναμφισβήτητα πρέπει να δοθεί έμφαση σε κατασταλτικά μέτρα, όπως η καλύτερη αστυνόμευση μέσα και έξω από τα γήπεδα, ο έλεγχος των κυκλωμάτων εξαγοράς διαιτητών και ποδοσφαιριστών και η παραδειγματική τιμωρία όσων διευκολύνουν την «εισαγωγή» πολεμικών αντικειμένων στους αθλητικούς χώρους. Σίγουρα όμως, αν θέλουμε να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του, πρέπει να «απαιτήσουμε» μια καλύτερη παιδεία, που θα δώσει έμφαση στον άνθρωπο και στην αθλητική αγωγή. Με τον τρόπο αυτό αθλητές και θεατές θα διαχειρίζονται τη νίκη με ωριμότητα και θα αποδέχονται την ήττα χωρίς εκδικητικότητα. Καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία ενός τέτοιου ανθρώπου θα έχει η οικογένεια που μπορεί να εμψυχήσει στις ψυχές των παιδιών της το ολυμπιακό πνεύμα προβάλλοντας υγιή και δημιουργικά πρότυπα.

Πηγή: διάφορα site

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΛΛΙΓΙΑΝΝΗΣ, Β2

ΦΥΛΑΚΕΣ

ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Αυτό το άρθρο είναι διαφορετικό από τα υπόλοιπα καθώς και οι μικροί πρωταγωνιστές, για τους οποίους γράφω, ξεχωρίζουν από εμάς. Η εγκληματικότητα και γενικότερα η παραβατική συμπεριφορά μπαίνουν από πολύ νωρίς στην ζωή κάποιων ανθρώπων, γι' αυτό έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον να παρακολουθήσουμε τη ζωή στις φυλακές ανηλίκων. Φυσικά αυτό το άρθρο περιέχει πληροφορίες τις οποίες δεν θα μπορούσα να συλλέξω χωρίς την πολύτιμη βοήθεια του κυρίου Σήφη Κουρμούλη, καθηγητή Θεολογίας, που για επτά χρόνια δίδασκε στις φυλακές ανηλίκων του Αυλώνα και ενός πρώην τροφίμου, του Μανώλη 26 ετών (το επίθετο δεν αναφέρεται για ευνόητους λόγους).

Στην Ελλάδα υπάρχουν πέντε φυλακές ανηλίκων, κάποιες από τα οποίες δεν είναι αποκλειστικά για ανήλικους αλλά και για ενήλικους. Υπάρχουν τέσσερις φυλακές για αγόρια (σε Αυλώνα, Θεσσαλονίκη, Βόλο και Κασσαβέτεια) και μία φυλακή για κορίτσια (στον Ελαιώνα Θηβών). Οι πληροφορίες

που έχω συλλέξει αφορούν στις φυλακές ανηλίκων του Αυλώνα καθώς είναι μια από τις φυλακές της Ελλάδας με τροφίμους αποκλειστικά ανήλικους. Πρόκειται για φυλακή υψίστης ασφαλείας, παρόλο που οι εγκαταστάσεις είναι παλιές με αποτέλεσμα στο εσωτερικό της να «επικρατεί» η μούχλα και η άσχημη μυρωδιά, κάτι το οποίο είναι αφόρητο τόσο για τους κρατούμενους όσο και για τους φύλακες. Μολονότι στους τρεις συνολικά ορόφους της η άδεια λειτουργία προβλέπει ότι μπορούν να στεγάζονται με ασφάλεια 200 παιδιά, εντούτοις, παρά τις εντολές, στεγάζονται γύρω στα 400. Στους ορόφους αυτούς συστεγάζονται οι ανήλικοι, τα διοικητικά γραφεία καθώς και τα μαγειρεία, η τραπεζαρία, το σχολείο και άλλα. Επίσης κάθε φυλακή στην Ελλάδα διαθέτει ένα ελικόπτερο με το οποίο, σε περίπτωση τραυματισμού κάποιου φυλακισμένου, γίνεται άμεσα μεταφορά του στο κοντινότερο νοσοκομείο της περιοχής.

Οι φυλακές του Αυλώνα έχουν δύο

προαύλια, ένα εσωτερικό και ένα εξωτερικό. Τα κελιά και οι όροφοι είναι χωρισμένοι ανά εθνικότητα. Στον πρώτο όροφο είναι τα παιδιά που κατάγονται από τρίτοκοσμικές χώρες όπως η Αίγυπτος, το Πακιστάν και το Ιράν. Στο δεύτερο και τρίτο όροφο στεγάζονται τα παιδιά από τις βαλκανικές χώρες όπως την Ελλάδα και την Αλβανία. Ένωση μεταξύ των ορόφων υπάρχει, και ανοίγει μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος των φυλακών. Μόνο οι φύλακες μπορούν να ελέγχουν τις πόρτες από το δωμάτιο ασφαλείας. Κάμερες υπάρχουν σε όλο το κτίριο εκτός από το σχολείο. Το κάθε κελί έχει τη δική του τουαλέτα και ντουζ. Κάθε άτομο έχει επίσης προσωπική τηλεόραση με ακουστικά.

Στις φυλακές ανήλικων μπαίνουν τα παιδιά που συλλαμβάνονται σε ηλικία 15 έως 20 χρόνων. Μόλις συμπληρώσουν το 21ο έτος της ζωής τους θεωρούνται ενήλικοι και μεταφέρονται άμεσα σε φυλακές ενηλίκων. Όμως σε περίπτωση που παρακολουθούν τα μαθήματα του σχολείου παίρνουν παράταση από την ελληνική κυβέρνηση για επιπλέον τρία χρόνια. Μέσα στις φυλακές οι ξυλοδαρμοί είναι σύνηθες φαινόμενο. Οι τρόφιμοι μπορεί να τσακωθούν για ασήμαντους λόγους όπως για τα τσιγάρα έως και για την ουρά του τηλεφώνου (σπάνια παρατηρείται το φαινόμενο του θανάτου από ξυλοδαρμό). Η ελευθερία των τροφίμων καθημερινά δεν διαρκεί για πολύ. Κάθε μέρα οι φύλακες είναι υποχρεωμένοι να αφήνουν ελεύθερους τους τρόφιμους για τριάντα λεπτά έως και μια ώρα, χρονικό διάστημα που ονομάζεται προαυλισμός. Το «ψαχτήρι» αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους φόβους των φυλακισμένων καθώς οι υπεύθυνοι ψάχνουν για οτιδήποτε, από κινητό, μαχαίρι έως και για ναρκωτικά, κάτι το οποίο γίνεται οποιαδήποτε ώρα. Σε περίπτωση που πιαστεί κάποιος με κινητό, η ποινή του αυξάνεται ή εναλλακτικά του κόβονται κάποιες άδειες. Ανάλογα με την ποινή φυλάκισης ο καθένας έχει και τις ανάλογες άδειες.

Ο επονομαζόμενος «μπακάλης» είναι η χαρά των τροφίμων. Πουλάει τηλεκάρτες, τσιγάρα, τρόφιμα. Οι συναλλαγές γίνονται με χρήματα που φυλάσσονται στις φυλακές

ξεχωριστά για κάθε άτομο. Τα λεφτά οι ανήλικοι τα προμηθεύονται κυρίως από τους γονείς τους. Το κράτος χορηγεί ένα μικρό βοήθημα ανά τρόφιμο μια φορά κάθε δύο μήνες. Τα περισσότερα παιδιά που είναι μέσα στις φυλακές έχουν συλληφθεί για κατοχή και χρήση ναρκωτικών, κλοπές καταστημάτων αλλά και για παράνομη διαμονή. Όσα είναι μέσα για τον τελευταίο λόγο περιμένουν έντεκα μήνες μέχρι να γίνει η δίκη και να αφεθούν ελεύθεροι. Συχνά δέχονται επισκέψεις από δημοφιλή πρόσωπα. Πρόσφατα ο Λαζόπουλος, μετά από μια επίσκεψή του, δώρισε στη βιβλιοθήκη της φυλακής 3000 βιβλία.

Τα περισσότερα από τα παιδιά που αποφυλακίζονται έπειτα από κάποιους μήνες ξαναπαίρνουν στη φυλακή. Οι ναρκομανείς ξαναπέφτουν στα ναρκωτικά. Και οι υπόλοιποι συνήθως κλέβουν για να γυρίσουν τα λεφτά που ξόδεψαν οι γονείς τους στους δικηγόρους για να αφεθούν ελεύθεροι. Ο ρουχισμός τους είναι ελάχιστος, οι περισσότεροι φοράνε τα ίδια ρούχα κάθε μέρα. Τα ρούχα τους τα πλένουν μόνοι τους στα πλυντήρια αλλά δεν τα σιδερώνουν. Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορεί να κάνει κανείς μέσα στις φυλακές, να δουλέψει ως σιδεράς, μάγειρας, να φοιτησει στο σχολείο κ.ά. Ανάλογα με τη δουλειά μειώνεται και η διάρκεια κράτησης του τρόφιμου μέσα στην φυλακή. Βιασμοί γίνονται σχεδόν καθημερινά, πράγμα που δε γίνεται πάντα αντιληπτό από τους φύλακες.

ΣΧΟΛΕΙΟ

Το σχολείο μέσα στην φυλακή είναι πολύ σημαντικό καθώς βοηθάει τα παιδιά να εκφράζονται ελεύθερα. Εκεί μπορεί ο τρόφιμος να τελειώσει το λύκειο και μετά να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις. Σε περίπτωση που περάσει σε κάποια σχολή μπορεί να παρακολουθεί τα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο αλλά με κάποιους περιοριστικούς όρους. Μέσα στο σχολείο γίνονται θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών κ.ά. Επίσης έχουν υπολογιστές και, όπως ήδη αναφέρθηκε, βιβλιοθήκη. Οι μαθητές εκδίδουν εφημερίδα με την βοήθεια των καθηγητών τους. Ακόμα παίρνουν βαθμούς ή και επαίνους.

ΜΑΝΟΣ ΓΥΠΑΡΑΚΗΣ, Β1

Η Βουλή σήμερα

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχής αρνητική κριτική, μια σχεδόν επιθετική στάση απέναντι στη Βουλή των Ελλήνων. Παρακολουθούμε καθημερινά τους πολιτικούς μας να πρωταγωνριστούν σε σκετσάκια και βίντεο σατιρικών εκπομπών, να εμφανίζονται σε οποιοδήποτε τηλεοπτικό παράθυρο τους δοθεί η ευκαιρία για να επιβάλουν τις απόψεις τους και να διαπληκτιστούν πάντα με απώτερο στόχο την προσωπική προβολή. Αν λοιπόν κάτσει κάποιος και το καλοσκεφτεί, σίγουρα θα αποφανθεί ότι ο ελληνικός πολιτικός κόσμος και κατ' επέκταση το Κοινοβούλιο βρίσκονται σε μια παρακματική κατάσταση, μια κατάσταση σήψης και αποσύνθεσης.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να αναφερθώ στα υγιή αυτά κομμάτια της ελληνικής

πολιτικής που νοιάζονται πραγματικά, που ενδιαφέρονται για την πατρίδα μας, για την εξέλιξη και την πρόοδό της. Μάχονται με σθένος και όραμα αναζητώντας ουσιαστικές λύσεις προκειμένου αυτή να επιτευχθεί. Έχουν ως αρχή τους ηθικές αξίες και πιστεύω που τους αναδεικνύουν σε πρότυπα πολιτικού, τους κάνουν αδιάφθορους, επικεντρωμένους στο στόχο του Κοινοβουλίου (τη θέσπιση δημοκρατικών νόμων για την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματός μας), απαλλαγμένους από κάθε είδους κερδοσκοπικές ή εγωκεντρικές συμπεριφορές.

Παράλληλα, όμως, υπάρχουν και μελανές πτυχές στη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Όπως για παράδειγμα κερδοσκοπικοί πολιτικοί, συμφεροντολόγοι και εγωκεντρικοί που δεν ενδιαφέρονται για

το κοινό καλό αλλά μόνο για το προσωπικό τους συμφέρον. Πολιτικοί ανίκανοι που αναδείχθηκαν μόνο και μόνο λόγω ενός ονόματος που κληρονόμησαν μαζί με μια σίγουρη θέση στην πολιτική ζωή του τόπου, γεμάτη δόξα και πλούτη! Πολιτικοί δήθεν καθώς πρέπει, μεγάλοι αρχηγοί, οραματιστές, με μεγαλόπνοα σχέδια και βαρυσήμαντους λόγους που μετά τις εκλογές αποδεικνύονται κούφιοι, απλοί δημαγωγοί, συμφεροντολόγοι και «αποθεωτές» του χρήματος. Από αυτούς λοιπόν προέρχονται τα κακώς κείμενα της βουλής μας, από ανθρώπους ανήθικους χωρίς έρμα και προσανατολισμό!

Όσον αφορά τα κακώς κείμενα της Βουλής αυτά καθεαυτά συνίστανται σε σειρές σκανδάλων μεγάλων και μικρών, με απολαβές εκατομμυρίων ή χιλιάδων ευρώ, με τη συμμετοχή «τσαχπίνικων» θηλυκών και όχι μόνο. Συνεχίζονται με άπειρα ρουσφέτια και βολέματα γνωστών, φίλων και συγγενών μέχρι και τριακοστού βαθμού. Σε υψηλόβαθμες θέσεις ή όχι, ανάλογα με τον βαθμό συγγένειας και με διάφορα ύψη αμοιβών, ανάλογα με το ύψος του «γλειψίματος» που έχουν κάνει οι υποψήφιοι. Ακόμη στα κακώς κείμενα υπάγονται και η μετατροπή του Κοινοβουλίου σε πεδίο μαχών και εκτεταμένων αντιπαραθέσεων που πολλές φορές έχουν ως μόνο στόχο το να εξυπηρετήσουν κομματικά ή και προσωπικά συμφέροντα. Τέλος, το μεγάλο «κυνήγι» της ψήφου που λαμβάνει χώρα

κάθε προεκλογική περίοδο με το κυβερνών κόμμα να τάζει λαγούς με πετραχήλια και την αντιπολίτευση να προσπαθεί μέσα από τη «σκληρή» κριτική να λάβει και αυτή μέρος σε αυτό το κυνήγι.

Επομένως για να έχει μια αξιοπρεπή εικόνα το Κοινοβούλιό μας θα πρέπει να παραμεριστούν τα κομματικά συμφέροντα, να προαχθεί η συνολική προσπάθεια για την εξέλιξη της χώρας. Οι πολιτικοί μας να συνειδητοποιήσουν ότι οφείλουν να κρατούν μια αξιοπρεπή στάση και να έχουν ως στόχο τους το κοινό καλό. Παρ' όλ' αυτά η προσπάθεια δεν πρέπει να παραμείνει μονομερής και εμείς ως μελλοντικοί πολίτες έχουμε την υποχρέωση και το δικαίωμα να ψηφίζουμε και, λέω, υποχρέωση γιατί πριν από την ψήφιση οποιουδήποτε πολιτικού οφείλουμε να τους δούμε με κριτικό μάτι και να μην παρασυρόμαστε από εξωτερικούς παράγοντες, καθώς αυτή η επιλογή είναι αποκλειστικά δική μας υπόθεση.

Συνοψίζοντας, θα ήθελα να κάνω μια παράκληση σε όσους τυχόν διαβάσουν αυτό το άρθρο: σε αυτήν την εποχή της μεγάλης κρίσης, της διακυβέρνησης της χώρας μας από την τρόικα ας παραμερίσουμε τους εγωισμούς και τις διαφορές μας, γιατί σε λίγο θα βλέπουμε την Ελλάδα και θα τρίβουμε τα μάτια μας, ... ο νοών νοείτω!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΜΑΝΤΖΟΥΝΕΑΣ Β3

Ζητείται Ένοχος

Γλώσσα και νέοι. Μεγάλη ιστορία. Δυστυχώς ποτέ δεν αγάπησε ο ένας τον άλλο. Η γλώσσα και οι νέοι έρχονται στο δικαστήριο. Οι νέοι εμφανίζονται ως ένοχοι. Γιατί άραγε;

Όπου και αν στρέψουμε το αφτί μας ακούμε έναν επιπλέον λόγο για τον οποίο οι νέοι είναι ένοχοι. Πράγματι δε δείχνουν έλεος στη γλώσσα. Ο δικαστής όμως δεν τους επιβάλλει ποινή. Όπως υποστηρίζει, έχουν χίλιους δυο λόγους για να εκδηλώνουν τέτοια συμπεριφορά. Ένας από αυτούς, όπως ο ίδιος αναφέρει, είναι οι δυσκολίες της μαθητικής ζωής. Καμιά γενιά δεν έζησε τόση καταπίεση από το σχολείο, καμιά άλλη γενιά δεν είχε τόσες ευθύνες. Οι νέοι μιλούν ελεύθερα ο ένας στον άλλο ακόμα και με άσχημες λέξεις διότι, βλέπετε, δεν μπορούν να υποβληθούν σε έναν ακόμη περιορισμό!

Άλλωστε ποιος αμφιβάλλει, γονείς, ότι δεν έχετε κάνει και εσείς τα δικά σας λάθη! Προσπαθώντας να μάθετε στα παιδιά σας καλούς τρόπους και κόσμια συμπεριφορά, χάνετε τον έλεγχο, βγαίνετε εκτός ορίων με αποτέλεσμα τα παιδιά να θεωρούν ότι δεν τα καταλαβαίνετε, να προτιμούν να μην τα καταλαβαίνετε. Θεωρούν καλό λοιπόν να επικοινωνούν μόνο μεταξύ τους. Άλλωστε κανείς από εσάς δε θέλησε να επικοινωνήσει ουσιαστικά μαζί τους, με τον τρόπο που αυτά θέλουν.

Εσείς πάλι, πολιτικοί, είστε όλο υποσχέσεις: «Θα βγούμε από την κρίση», «θα βρεθεί καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα» και... ξέρετε κάτι, είστε ολόκληροι ένα τεράστιο «θα». Γι' αυτόν τον λόγο οι νέοι έχουν απαυδήσει, δεν αντέχουν άλλες «κούφιας» υποσχέσεις, πράγματα τα οποία δε θα συμβούν... άπιαστα όνειρα. Εγώ υποστηρίζω ξεκάθαρα ότι υπάρχουν και άλλοι ένοχοι, που δεν είναι άλλοι από κάποιους καθηγητές. Ορίστε τι λέτε οι περισσότεροι: «Σήμερα παιδιά θα έχετε από τη σελίδα 25 τις ασκήσεις 1, 2, 4, 6, 10, 12, 13, χωρίς να σκέφτεστε ότι

αυτά τα παιδιά να μην δεν έχουν παιδική ηλικία, έχουν όμως φροντιστήρια, ιδιαίτερα και σχολείο. Αυτό θυμούνται από τη ζωή τους, γι' αυτό ξεσπάνε στη γλώσσα και την κακομεταχειρίζονται, για να γλιτώσουν από τα δικά σας νύχια. Μέσα από την καρδιά μου σου λέω, γλώσσα, αυτοί δεν είναι ένοχοι, αλλού πρέπει να στραφείς, αν θέλεις να δικαιωθείς.

Γι' αυτό σας λέω τελευταία φορά, νεαροί, υψώστε το ανάστημά σας, πείτε μας ποιες αλλαγές θέλετε να γίνουν στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Και αυτοί απάντησαν: «Θέλουμε καθηγητές που να καταλαβαίνουν τι νιώθουμε, να αφουγκράζονται τις επιθυμίες μας, όχι άλλη καταπίεση από ασκήσεις και διαγωνίσματα. Εσείς, φροντιστήρια, καλύτερα να κλείσετε, ίσως τότε δίνουμε μεγαλύτερη προσοχή στο σχολείο.

Εσάς κα Υπουργέ Παιδείας σας εκλιπαρούμε, δώστε μεγαλύτερη προσοχή στην ξεχασμένη μας Ελληνική Γλώσσα, που όλοι κάποτε θαύμαζαν. Θέλουμε περισσότερες ώρες στο μάθημα της Γλώσσας, καλύτερα βιβλία, λιγότερη αλλά ουσιαστικότερη ύλη. Τέλος, επιθυμούμε πραγματικά οι καλοί καθηγητές να είναι ακόμη περισσότεροι ώστε να ακουμπούν στην ψυχή μας, να αγγίζουν την καρδιά μας με όλη τους τη δύναμη και την αγάπη».

Και ο δικαστής αποφαινεται: «Ελπίζω πραγματικά, νεαροί, να λάβουν όλοι σοβαρά υπόψη τους τη συμβουλή σας διότι εσείς είσαστε το μέλλον και εσάς επί της ουσίας εμπιστευόμαστε. Ας γίνει αυτό που επιθυμείτε για τη σωτηρία και τη δικαίωση της αγαπημένης μας Γλώσσας».

ΔΑΝΙΗΛ ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ, Α1

Ήξερεις ότι...

Κάθε σταγόνα θαλασσινού νερού περιέχει περίπου 1 δισεκατομμύριο άτομα χρυσού. Τα Ιμαλάια καταλαμβάνουν το 1/10 της συνολικής επιφάνειας της Γης.

Ένα πακέτο κράκερ την ημέρα αντιστοιχεί σε 5 λίτρα μαγειρικού λαδιού το χρόνο.

Ο πίνακας της Μόνα Λίζα ήταν κρεμασμένος στην κρεβατοκάμαρα του Ναπολέοντα.

Σε πάνω από το 90% των συντριβών αεροσκαφών υπάρχουν επιζώντες.

Ο Γκάντι δεν επέτρεψε στη σύζυγό του να πάρει πενικιλίνη για να σώσει τη ζωή της από την πνευμονία, αλλά ο ίδιος πήρε κινίνη για να σωθεί από την ελονοσία.

Στην Αρχαία Ελλάδα, τα παιδιά των πλουσίων οικογενειών βυθίζονταν σε ελαιόλαδο κατά τη γέννησή τους για να παραμείνουν φαλακρά για όλη τους τη ζωή.

Πάνω από το 25% των πληκτρολογίων στα νοσοκομεία είναι φορείς σταφυλόκοκκου.

Τα δακτυλικά αποτυπώματα των Κοάλα και των ανθρώπων είναι πανομοιότυπα.

Οι πατημασιές των αστροναυτών στη Σελήνη μπορούν να παραμείνουν αναλλοίωτες για πάνω από 10 εκατομμύρια χρόνια, αφού η Σελήνη δεν έχει ατμόσφαιρα.

Η Αφροδίτη είναι ο μόνος πλανήτης στο ηλιακό σύστημα που περιστρέφεται κατά τη φορά των δεικτών του ρολογιού.

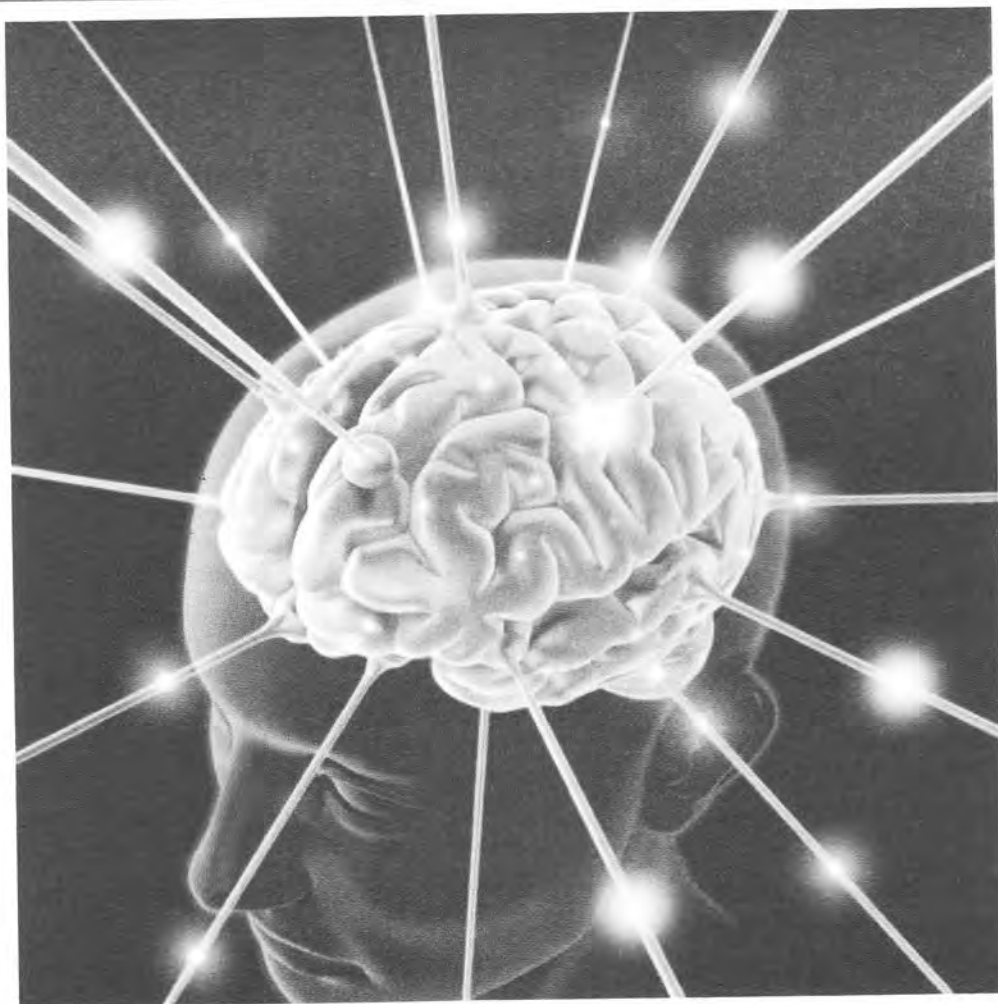
Κάθε μέρα είναι κατά 55 δισεκατομμυριοστά του δευτερολέπτου μεγαλύτερη από την προηγούμενη μέρα.

Τα σαλιγκάρια μπορούν να κοιμούνται για 3 χρόνια χωρίς να τρώνε καθόλου.

Ο πιο δυνατός μυς του ανθρώπινου σώματος είναι η γλώσσα.

Οι πεταλούδες έχουν την αίσθηση της γεύσης στα πόδια τους.

Οι οδοντίατροι συνιστούν οι οδοντόβουρτσες να βρίσκονται δύο μέτρα μακριά από την λεκάνη της τουαλέτας για να αποφεύγεται η μετάδοση σωματιδίων μέσω του αέρα κάθε φορά που τραβιέται το καζανάκι.

η μνήμη του ανθρώπου

Η μνήμη είναι από τα πολυτιμότερα όπλα που έχουμε και η δύναμή της σχετίζεται άμεσα με την ποιότητα της ζωής μας. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε κάποιες καταστάσεις που μας προκαλούν παροδικά απώλεια μνήμης, διότι η αντιμετώπισή τους αποκαθιστά τις δυνατότητες της μνήμης μας. Αντίθετα, αφήνοντας τις καταστάσεις αυτές να εξελισσονται είναι δυνατόν να δημιουργούνται μόνιμες «ελλείψεις» σε αυτή. Βέβαια, ο καλός τρόπος ζωής εί-

ναι ιδιαίτερα σημαντικός, υπάρχουν όμως και κάποια βήματα που αν τα ακολουθήσει κάποιος, θα βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό τη μνήμη του.

Σαφέστατα ο ύπνος είναι θεμελιώδης για τη μνήμη. Κατά τον ύπνο ο εγκέφαλος οργανώνει τη μάζα πληροφοριών που δέχεται όταν είμαστε ξύπνιοι. Η οργάνωση, η επεξεργασία και η αποθήκευση πληροφοριών αποτελεί βασική λειτουργία της μνήμης, που γίνεται όταν κοιμόμαστε. Σε

έρευνα των επιστημόνων του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ σε 60 εθελοντές, εξετάστηκε η απομνημόνευση συνδυασμών λέξεων κάτω από διαφορετικές συνθήκες. Βρέθηκε ότι ο ύπνος μετά την απομνημόνευση και πριν από το τεστ μνήμης, βελτιώνει την απόδοση. Αυτό σημαίνει ότι ο ύπνος δεν προστατεύει μόνο παθητικά και παροδικά τη μνήμη αλλά έχει ενεργό ρόλο στην οργάνωση και σταθεροποίησή της. Αν και το 1910 μελέτες είχαν δείξει ότι για να μεγιστοποιήσει κάποιος τις δυνατότητες της μνήμης του πρέπει να κοιμάται 9 ώρες κάθε νύχτα, σήμερα έχει μειωθεί στις 7 έως 8 ώρες. Όσον αφορά τον απογευματινό ύπνο, είναι ιδιαίτερα ευεργετικός για τον εγκέφαλο, καθώς βελτιώνει τις ικανότητες μάθησης, μνήμης και αυξάνει την ευφυΐα.

Επιπλέον, οι βιταμίνες Β12 και Β9 είναι απαραίτητες για την κανονική λειτουργία των εγκεφαλικών κυττάρων. Τα τρόφιμα που είναι πλούσια σε βιταμίνη Β12 είναι το συκώτι, το κρέας, τα μαλάκια, τα ψάρια, τα πουλερικά, τα αυγά και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Η Β9 περιέχεται σε πράσινα φυλλώδη λαχανικά, σε μη αποφλοιωμένα δημητριακά, σε φασόλια, αβοκάντο, μπανάνες, χυμό πορτοκαλιού και σπαράγγια. Επιπλέον, οι αντιοξειδωτικές βιταμίνες όπως η Ε και η C, μπορούν να βελτιώσουν τη διαδικασία της μνήμης μέσω της επιβράδυνσης της γήρανσης των εγκεφαλικών κυττάρων.

Όσον αφορά τη σοκολάτα, έχει διαπιστωθεί ότι η κατανάλωσή της αυξάνει την παραγωγή ενδορφινών, δηλαδή των ουσιών που μας φτιάχνουν τη διάθεση και τονώνουν τη μνήμη. Όσο για τον καφέ, το Γαλλικό Ινστιτούτο Υγείας και Ιατρικής Έρευνας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας διεξήγαγε μια ενδιαφέρουσα έρευνα στην οποία αποδείχθηκε ότι η κατανάλωση του καφέ βοηθάει τη γυναικεία μνήμη.

Αναντίρρητα, το σώμα και το μυαλό είναι αλληλένδετα. Έρευνες δείχνουν ότι η συστηματική άσκηση μπορεί να μειώσει τις

πιθανότητες εμφάνισης άνοιας κατά 50%. Με άλλα λόγια διεγείρει την αναγέννηση των νευρικών κυττάρων και συντελεί στην καλή καρδιακή λειτουργία, ενώ οξυγονώνει σωστά και τον εγκέφαλο. Η καλή αιμάτωση του εγκεφάλου έχει αποδειχτεί ότι ενισχύει τις νοητικές μας λειτουργίες. Οι ειδικοί συνιστούν άσκηση 3 φορές την εβδομάδα, από 30-45 λεπτά.

Τελειώνοντας με την αναφορά μου στους παράγοντες που βελτιώνουν τη μνήμη, να επισημάνω ότι σύμφωνα με έρευνα που έγινε από ομάδα νευροεπιστημόνων του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν, μπορεί να βελτιωθεί η μνήμη και η ικανότητα προσοχής του ανθρώπου μέχρι και 20%, εάν βρεθεί στη φύση για περίπου μια ώρα. Οι ερευνητές μελέτησαν τα οφέλη από την επαφή του ανθρώπου με τη φύση, και όπως προέκυψε, ακόμα και όταν τα άτομα αρκούνται απλώς στο να κοιτάνε εικόνες με φυσικά τοπία, παρουσιάζουν βελτίωση στην μνήμη τους και εστιάζουν καλύτερα την προσοχή τους, όπου κρίνεται απαραίτητο.

Στον αντίποδα, οι παράγοντες που παίζουν ρόλο στην εξασθένηση της μνήμης είναι πολλοί και, σίγουρα, δεν πρέπει να παραβλέπονται. Αρχικά, το υπερβολικό άγχος, όπως τονίζεται από τους ερευνητές, προκαλεί προβλήματα μνήμης. Λειτουργώντας υπό την επίδρασή του, τόσο η μνήμη όσο και η κρίση επηρεάζονται αρνητικά και προκαλούνται διαταραχές στη συγκέντρωση και την προσοχή. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των μαθητών που, ενώ έχουν μελετήσει, την ώρα των εξετάσεων ξεχνούν τα πάντα. Οι καταστάσεις που προκαλούν στο άτομο στρες είναι αναγκαίο να ανακαλυφθούν και να γίνει προσπάθεια μείωσης της επίδρασής τους στον ψυχικό του κόσμο. Η συνέπεια του άγχους, η κατάθλιψη, είναι και αυτή επιβλαβής για τη μνήμη.

Εκτός από αυτό, οι εξαντλητικές δίαιτες στερούν από τον οργανισμό, και κατ'επέκταση από τον εγκέφαλο, πλήθος θρεπτικών συστατικών, απαραίτητων για την εύρυθμη λειτουργία του. Αρκετές έρευνες έχουν δεί-

ξει ότι όσοι ακολουθούν στερητικές δίαιτες έχουν χαμηλότερη απόδοση σε νοητικές δοκιμασίες σε σχέση με εκείνους που ακολουθούν ισορροπημένη διατροφή.

Χωρίς αμφιβολία, η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ έχει αρνητικές συνέπειες στην εγκεφαλική λειτουργία. Η κατάχρηση αλκοόλ προκαλεί αρχικά απώλεια της βραχυπρόθεσμης μνήμης, στη συνέχεια οδηγεί σε αμνησία και πιθανόν σε μια μορφή άνοιας. Συγκεκριμένα, καταστρέφονται 1000 εγκεφαλικά κύτταρα ανά ποτό.

Επιπροσθέτως, οι συνδυασμοί φαρμάκων είναι δυνατόν να μειώσουν τη μνήμη. Οι κατηγορίες φαρμακευτικών ουσιών που επιδρούν αρνητικά σε αυτή είναι τα αντικαταθλιπτικά, τα αναλγητικά, τα αντι-αλλεργικά, τα αντιυπερτασικά, τα υπνωτικά και τα αγχολυτικά.

Ας σημειωθεί ακόμη ότι η μνήμη επιδεινώνεται από μολύνσεις του κεντρικού νευρικού συστήματος, όπως η εγκεφαλίτιδα ή η μηνιγγίτιδα. Οι βλάβες ίσως υποχωρήσουν μετά την οξεία φάση μιας τέτοιας μόλυνσης, ωστόσο σε ένα ποσοστό ασθενών παραμένουν προβλήματα και μετά.

Επίσης, έχει διαπιστωθεί ότι ο χαμηλός σίδηρος στον οργανισμό έχει αρνητικό αντίκτυπο στη μνήμη. Το ίδιο παρατηρείται ακόμη και όταν η μείωση των επιπέδων σιδήρου είναι μέτριου βαθμού.

Ακόμη, τα ψηλά επίπεδα γλυκόζης στο αίμα δημιουργούν απώλεια μνήμης. Στον εγκέφαλο, η περιοχή που είναι υπεύθυνη για τη μνήμη και ονομάζεται ιππόκαμπος, μειώνεται σε μέγεθος στα άτομα που παρουσιάζουν ζάχαρο στο αίμα.

Και ενώ συμβαίνουν αυτά, οι ιατρικές και επιδημιολογικές έρευνες τεκμηριώνουν πλέον με ταχύ ρυθμό τις νοσηρές καταστροφικές δράσεις που έχουν τα ναρκωτικά πάνω στον ανθρώπινο εγκέφαλο και τις μόνιμες αναπηρίες που προκαλούν. Η κάνναβη και η μεθαμφεταμίνη έχουν τα πρωτεία στην πρόκληση βλάβης στη μνήμη. Έρευνα που δημοσιεύτηκε στο ια-

τρικό περιοδικό Journal of the American Medical Association, έδειξε ότι οι χρήστες κάνναβης παρουσιάζουν εξασθένηση της μνήμης και της προσοχής τους με χειρότερηση των γνωστικών τους ικανοτήτων. Ταυτόχρονα, η πολύ έντονη κατάσταση υπερδιέγερσης μετά από τη λήψη της μεθαμφεταμίνης προκαλεί βλάβη στις καταλήξεις των νευρώνων του εγκεφάλου και ένα σταδιακό εκφυλισμό του εγκεφάλου του χρήστη. Παρόμοια, από έρευνες φαίνεται πως η μνήμη υποφέρει και από τις τοξικές επιδράσεις του καπνίσματος.

Συμπεραίνοντας, ο καλός ύπνος, η σωστή διατροφή, η άσκηση και ένας περίπατος στη φύση μπορούν αδιαμφισβήτητα να καλύψουν τα κενά μνήμης που ίσως παρουσίαζε κάποιος πριν. Το δυσάρεστο, όμως, είναι ότι μερικές από τις κακές συνήθειες του ανθρώπου προσβάλλουν τα εγκεφαλικά κύτταρα και μια δραστική αλλαγή στον τρόπο ζωής του είναι μονόδρομος για την ενδυνάμωση της μνήμης του.

Πηγή: www.medlook.net

ΛΙΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Β1

Το DNA, μια από τις σημαντικότερες επιστημονικές ανακαλύψεις, μπορεί να φέρει στο φως οικογενειακά μυστικά χιλιάδων χρόνων, όπως έγινε με την οικογένεια του Φαραώ Τουταγχαμών.

Μετά από σύγκριση των DNA τριών σορών, του Τουταγχαμών, του Αμένοφι Γ', Φαραώ της δέκατης όγδοης δυναστείας (από το 1390 π.Χ.), και του τάφου kuss που βρέθηκε στην Κοιλιάδα των Βασιλέων, αποδείχθηκε ότι υπάρχουν συγγενικές σχέσεις μεταξύ τους. Συγκεκριμένα ο Αμένοφις Γ' είναι πατέρας του μυστηριώδη άντρα του kuss και ο τελευταίος, πατέρας του Τουταγχαμών. Πιθανολογείται ότι ο άντρας στον τάφο είναι ο Ακενατών, διάδοχος του Υμενώδη Γ', ή ο Εμένκαρε, που βασίλεψε παράλληλα ή μετά τον θάνατο του Ακενατών ή και τα δυο. Για να ανακαλυφθεί η ταυτότητά του, συγκρίθηκε το DNA του με αυτό της Τίγε, γυναίκας του Αμένοφι Γ'. Έτσι πιστοποιήθηκε η σχέση τους ως μητέρας και γιου, οπότε είναι σχεδόν σίγουρο (διότι υπάρχουν ελάχιστες πληροφορίες για τον Εμένκαρε) ότι ο άντρας του τάφου kuss φέρει το όνομα Ακενατών (υπηρέτης του Ατών).

Έπειτα από ανάλυση της σορού της «Νεαρής Κυρίας», όπως την αποκαλούσαν, που βρέθηκε στον τάφο του Αμένοφι Β', αποκαλύφθηκε η αδελφική σχέση αυτής με το σύζυγό της Ακενατών. Η αιμομικτική αυτή σχέση των παιδιών του Αμένοφι Γ' κα της Τίγε, έφερε στον κόσμο τον Τουταγχαμών. Ωστόσο δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες για το ποια από τις πέντε αδελφές του Ακενατών απέκτησε μαζί του παιδί.

Όσον αφορά τον θάνατο του Τουταγχαμών, οι μελετητές έφεραν στο φως τρομερά μυστικά. Εξαιτίας της αιμομιξίας ο μικρός Φαραώ υπέφερε από παραμόρφωση του αριστερού κάτω άκρου του με αποτέλεσμα να έχει ανάγκη από βακτηρία (μπαστούνι) για το βάδισμά του. Επιπρόσθετα υπέφερε από μια άλλη νόσο με ονομασία λυκόστομα. Έτσι μετά από ένα τυχαίο συμβάν, ένα κάταγμα ή μια σοβαρής μορφής ελονοσία, ο ήδη εξασθετισμένος οργανισμός του δεν άντεξε άλλο αυτό το βαρύ φορτίο. Αφού πέθανε ο δεκαεννιάχρονος Φαραώ, δίχως να αφήσει πίσω του διαδόχους λόγω γενετικών ανωμαλιών από την αιμομιξία, η σύζυγος και ετεροθαλής αδελφή του, Ανκεσεναμούν ζητά να παντρευτεί έναν από τους πρίγκιπες των Χετταίων. Επειδή όμως ο πρίγκιπας πέθανε πριν την άφιξη του στην Αίγυπτο, στον θρόνο ανεβαίνει ο αρχηγός του αιγυπτιακού στρατού Χορεμχέμπ, τον οποίο διαδέχεται ο Ραμσής Α'.

Μια νέα δυναστεία ξεκινά, με Φαραώ τον εγγονό του, Ραμσή τον Μεγάλο, στη διάρκεια της οποίας η δύναμη της Αιγύπτου φτάνει στο απόγειό της.

Πηγή: www.naonalgeographic.gr

ΒΟΥΜΒΟΥΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ, Β1

Οικογενειακά μυστικά 3.300 ετών αποκρυσταλλώνονται

Το άθλημα του ΤΑΕ-KWON-DO εμφανίστηκε με τη σύγχρονη αγωνιστική του μορφή στην Κορέα το 1945. Στην Ελλάδα ήρθε περίπου στο τέλος της δεκαετίας του 1960 και το 1989 η ΕΛ.Ο.Τ. (Ελληνική Ομοσπονδία Ταεκβοντό) διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το 1ο Διεθνές Meeng του αγωνιστικού συστήματος WTF. Το ΤΑΕ-KWON-DO είναι η πιο δημοφιλής κορεάτικη πολεμική τέχνη αποτελεί μάλιστα το εθνικό άθλημα της Κορέας. Είναι από τις πιο διαδεδομένες πολεμικές τέχνες παγκοσμίως και από το 2000 έγινε επίσημα ολυμπιακό άθλημα.

Βασική αρχή του είναι η πειθαρχία και η αυτοσυγκέντρωση, οι οποίες βοηθούν τον αθλητή να αποδώσει σωματικά, γι' αυτό και καλλιεργούνται συστηματικά στην προπόνηση από αυτούς που ασκούν το άθλημα.

Αν και το ΤΑΕ-KWON-DO διδάσκει και τη χρήση των χεριών στη μάχη, τόσο ως μέσου άμυνας όσο και επίθεσης, εντούτοις είναι μια πολεμική τέχνη που βασίζεται κυρίως στις κλωτσιές. Τα δύο κυριότερα είδη TKD είναι: αυτό της Διεθνούς Ομοσπονδίας WTF, που αντιπροσωπεύει την παραδοσιακή πλευρά της πολεμικής τέχνης, και αυτό της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας WTF, που θεωρείται ως η αθλητική και πιο προοδευτική μορφή του.

Στο TKD όπως και σε άλλες πολεμικές τέχνες χρησιμοποιείται ένα ιεραρχικό σύστημα ζωνών, το οποίο προσδιορίζει το επίπεδο τεχνικής και εμπειρίας του αθλητή. Συνολικά υπάρχουν 10 βαθμοί, οι οποίοι στα κορεατικά ονομάζονται Gups. Ο χαμηλότερος βαθμός είναι ο 10ος, ο οποίος αντιστοιχεί στη λευκή ζώνη, και ο μεγαλύτερος είναι ο 1ος, ο οποίος αντιστοιχεί στη μαύρη.

Το TKD χαρακτηρίζεται από θεαματικά λακτίσματα, ψηλά και χαμηλά. Αλλα αθλήματα όπως το Kick Box έχουν δανειστεί πολλά από τα λακτίσματα του TKD. Πρόκειται για ένα επικίνδυνο άθλημα, γι' αυτό οι αθλητές φοράνε κάσκα, θώρακα, σπασουάρ (προστατευτικό γεννητικών οργάνων), επικαλαμίδες, επιβραχιωνίδες, μασέλα και γάντια. Κάθε αγώνας έχει τρεις περιόδους, που διαρκούν δύο λεπτά η καθεμία. Η βαθμολογία εξαρτάται από το είδος του χτυπήματος που θα καταφέρουν οι αθλητές. Το χτύπημα στο κεφάλι δίνει τρεις πόντους, στο θώρακα ένα, ενώ οποιαδήποτε κλωτσιά με στροφή αποφέρει δύο πόντους. Οι παραβάσεις αντιστοίχα αφαιρούν πόντους. Κάθε αγώνα επιβλέπουν από κοντά ο διαιτητής και από μεγαλύτερη απόσταση οι κριτές. Στο τέλος νικητής είναι ο μαχητής με τους περισσότερους πόντους.

ΕΝΑΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΤΟΥ TKD: ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Γεννήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1979 στη Θεσσαλονίκη. Ο πατέρας του ήταν επίσης πρωταθλητής στο TKD. Άρχισε να ασχολείται με το άθλημα σε ηλικία τριών ετών. Σήμερα ανήκει στο αθλητικό σωματείο «Μέγας Αλέξανδρος» της Θεσσαλονίκης. Έχει στο ενεργητικό του αρκετές διακρίσεις σε διεθνείς και ευρωπαϊκές αθλητικές διοργανώσεις με σημαντικότερη τα αργυρά μετάλλια στην κατηγορία των +80 κιλών στους Ολυμπιακούς της Αθήνας το 2004 και στους Ολυμπιακούς του Πεκίνου το 2008. Είναι ένας καταξιωμένος αθλητής του TKD και το 2008 ψηφίστηκε ως ο κορυφαίος αθλητής.

Πηγή: www.elot.info
ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ, Β1

Το τρένο της ζωής

Άνδρες, γυναίκες πάνε, έρχονται.
 Βιαστικοί, ξέπνοοι, αγέλαστοι.
 Όλοι βιάζονται κάπου να πάνε,
 φοβούνται φοβούνται το χρόνο που κυλάει
 αδιάκοπα σαν το ποτάμι, κι εκείνοι
 μάταια αναζητούν κάποιο κουπί να πια-
 στούν
 για να μη βουλιάξουν...
 Προσποιούνται πως συνταξιδεύουν μαζί με
 τη ζωή τους,
 όμως βρίσκονται σε πλάνη.
 Το τρένο της ζωής απομακρύνεται
 κι εκείνο είναι πιο βιαστικό απ' αυτούς, πιο
 γρήγορο.
 Αυτοί δεν είχαν καν εισιτήριο να επιβιβα-
 στούν
 κι ανήμποροι να κάνουν οτιδήποτε
 το βλέπουν ν' απομακρύνεται.
 Κι όλο χάνεται χάνεται στ' άδυτα του ωκε-
 ανού,
 στο βαθύ μπλε της θάλασσας...
 Όπως το ψαράκι φοβισμένο χάνεται στην
 απεραντοσύνη του βυθού.

Άνδρες, γυναίκες πάνε, έρχονται.
 Μετανιωμένοι, διψασμένοι για ζωή,
 αγέλαστοι.
 Το τρένο φτάνει στον προορισμό του,
 αυτοί όμως δεν είναι επιβάτες.
 Ψάχνουν ψάχνουν από πού να πιαστούν.
 Θυμούνται όμως δεν έχουν τίποτα να
 θυμηθούν.
 Κι εκεί που όλα δείχνουν πως καταρρέουν
 σαν θαύμα εμφανίζεσαι εσύ, σαν από
 μηχανής θεός
 όπως ακριβώς έκανες με μένα.
 Θα τους προστατεύεις και θα τους φρο-
 ντίζεις
 μέχρι να ξυπνήσουν απ' τον εφιάλτη τους,
 να ζήσουν!
 Κι ύστερα, πάλι, σαν άγγελος αθόρυβα,
 απρόσμενα θα χαθείς,
 όπως ακριβώς ήρθες.
 Και κάποια άλλη ψυχή πληγωμένη
 θα περιμένει να τη γιατρέψεις...
 Όπως ακριβώς έκανες με μένα.

ΑΜΑΛΙΑ ΜΠΕΜΠΗ, Γ3

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΑΡΗ Γ3

Όνειρα από μετάξι

Όνειρα! Όλοι μας ζούμε με όνειρα
 άπιαστα, απραγματοποίητα, πέρα από
 κάθε λογική·
 όνειρα από μετάξι!
 Προσθέτουν μια εύθυμη νότα στη ζωή μας,
 τη χρωματίζουν με χρώματα φανταχτερά,
 χαρούμενα, γιορτινά.
 Ζούμε γι' αυτά· ζούμε με την ελπίδα
 να πρωταγωνιστήσουμε πραγματικά σ'
 αυτά.
 Όσο παράλογα κι αν είναι, αντιπροσωπεύ-
 ουν
 εμάς, τα θέλω μας, τα συναισθήματά μας.
 Διψάμε να ονειρευτούμε, να δούμε την
 άλλη όψη της ζωής,
 μιας ζωής που λαχταρούμε να ζήσουμε,
 δίχως φόβο, αναστολές και «πρέπει».
 Όλα στο δικό μας κόσμο, στο μαγικό κό-
 σμο των ονείρων,
 επιτρέπονται, χωρίς τα κακόβουλα βλέμμα-
 τα των γύρω μας.
 Όπως το μικρό παιδάκι τρέχει τρομαγμένο
 να κρυφτεί στην αγκαλιά της μητέρας του,
 για να προστατευτεί, έτσι κι εμείς
 νιώθουμε ασφαλείς στα όνειρά μας.
 Γιατί είναι η απόδειξη ότι παραμένουμε
 άνθρωποι·
 ότι παραμένουμε ζωντανοί!
 Περπατάμε πάνω σε όνειρα από μετάξι...
 Βουλιάζουμε σε όνειρα πουπουλένια,
 με μοναδικό καημό να κρατήσουν για
 πάντα,
 να μείνουν εκεί·
 περιμένοντας εμάς να γίνουμε ένα!...

ΑΜΑΛΙΑ ΜΠΕΜΠΗ, Γ3

Αυτοί!!!

Μπροστά να κοιτάς,
 Με παρωπίδες σε στόλισαν σαν άτι
 να εκπληρώνεις το στόχο τους.

Τα σήμαντρα χτυπούν και αυτοί σε καλούν.
 Εδώ στον αγώνα
 Παλεύεις γι' αυτούς.

Καλοκουρδισμένη μηχανή είσαι
 και χειριστές της άλλοι.
 Ναι, αυτοί.

Στον καλό τον δρόμο, σου λένε, βαδίζεις.
 Αστέρι λαμπερό περιμένει
 και εσύ τους πιστεύεις.

Και εγώ τους πιστεύω!

Τώρα όμως άλλαξαν οι καιροί.
 Ο άνεμος γύρισε!
 Εγώ και εσύ περπατάμε βουβοί.

ΚΑΛΙΑΦΕΝΤΑΚΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ, Β2

Το όνειρο

Ήταν μια βροχερή μέρα, μέρα που προμήνυε πολλά για το τι θα επακολουθούσε. Τυλιγμένη στο μαύρο παλτό της και με μια ομπρέλα στο χέρι η Έλενα πέρασε το πεζοδρόμιο και κατευθύνθηκε βιαστικά προς το ιατρείο της. Είχε αργήσει. Φόρεσε την άσπρη ρόμπα της και ζήτησε από τη γραμματέα της να της φέρει την αλληλογραφία. Όλες οι κινήσεις της ήταν μηχανικές αλλά τελετουργικά αρμονικές. Ανοιγε βιαστικά τους φακέλους και έβγαζε από μέσα λογαριασμούς, προσκλήσεις σε συνέδρια και μια... πρόσκληση σε συνάντηση παλιών συμμαθητών.

Ξαφνικά το πρόσωπο της χλόμιασε και πήρε μια λυπηρή όψη. Ενα δάκρυ κύλησε από τα βλέφαρα της και τάραξε το μέχρι πρότινος γαλήνιο πρόσωπό της. Αναπολούσε τις μέρες που ήταν μαθήτρια. Φορτωνόταν μια τσάντα στον ώμο και δεν την ένοιαζε τίποτα. Ήταν βαριά αλλά σε σύγκριση με το βάρος που κουβαλάει τώρα, η τσάντα φάνταζε πούπουλο. Ενα χρέος, μια υπόσχεση, ένας όρκος που καλείται να τηρήσει. Θέλει μεν να φανεί αντάξια τους, μα μια φωνούλα μέσα της φωνάζει «τι έκανες; γιατί τους άκουσες, γιατί δεν αφουγκράστηκες τον εαυτό σου, την ψυχή σου;» Απάντηση δεν είχε να δώσει. Τι, να πει δικιο έχεις και να παρατήρει τα όπλα; Έκανε τις επιλογές της και ... απέτυχε.

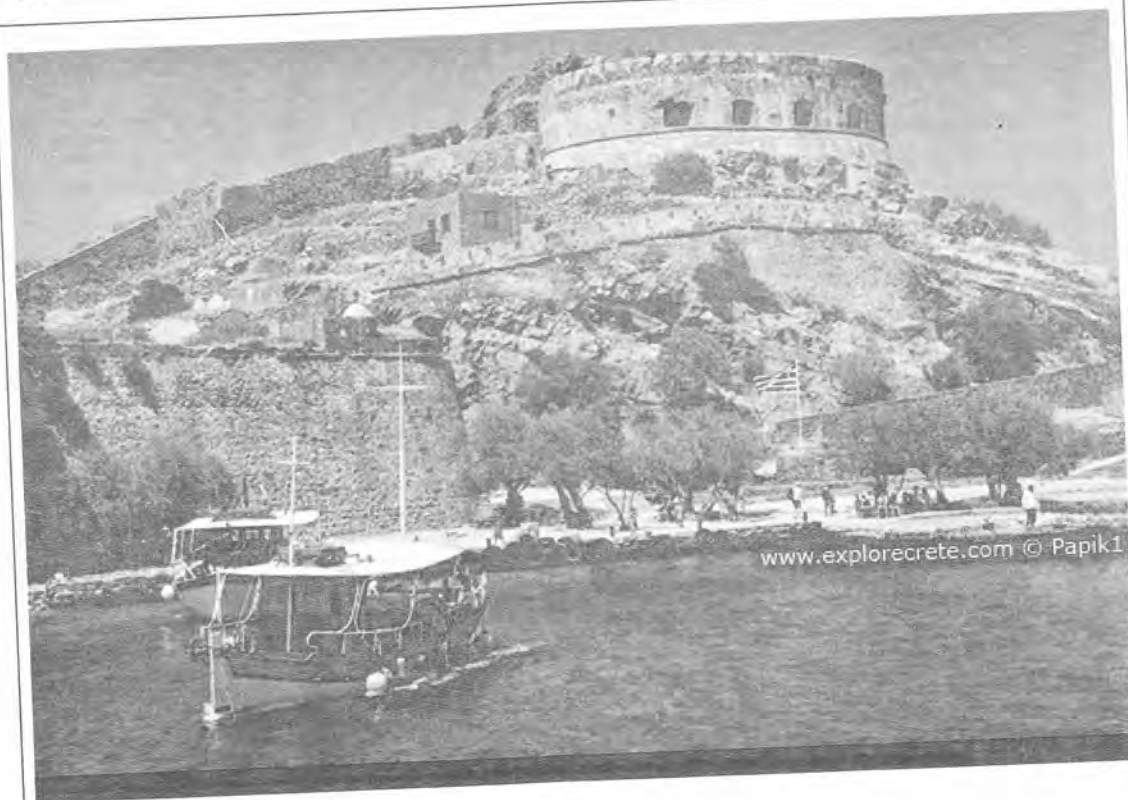
Πρέπει να συνεχίσει να ασκεί το επάγγελμά της όσο πιο καλά μπορεί. Αχ αυτό το πρέπει και το μπορεί. Έρχονται συνεχώς σε αντιπαράθεση με το θέλω. Με το θέλω του κάθε ατόμου. Θυμάται τα λόγια του πατέρα της. Στη ζωή δεν κάνουμε αυτό που επιθυμούμε αλλά αυτό που είναι λογικό. Ο ορθολογισμός μας έφερε εδώ που είμαστε, είχε σκεφτεί τότε αλλά δεν μίλησε. Μια κοινωνία χωρίς ηθικές αξίες, που ορίζει στους ανθρώπους μοίρες πριν καλά-καλά δουν το φως του ήλιου. Πιόνια όλοι μιας σκακιέρας που τα κινεί ένας μονάχα παίχτης. Ποιος ήταν αυτός δεν ήξερε. Ούτε και τώρα ξέρει. Μήπως τον λένε θεό; Μοιρολατρική άποψη που μοιάζει με δεισιδαιμονία.

Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε για να στέκεται στα δυο του πόδια και να αναλαμβάνει τις ευθύνες του. Μήπως είναι ένας θεσμός, ένας μικρός θεός με το παρεάκι του. Χρήμα τον λεν τον θεσμό αυτόν, όσο και αν δεν τον έπιανε το μάτι τους αρχικά. Αυτό μαζί με την κόρη του, τη δόξα, επιδίδονται σε ένα κυνήγι με σκοπό να καταστρέψουν τις ζωές των ανθρώπων. Η φιλοχρηματία οδηγεί τους ανθρώπους σε παράλογα πράγματα. Μπορεί να τους ωθήσει όχι μόνο στην καταστροφή της δικής τους ζωής αλλά και του περιγυρού τους. Ομως σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο του πράγματος ο καθένας έχει δικαίωμα να διαχειρίζεται μονάχα το δικό του βίο και να χαράζει το μέλλον του κατά βούληση.

Η Έλενα προσπάθησε αλλά δεν τα κατάφερε. Έμεινε με την ψευδαίσθηση ότι αφού κατέβαλλε έναν Α αγώνα είχε καλύψει τις επιταγές που όριζε το είναι της. Επαναπαύτηκε. Νόμιζε ότι αφού πήγε με τα νερά των πολλών, αφού έπραξε το κοινώς αποδεκτό θα ήταν ευτυχισμένη. Προσαρμόστηκε, λέει, σαν ζώο σε ένα νέο περιβάλλον για να μην εξαφανισθεί. Αλήθεια, αν έπαιρνε άλλο μονοπάτι θα χανόταν; ΟΧΙ, θα έκανε πάλι το ίδιο και μάλιστα με μεγαλύτερο παθος επιστρατεύοντας όλα τα ψυχικά της αποθέματα για να κατακτήσει το όνειρο της. Αν όμως το μετάνιωνε μετά; «Καλύτερα να μετάνιωνα για κάτι που έκανα παρά για κάτι που δεν τόλμησα να κάνω», αναφώνησε. Η Γη της Επαγγελίας πια ήταν μακριά και αυτή μια μοντέρνα «Ισμήνη».

Το λόγο που φέρθηκε έτσι όντας 18 χρονών βαθιά μέσα της τον ήξερε. Αρνιόταν να στεναχωρήσει τους γονείς της. Αυτοί την έφεραν στον κόσμο, αυτοί τράβηξαν τόσα για αυτήν. Τότε πίστευε ότι τους το χρωστούσε. Ίσως όμως και να το παράκανε!

Δεν θα πήγαινε στη συνάντηση. Δεν ήθελε, δεν μπορούσε. Ενωθε άρρωστη. Βγήκε έξω, αφήσε πίσω της τους ασθενείς που περίμεναν. Επρεπε να θεραπεύσει πρώτα τον εσωτερικό της κόσμο... Της είχε γίνει πια μάθημα. Δεν πρέπει να επεμβαίνουμε στα όνειρα των άλλων. Και αν δεν τα κατάφερε αυτή ξέρει ότι κάποιιοι άλλοι το έκαναν.

η Σπιναλόγκα

στο πέρασμα του χρόνου...

Η Σπιναλόγκα είναι ένα μικρό νησί στα βόρεια του κόλπου της Ελούντας στην επαρχία Μεραμπέλλου του νομού Λασιθίου Κρήτης. Το αρχαίο του όνομα ήταν Καλυδών, αλλά μετά την κατάληψή του από τους Ενετούς μετονομάστηκε σε «srina longa», που σημαίνει στα λατινικά «μακρύ αγκάθι» (σύμφωνα με μια ερμηνεία που «εξηγεί» το όνομα του νησιού σε σχέση με το σχήμα του: θυμίζει μακρύ αγκάθι). Με παραφθορά/παράφραση αυτής της ονομασίας προέκυψε τα σημερινό χαρακτηριστικό του όνομα. Από κατασκευαστικής και αρχιτεκτονικής άποψης διαμορφώθηκε ως οχυρό από τους Ενετούς με μία ιδιαίτερη αισθητική, που διατηρεί ακόμη και σήμερα την ομορφιά του.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο Ενετός χαρτογράφος Vincenzo Coronelli υποστηρίζει πως η Σπιναλόγκα δεν ήταν πάντα νησί αλλά ήταν φυσικά ενωμένη με τη γειτονική χερσόνησο Κολοκύθα. Αναφέρει χαρακτηριστικά πως το 1526 οι Ενετοί κατέστρεψαν μέρος της χερσονήσου και δημιούργησαν το νησί. Λόγω της τοποθεσίας του ήταν ήδη οχυρωμένο από την αρχαιότητα, προκειμένου να διευκολυνθεί η ασφαλής είσοδος στο λιμάνι της αρχαίας πόλης Ολούς.

ΕΝΕΤΙΚΟ ΟΧΥΡΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

Μετά την κατάληψη μέρους της Κρήτης το 1649 από τους Τούρκους η Σπιναλόγκα έμεινε στα χέρια των Ενετών για άλλα 65 χρόνια, μέχρι το 1715, χάρη στην άρτια οχύρωσή της. Όλο αυτό το διάστημα στο νησί έβρισκαν καταφύγιο οι «Χαϊνήδες», οι επαναστάτες Κρητικοί που μην αντέχοντας τους σκοτωμούς, τις δολοφονίες, τους απαγχονισμούς, τους εξανδραποδισμούς, τις λεηλασίες, που από την πρώτη μέρα άρχισαν να διαπράττουν οι νέοι κατακτητές, ανέβηκαν στο βουνό και άρχισε αμέσως το αντάρτικο με συνεχείς επαναστάσεις μέχρι το 1903.

ΛΕΠΡΟΚΟΜΕΙΟ

Το 1903 χρησιμοποιήθηκε ως λεπροκομείο, όπου οδηγήθηκαν όλοι οι λεπροί της Κρήτης, οι οποίοι ως τότε βρίσκονταν απομονωμένοι στη «Μεσκινιά», περιοχή έξω από το Ηράκλειο που θεωρούνταν εστία μόλυνσης για τον υπόλοιπο κόσμο. Μετά το 1913, όταν η Κρήτη ενώθηκε με την Ελλάδα, άρχισαν να έρχονται ακόμη περισσότεροι άρρωστοι στη Σπιναλόγκα, ενώ αργότερα δέχτηκε ασθενείς ακόμη και από άλλες χώρες.

• Η λέπρα η οποία εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να ταλαιπωρεί κάποιους ανθρώπους οφείλεται στο Μυκοβακτηρίδιο της λέπρας (*Mycobacterium leprae*), που είναι συγγενικό με το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης. Ο μικροοργανισμός αυτός ανακαλύφθηκε από τον γιατρό G.A.Hansen το 1873, γι αυτό και η λέπρα λέγεται επίσημα Νόσος του Χάνσεν.

Η νόσος είναι μεταδοτική, όταν υπάρχει συχνή επαφή με ασθενή, αλλά το μεγαλύτερο μέρος (95%) του πληθυσμού έχει φυσική ανοσία. Σήμερα υπάρχουν φάρμακα που θεραπεύουν τη λέπρα και όσοι κάνουν την

κατάλληλη θεραπεία μπορούν να έχουν μια κανονική ζωή χωρίς να μεταδίδουν την ασθένεια. Ωστόσο η λέξη «λεπρός» εξακολουθεί να αποτελεί κοινωνικό στίγμα και είναι ένας από τους κύριους λόγους που κάποιοι ασθενείς δεν αναζητούν ιατρική βοήθεια στα πρώτα στάδια της ασθένειας.

Οι ασθενείς στην Σπιναλόγκα δικαιούνταν ένα μικρό επίδομα μηνιαίως, που συχνά δεν κάλυπτε τη διατροφή και τα φάρμακά τους. Ήταν μια περίοδος που το ελληνικό κράτος ταλαιπωρούνταν από διαδοχικούς πολέμους (Μακεδονικό, Βαλκανικούς, Α' και Β' Παγκόσμιους, Εμφύλιο) προσπαθώντας με δυσκολία να σταθεί οικονομικά στα πόδια του, γεγονός που δυσχέραινε τη θέση των χανσενικών στη Σπιναλόγκα. Οι συνθήκες ζωής τους ήταν ιδιαίτερα δύσκολες. Αναφορές μάλιστα λεπρών κάνουν λόγο για εξαθλίωση.

Η σημαντική αλλαγή ήρθε τη δεκαετία του 1930, όταν στη Σπιναλόγκα μεταφέρθηκε ο Επαμεινώνδας Ρεμουνδάκης. Ο Ρεμουνδάκης, που ήταν τριτοετής φοιτητής της Νομικής όταν αρρώστησε, φαίνεται πως ήταν σ' άνθρωπος που περίμεναν οι υπόλοιποι μέχρι τότε για να διεκδικήσουν ανθρώπινες συνθήκες ζωής.

«Ήμασταν μαζί. Ήταν σπουδαίος άνθρωπος και η φοβερή αρρώστια τον είχε καταδικάσει σε τύφλωση και αποκοπή του χεριού...».

ΜΑΝΩΛΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ

«Περπατώντας στον δρόμο της Σπιναλόγκας, σταμάτησε και κράτησε την αναπνοή σου. Από κάποιο χαμόσπιτο τριγύρω σου θα ακούσεις τον απόηχο από κάποιο μοιρολόγι μιας μάνας, μιας αδελφής ή τον αναστεναγμό ενός άνδρα. Άφησε δύο δάκρυα από τα μάτια σου και θα δεις να λαμπυρίζουν εκατομμύρια δάκρυα που πότισαν αυτόν τον δρόμο».

ΕΠ. ΡΕΜΟΥΝΔΑΚΗΣ

Έτσι τα σπίτια στη Σπιναλόγκα ασβεστώθηκαν μετά από πολλά χρόνια, άνοιξε ο περιμετρικός δρόμος, συστάθηκε υπηρεσία καθαριότητας των εξωτερικών χώρων, χτίστηκε θέατρο, κινηματογράφος και από τα μεγάφωνα του δρόμου ακουγόταν συνεχώς κλασική μουσική. Άνθρωποι ερωτεύτηκαν και παντρεύτηκαν στη Σπιναλόγκα. Έκαναν

παιδιά που μερικά από αυτά μεγάλωσαν μαζί τους χωρίς να αρρωστήσουν ποτέ. Φρόντιζαν ο ένας τον άλλο, έκαναν όποια δουλειά μπορούσαν για να καλυτερέψουν τη ζωή τους, λειτουργούσαν δικό τους καφενείο και κουρείο, είχαν την εκκλησία τους, τον Άγιο Παντελεήμονα, όπου λειτουργούσε ένας γενναίος ιερέας που χωρίς να είναι άρρωστος, δέχτηκε εθελοντικά να μοιραστεί τη ζωή του με αυτή των εξόριστων λεπρών.

Η «Αδελφότητα Ασθενών Σπιναλόγκας», που ίδρυσε ο Ρεμουνδάκης έπαιξε καταλυτικό ρόλο στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των λεπρών. Η ζωή στο νησί άρχισε να θυμίζει κάτι από αυτή που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν στα σπίτια τους πριν μεταφερθούν στη Σπιναλόγκα.

Κατά την περίοδο της ιταλογερμανικής κατοχής οι κατακτητές δεν τολμούσαν να αφήσουν ελεύθερους τους λεπρούς και ήταν αναγκασμένοι να τους περιθάλλουν οι ίδιοι, καθώς το απέναντι χωριό, η Πλάκα, είχε εκκενωθεί, είχαν εκδιωχθεί οι κάτοικοι και όλη η παράλια περιοχή είχε οχυρωθεί με πυροβολεία, υπόγειες στοές, ναρκοπέδια, γιατί φοβούνταν απόβαση των Αγγλων σ' αυτό το σημείο. Ποτέ δεν πάτησε στο νησί Ιταλός ή Γερμανός και γι' αυτό λειτουργούσαν παράνομα ραδιόφωνα. Ο γιατρός Γραμματικάκης μάλιστα αντέγραφε τις ειδήσεις του Λονδίνου και του Καΐρου και τις μοίραζε ως δελτία ειδήσεων στους κατοίκους.

Από το 1948 και μετά ο αριθμός των λεπρών στη Σπιναλόγκα άρχισε να μειώνεται,

όταν ανακαλύφθηκε το πρώτο φάρμακο κατά της αρρώστιας (πρόοδος της ιατρικής-εκτεταμένη χρήση αντιβιοτικών).

Το Λεπροκομείο έμεινε ανοιχτό μέχρι το 1957, οπότε οι τελευταίοι είκοσι ασθενείς μεταφέρθηκαν σε λεπροκομείο στην Αθήνα. Στο μεταξύ πολλοί είχαν θεραπευτεί και επέστρεψαν στα σπίτια τους.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

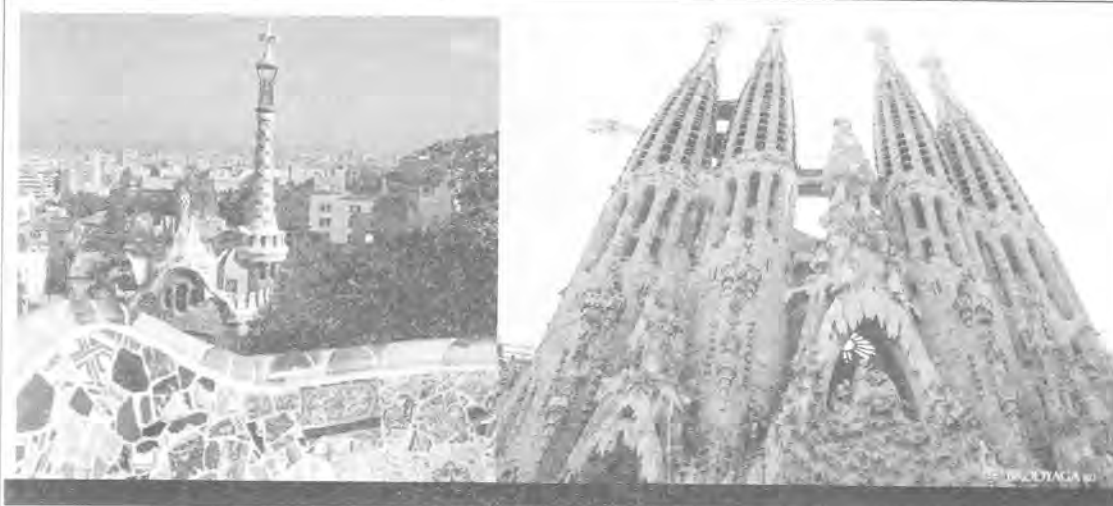
Μετά το 1957, για αρκετές δεκαετίες έμεινε αναξιοποίητη και μετά το ενδιαφέρον των πολυάριθμων τουριστών άρχισε να γίνεται συστηματική αναστήλωση και επισκευή των παλαιών κτισμάτων, των οχυρωματικών ενετικών τειχών, των παλαιών οικιών, των δρόμων κλπ.

Χιλιάδες άνθρωποι επισκέπτονται κάθε χρόνο το πανέμορφο αυτό νησάκι με καρβάκια που ξεκινούν κάθε μία ώρα από τον Άγιο Νικόλαο, την Ελούντα και την Πλάκα, που βρίσκεται ακριβώς απέναντι, 800 περίπου μέτρα μακριά.

Προτείνω σε όλους να επισκεφτούν αυτό το όμορφο μέρος που παραμένει σχεδόν άγνωστο αν και είναι τόσο κοντά μας. Ας αφουγκραστούμε με ευλάβεια την ιστορία ενός τόπου που σημαδεύτηκε από τον ανθρώπινο πόνο και την κοινωνική απόρριψη!

Πηγές: el.wikipedia.org
explorerete.com
ΒΑΛΛΕΡΓΑ ΠΟΠΗ, Β1

Βαρκελώνη

Η Βαρκελώνη είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ισπανίας με πληθυσμό 1.621.537 ανθρώπους. Είναι επίσης γνωστή για την ομάδα της στο ποδόσφαιρο και για το γήπεδο, που μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι και 100.000 φιλάθλους. Αλλά η Βαρκελώνη έχει να προσφέρει πολύ περισσότερα.

Η ίδρυση της Βαρκελώνης συνδέεται με δύο διαφορετικούς θρύλους. Ο πρώτος αποδίδει την ίδρυση της πόλης στον μυθολογικό Ηρακλή, 400 χρόνια πριν από την οικοδόμηση της Ρώμης. Ο δεύτερος μύθος συνδέει άμεσα την ίδρυση της πόλης με την ιστορική Καρχηδόνα. Συγκεκριμένα ο Hamilcar Barca, πατέρας του Αννίβα, ονόμασε την πόλη *Barcino* προς τιμή της οικογένειάς του, τον 3ο π.Χ. αιώνα. Η Βαρκελώνη είναι μια πόλη που «παρουσιάζει» την ιστορία της από μόνη της, μέσα από τα κτήριά της και κυρίως από τις εκκλησίες της. Το *Barri Gòtic* («γοτθική συνοικία» στα καταλανικά) είναι το κέντρο της παλιάς πόλης της Βαρκελώνης. Πολλά από τα κτήρια υπήρχαν από τους μεσαιωνικούς χρόνους, κάποια μάλιστα από αυτά υπάρχουν από την εποχή των Ρωμαίων. Η καταλανική αρχιτεκτονική στο πνεύμα του μοντερνισμού (συχνά γνωστή στην υπόλοιπη Ευρώπη ως *Art Nouveau*), που αναπτύχθηκε μεταξύ 1889 και 1950, άφησε μια σημαντική κληρονομιά στη Βαρκελώνη. Ένας μεγάλος αριθμός αυτών των κτιρίων είναι Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ιδιαίτερα αξιόλογο είναι το έργο του αρχιτέκτονα Αντόνι Γκαουντί, που μπορεί να δει σ' όλη την πόλη. Το γνωστότερο έργο του είναι ο τεράστιος αλλά ακόμα ημιτελής ναός της *Sagrada Família*, ο οποίος είναι υπό κατασκευή από το 1882. Επίσης στην Βαρκελώνη βρίσκεται και το πάρκο του Γκαουντί, *park Guél*.

Γι' αυτό η Βαρκελώνη είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες πόλεις της Ευρώπης και σίγουρα αξίζει να την επισκεφτούμε.

ΒΑΛΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ, Β1

Με τη λατινογενή λέξη Καρναβάλι, αντίστοιχη της ελληνικής Απόκρεω ή Αποκριά, χαρακτηρίζεται η περίοδος των τριών εβδομάδων πριν από την Καθαρά Δευτέρα με κυρίαρχο το έθιμο του μασκαρέματος.

Αποκριά (<Αποκρέα) σημαίνει στην κυριολεξία τον αποχαιρετισμό της περιόδου της κρεατοφαγίας ή την αποχή από το κρέας (από-κρέως) και κατ' επέκταση από οτιδήποτε σάρκινο ή και σαρκικό. Αντίστοιχα και η λατινογενής λέξη Καρναβάλι είναι σύνθετη από τις λέξεις caro, carnis: κρέας και vale < valeo: χαιρετώ.

Οι ρίζες των εθίμων της Αποκριάς μπορούν να ανιχνευθούν στην αρχαιότητα. Σχετίζονται με τις λατρευτικές γιορτές προς τιμή του θεού Διονύσου, στις οποίες κυριαρχούσε ο ενθουσιασμός, η ευθυμία και η σκωπτική διάθεση. Με την επικράτηση του Χριστιανισμού, στοιχεία της αρχαιοελληνικής λατρείας συνδυάστηκαν στη συνείδηση και τις παραδόσεις του λαού με την περίοδο πριν από τη Σαρακοστή.

Το Καρναβάλι είναι συνυφασμένο με την πολιτιστική κληρονομιά κάθε περιοχής.

Από το 19ο αι. μέχρι σήμερα η περίοδος του Καρναβαλιού ξεκινά κάθε χρόνο την Κυριακή του Τελώνη και Φαρισαίου και λήγει την Κυριακή της Τυροφάγου. Παλιότερα τον εορταστικό τόνο έδιναν οι παρέες των μεταμφιεσμένων, που κυκλοφορούσαν στους δρόμους και γύριζαν τα βράδια στις γειτονιές τραγουδώντας άσεμνα και σκωπτικά τραγούδια. Αυτού του είδους όμως οι καρναβαλικές εκδηλώσεις χάθηκαν, σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, με το πέρασμα του χρόνου για να επικρατήσουν οργανωμένες από τις τοπικές κοινωνίες και τυποποιημένες εορταστικές εκδηλώσεις με αποκριάτικες στολές και άρματα. Οι αποκριάτικες εκδηλώσεις αρχίζουν κάθε χρόνο στις 17 Ιανουαρίου και λήγουν την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς με το κάψιμο του βασιλιά Καρνάβαλου και τη μεγάλη παρέλαση των καρναβαλιστών.

Το Ρεθεμνιώτικο Καρναβάλι είναι στενά συνυφασμένο με την τοπική παράδοση. Έχει εξελιχθεί σε έναν θεσμό Πολιτισμού και Δημιουργίας από τους πιο σημαντικούς της πόλης, τον οποίο η Δημοτική Αρχή προ-

σπαθεί κάθε χρόνο να ενισχύει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Η πιο σπουδαία ωστόσο παράμετρος αυτού του θεσμού είναι ο εθελοντισμός, οι πινελιές του οποίου κάνουν τη διαφορά κάθε χρονιά! Μια πλατιά και αυθόρμητη προσφορά από ανθρώπους όλων των ηλικιών χαρακτηρίζει κάθε διοργάνωση. Χιλιάδες άνθρωποι υποστηρίζουν με πάθος το Ρεθεμνιώτικο Καρναβάλι έτσι ώστε ο θεσμός να ενδυναμώνεται με την αβίαστη και πληθωρική αγάπη των συμμετεχόντων, να εμπλουτίζεται με πρωτότυπες ιδέες και να ενισχύεται χάρη στην εθελοντική προσφορά που συνοδεύει κάθε βήμα του, κάθε εκδήλωσή του!

Το Ρέθυμνο μέσα από το Ρεθεμνιώτικο Καρναβάλι προβάλλει την ιδιαίτερη ταυτότητα του ανθρώπινου δυναμικού του και αναδεικνύει την μακραίωνη ιστορία και την πλούσια παράδοσή του. Επίλογος σ' αυτό δεν υπάρχει αφού κάθε επόμενη διοργάνωση σηματοδοτεί για το Καρναβάλι του Ρεθύμνου μια καινούργια αρχή...

B.A.

Με αφορμή την ανακήρυξη του ποιητή Τίτου Πατρίκιου σε επίτιμο διδάκτορα του Πανεπιστημίου Κρήτης, κάποιοι μαθητές της πόλης μας είχαμε την ανεπανάληπτη εμπειρία να τον γνωρίσουμε από κοντά και να συζητήσουμε για λίγο μαζί του. Στο μικρό αυτό πρόλογο δε θα ασχοληθούμε με τη ζωή του, που ομολογουμένως είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, θα επισημάνουμε όμως μερικές χρήσιμες συμβουλές που μας έδωσε από καρδιάς στην εκδήλωση που έλαβε χώρα στο ΧΕΝΙΑ στις 15 Μαρτίου του τρέχοντος έτους. Αρχικά μας είπε ότι θεωρεί πολύ ωφέλιμο να μελετούν οι νέοι και να επικοινωνούν με το στοχασμό των παλαιότερων όπως του Αριστοτέλη, αρκεί να 'ναι πάντα «δύσπιστοι», κριτικοί και να μη δέχονται αβίαστα και αξιωματικά όσα λένε οι πρεσβύτεροι γι' αυτούς. Επίσης ανέφερε πως η μίμηση, η αφυδατωμένη και στεγνή αναπαραγωγή των «ειρηκότων» χωρίς ίχνος προσωπικού στοιχείου είναι πολύ επικίνδυνη. Εξάλλου, όπως παρατήρησε, τίποτα δε προέκυψε άκοπα στην τέχνη γι' αυτό και η συνεχής εγρήγορση είναι απαραίτητη. Τέλος, αν και δεν είναι, όπως μας τόνισε, σπαδός της μερίδας εκείνης που θεωρεί το ταλέντο πρωταρχικό παράγοντα στην τέχνη, πιστεύει πως είναι πολύ σημαντικό αλλά πρέπει να κατανοήσουμε πως δεν είναι όλοι ικανοί να «διαπρέπουν» σε όλα, γιατί έτσι θα καταλήξουν να ασκούν αδέξια το καθετί. Βρεθήκαμε επίσης στην ευχάριστη θέση να τον ακούσουμε να απαγγέλλει δύο ποιήματά του, τα οποία και παραθέτουμε μαζί με ένα μέρος από τη συζήτηση που κάναμε.

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΤΟ ΠΑΤΡΙΚΙΟ

Το Δύσκολο

*Όπως και αν έρθουν τα πράγματα
Όσο αντιξοες και αν είναι οι συνθήκες
Πάντα μπορεί κανείς να ερωτεύεται
Το δύσκολο είναι να αγαπά.*

Η Τρίτη τάξη

*Όταν συμβαίνει να κάνω ένα βήμα
προς τα εμπρός
Νιώθω σαν τότε που προβιβάστηκα
με δέκα στη Τρίτη τάξη του Δημοτικού.
Χαίρομαι το ίδιο που κατόρθωσα
να προχωρήσω, τρομάζω
Με τις τάξεις που έχω ακόμη να περάσω
με αυτές τις εξετάσεις
Που πρέπει συνεχώς να δίνω.*

☛ **Ποιος είναι ο ρόλος της ποίησης σήμερα σε μια εποχή έντονης μαζοποίησης και ισοπέδωσης των πάντων;**

- Είμαι κατά της σιωπής, ο ποιητής πρέπει να μιλά ακόμη κι όταν λέει «μπούρδες». Απορίας άξια είναι η ακατάσχετη προσέλευση των ανθρώπων στα bar με την εκκωφαντική μουσική, όπου δε μπορούν ή μάλλον δε θέλουν να μιλούν και μένουν στη σιωπή, σε μια αποκλειστική επικοινωνία με τον εαυτό τους. Οι προϋποθέσεις για να μπορεί να ασκεί το ρόλο της η ποίηση, μεταξύ των άλλων, είναι και η αίσθηση της κοινής ιδιοκτησίας από ποιητές και αναγνώστες· πρέπει οι ίδιοι οι ποιητές να βγουν από το καβούκι τους, να μη διστάζουν, να μην αισθάνονται συστολή και να μη μένουν παθητικοί ακροατές των τεκταινομένων. Εξάλλου η ποίηση είναι προφορικός λόγος, δεν πρέπει να περιορίζεται μονάχα σε ένα άσπρο χαρτί με μαύρα τυπογραφικά στοιχεία, αλλά επιβάλλεται να γίνεται κτήμα όλων και παράλληλα οι ποιητές να αφουγκράζονται τις αντιδράσεις των αναγνωστών, γιατί αυτοί είναι ουσιαστικά οι κριτές τους.

☛ **Κάπου έχετε γράψει: «Κανένας στίχος σήμερα δεν ανατρέπει καθεστώς / κανένας στίχος σήμερα δε κινητοποιεί τις μάζες...». Τι εντέλει μπορεί να κάνει η ποίηση σε μια εποχή όπως η δική μας;**

- Πολλές φορές άλλαξα γνώμη για την ποίηση άλλοτε θεοποιώντας την και άλλοτε επικρίνοντάς την. Τώρα έχω κατασταλάξει στην αντίληψη ότι η ποίηση είναι η «επιστήμη», η οποία απαντά σε ερωτήματα που δεν έχουν ακόμη τεθεί. Ο Καβάφης ήδη έχει απαντήσει με τα έργα του σε ερωτήματα που στην εποχή του ήταν άγνωστα. Και πράγματι γι' αυτό διαβάζουμε ξανά και ξανά τα ποιήματα των προγενέστερων

και συνεχώς γράφονται νέες ερμηνείες για τους κλασικούς όπως ο Ομηρος αλλά και για μεταγενέστερους όπως ο Καζαντζάκης. Η ποίηση είναι ένα παιχνίδι αυθαιρεσίας.

☛ **Πιστεύετε ότι η ποίηση είναι αυθόρμητη ή «εσκεμμένη», δηλαδή οι ποιητές γράφουν ένα ποίημα για να εκφραστούν μέσα απ' αυτό ή για να καθοδηγήσουν τα πλήθη;**

- Η ποίηση δεν είναι αυθόρμητη, είναι κατασκευασμένα αυθόρμητη, μια αυθόρμητη «διαδικασία» που απαιτεί επεξεργασία. Οι ποιητές που απλώς θέλουν να οδηγήσουν κάπου είναι καλοπροαίρετοι, το επικίνδυνο είναι όταν οι ποιητές θέλουν να οδηγήσουν κάπου νομίζοντας ότι έτσι θα ικανοποιήσουν κάποια εξουσία με αποτέλεσμα να γίνονται «αυλοκόλακες» ποιητές. Αν δείτε πόσα «αυλοκολλακευτικά» ποιήματα έχουν γραφεί είναι να ανατριχιάζει κανείς. Αυτό λοιπόν πρέπει να το αποφεύγουν οι ποιητές.

☛ **Ποια είναι η θέση των συναισθημάτων στη σύγχρονη ζωή;**

- Πιστεύω πως η θέση τους είναι πολύ ισχυρή, ακλόνητη. Βέβαια ανήκω στη γενιά που θεωρούσε τα συναισθήματα μικροαστικά, έπρεπε στην αντίληψή της να προέχει η λογική. Αυτή η λογική όμως οδήγησε στους μεγαλύτερους παραλογισμούς όπως έγινε με τη πιο ορθολογική εφεύρεση, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και την ατομική βόμβα που θεωρείται το επιστέγασμα της λογικής. Ας αναλογιστούμε μονάχα τις οδυνηρές συνέπειες και των δύο. Όσον αφορά το συναίσθημα του έρωτα είναι κυρίαρχο αφού ανήκει στους πέντε βασικούς θεματικούς κύκλους (έρωτας, εξουσία, δράμα, ελπίδα και ζωή - θάνατος). Κάθε εποχή τα προσεγγίζει αλλιώς, με διαφορετικό ύφος, αλλά πάντα είναι παρόντα.

☛ **Αποφασίζει κανείς να γίνει ποιητής;**

- Είναι κάτι που δεν το αποφασίζεις εσύ αλλά αυτό «αποφασίζει» εσένα. Όποιος αποφασίζει να γίνει ποιητής, έχει ήδη αποτύχει· είναι σαν το έρωτα που σου έρχεται απρόσκλητος καμιά φορά, έτσι και η ανάγκη να γίνεις ποιητής σε «αποφασίζει» να βάζεις τις λέξεις σε μια σειρά ώστε να προκύψει τελικά το ποίημα.

☛ **Σε πολλά ποιήματα έχουν δοθεί διάφορες ερμηνείες τις οποίες ο ποιητής ούτε καν είχε σκεφτεί. Θεωρείτε πως πρέπει να γίνονται ερμηνείες ή η ερμηνεία κάθε ποιήματος να οφείλεται στην κρίση και την αντίληψη του αναγνώστη;**

- Αν δε δοθούν ερμηνείες που δεν είχε σκεφτεί ο ποιητής σημαίνει πως το ποίημα δεν είναι πολύ σημαντικό. Τα σημαντικά έργα είναι αυτά τα οποία προσφέρονται σε πολλαπλές ερμηνείες. Θα αναφερθώ στην Οδύσσεια λόγου χάρη· τα είχε σκεφτεί άραγε ο Ομηρος όλα αυτά που έχουν γραφτεί; Ένα μεγάλο έργο έχει διάφορες πλευρές που θα μπορούσε να «ανακαλύψει» κανείς και τις οποίες δεν είχε απαραίτητα συνειδητοποιήσει ο ποιητής -δημιουργός. Ένα έργο που δεν προσφέρεται για κάτι τέτοιο δείχνει ότι δεν έχει πολλές διαστάσεις και δεν αξίζει να διαβαστεί. Θεωρώ πως η «κριτική» του αναγνώστη είναι το μέγιστο κριτήριο για την ποιότητα ενός έργου. Ένα ποιητικό έργο είναι σαν τις μπάλες με τα καθρεφτάκια στα bar, που αντανακλάται το φως, έτσι και με το ποίημα ανακαλύπτονται συνεχώς νέες διαστάσεις του, που δεν είχε ποτέ φανταστεί ο ποιητής.

☛ **Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας ποιητές;**

- Αγαπημένοι μου ποιητές είναι όσοι αναφέρω ή αφιερώνω στα βιβλία μου όπως οι Whitman, Mayakovski, Neruda, Ρίτσος, Τ. Λειβαδίτης κ.ά. Τώρα τελευταία διαβάζω έναν ποιητή, που τα ποιήματα του έχουν

επισκιάσει από τα μυθιστορήματα του (*Το Κιβώτιο*), τον Α. Αλεξάνδρου. Από τους νεότερους ποιητές διαβάζω την Κ. Δημουλά, την Αγγελάκη-Ρουκ, την Αθηνά Παπαδάκη, που, αν και δεν είναι τόσο γνωστή, ποιήματά της περιλαμβάνονται σε πολλές ξένες ανθολογίες. Άλλοι αγαπημένοι μου ποιητές είναι ο Γκανάς, ο Μαρκόπουλος, ο Βαρβέρης, ο Γιώρης Παυλόπουλος, ο Σινόπουλος και πολλοί ξένοι· τελευταία διαβάζω το πολύ ωραίο *Κοράκι* του Εντγκαρ Άλαν Πόε και έργα του Μπρόνσκι.

☛ **Τι θα συμβουλευάτε ένα νέο ποιητή;**

- Θα του' λεγα ό,τι μου είπε και ο Ρίτσος όταν ήμουν 22 ετών: «να δουλεύεις συνέχεια, να ξαναδουλεύεις ό,τι γράφεις και από ό,τι γράφεις να αφαιρείς τα μισά». Συμφωνώ απόλυτα με την άποψη αυτή γιατί πιστεύω πως σημαντικότερη αλλά και δυσκολότερη είναι η αφαιρετική παρά η προσθετική διαδικασία.

☛ **Ποιήματά σας έχουν περιληφθεί σε σχολικά ανθολόγια και διδάσκονται στις σχολικές αίθουσες. Θα βλέπατε με θετικό μάτι ένα ποίημα σας ως θέμα στις εισαγωγικές εξετάσεις;**

- Τι να σας πω; Δύσκολο. Όπως είχε πει ο μεγάλος Paul Eluard η καλύτερη επιλογή είναι η δική σου επιλογή, έτσι κι αυτός που επιλέγει τα θέματα επιλέγει ό,τι του αρέσει και πιστεύει πως είναι το σωστό. Τώρα όσον αφορά μια υποτιθέμενη «εισαγωγή» ποιήματός μου στις πανελλαδικές, από τη μια θα μου χάριδευε τη ματαιοδοξία και από την άλλη μπορεί να αποτελούσε παγίδα για τους μαθητές, κάτι το οποίο δε θα με ευχαριστούσε.

Τη συνέντευξη πήραν οι Κ.Κ., Κ.Β., Α.Β.

Λίγα λόγια για τον Τίτο Πατρίκιο

- Γεννήθηκε το 1928 στην Αθήνα. Κατάγεται από οικογένεια ηθοποιών. Ολοκλήρωσε τα γυμνασιακά του μαθήματα στο Βαρβάκειο και γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, στρατευμένος αρχικά στην ΕΠΟΝ και στη συνέχεια στον ΕΛΑΣ. Το 1944 καταδικάστηκε σε θάνατο από συνεργάτες των γερμανών και η εκτέλεσή του ματαιώθηκε την τελευταία στιγμή. Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας εξορίστηκε στη Μακρόνησο (1951 – 1952) και κατά τη διετία 1952 – 1953 στον Αη Στράτη, από όπου επέστρεψε στην Αθήνα με άδεια εξόριστου.

- Από το 1959 ως το 1964 σπούδασε Κοινωνιολογία στο Παρίσι και πήρε μέρος σε έρευνες του Εθνικού Κέντρου Επιστημονικής Έρευνας της Γαλλίας. Επέστρεψε στην Ελλάδα, με την επιβολή όμως της δικτατορίας του 1967 κατέφυγε ξανά στο Παρίσι, όπου πήρε μέρος σε εκδηλώσεις ενάντια στο παράνομο καθεστώς.

- Εργάστηκε στην έδρα της Unesco στο Παρίσι και στη Faο στη Ρώμη. Στην Ελλάδα επέστρεψε το 1975 και εργάστηκε ως δικηγόρος, κοινωνιολόγος και λογοτεχνικός μεταφραστής. Στην Αθήνα εργάστηκε επίσης στο Κέντρο Μαρξιστικών Μελετών.

- Η πρώτη του εμφάνιση στο χώρο των γραμμάτων πραγματοποιήθηκε το 1943 με τη δημοσίευση ενός ποιήματος του στο περιοδικό *Ξεκίνημα της Νιότης*, ενώ το 1954 εκδόθηκε η πρώτη ποιητική συλλογή του με τίτλο *Χωματόδρομος*. Ιδρυτικό μέλος του περιοδικού *Επιθεώρηση Τέχνης* από το 1954 δημοσίευσε άρθρα και κριτικές ενώ πολλά δοκίμιά του συμπεριλήφθηκαν σε συγκεντρωτικές εκδόσεις.

- Ασχολήθηκε επίσης με τη μετάφραση (Σταντάλ, Αραγκόν, Μαγιακοφσκι, Νερούντα, Γκόγκολ, Λούκατς και άλλων) και την πεζογραφία, ενώ τα περισσότερα κοινωνιολογικά έργα του είναι γραμμένα στα γαλλικά. Έργα του μεταφράστηκαν στα γαλλικά, τα φλαμανδικά, τα γερμανικά και τα ολλανδικά.

- Το 1994 τιμήθηκε με ειδικό κρατικό βραβείο για το σύνολο του έργου του.

- Ποιητικά έργα του: *Μαθητεία* (1963), *Προαιρετική Στάση* (1975), *Θάλασσα Επαγγελίας* (1977), *Αντιδικίες* (1981), *Αντικριστοί καθρέφτες* (1988), *Παραμορφώσεις* (1989), *Η Ηδονή των παρατάσεων* (1992), *Η αντίσταση των γεγονότων* (2000) κ.ά.

Βιγνώνοντας μ' αφρό τη δύμηση!

Το 2011 συμπληρώνονται εκατό χρόνια από τη γέννηση του Οδυσσέα Ελύτη και του Νίκου Γκάτσου. Ποιητής με μεγάλο διαμέτρημα και πλούσιο έργο ο πρώτος, σφράγισε με την παρουσία του τον αιώνα που πέρασε. Ποιητής με περιορισμένο αμιγώς ποιητικό έργο ο δεύτερος αλλά και με «στίχους» που δεν αποτελούν πάρεργα αλλά τεκμήρια της ίδιας ποιητικής παρουσίας, άφησε το δικό του αποτύπωμα στην πνευματική ζωή του τόπου. Το έργο και των δύο αρδεύεται από τις ίδιες πηγές, τη λαϊκή παράδοση και μια βαθιά αίσθηση ελληνικότητας, γονιμοποιεί όμως παράλληλα την ελληνική ποίηση με νέες ιδέες και πρωτοποριακά για την εποχή τους αισθητικά ρεύματα. Πιστεύοντας ακράδαντα ότι, σε εποχές δύσκολες όπως η σημερινή, η ποίηση μάς βοηθά να ψηλαφίσουμε το βαθύτερο νόημα των πραγμάτων και να πορευτούμε με μιας «καινούργιας περπατησιάς το σταθερό άσπρο φύσημα», επιχειρούμε μια σύντομη περιδιάβαση στη ζωή και το έργο τους.

Επιμέλεια: Ι.Δ.

Ακυβέρνητη ζωή
 Σχεδιά με χέρια που διανυχτερεύουν
 Αγγίζοντας τα σύννεφα
 Σαν πανιά
 Σα θαύματα
 Γλάρων που υψώσαν ως εκεί την παρθενιά
 τους
 Φέγγοντας τις ελπίδες με μικρές καρδιές
 ανθρώπων

Ω νεότητα / Πληρωμή του ήλιου
 Αιμάτινη στιγμή
 Που αχρηστεύει το θάνατο.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

Έχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη - Μα
 πού γύριζες
 Ολημερίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και
 της θάλασσας
 Αετοφόρος άνεμος γύμνωσε τους λόφους
 γύμνωσε την επιθυμία σου ως το κόκαλο
 Κι οι κόρες των ματιών σου πήρανε τη σκυ-
 τάλη της Χίμαιρας
 Ριγώνοντας μ' αφρό τη θύμηση!
 Πού είναι η γνώριμη ανηφοριά του μικρού
 Σεπτεμβρίου
 Στο κοκκινόχωμα όπου έπαιζες θωρώντας
 προς τα κάτω
 Τους βαθιούς κυαμώνες των άλλων κορι-
 τσιών
 Τις γωνιές όπου οι φίλες σου άφηναν
 αγκαλιές τα δυοσμαρίνια

- Μα πού γύριζες
 Ολονυχτίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και
 της θάλασσας
 Σού 'λεγα να μετράς μεσ' στο γδυτό νερό
 τις φωτεινές του μέρες
 Ανάσκελη να χαίρεσαι την αυγή των πραγ-
 μάτων
 Ή να γυρνάς κίτρινους κάμπους
 Μ' ένα τριφύλλι φως στο στήθος σου
 ηρωίδα ιάμβου.

... Άκουσε, ο λόγος είναι των στερνών η
 φρόνηση
 Κι ο χρόνος γλύπτης των ανθρώπων παρά-

φορος
 Κι ο ήλιος στέκεται από πάνω του θηρίο
 ελπίδας
 Κι εσύ πιο κοντά του σφίγγεις έναν έρωτα
 Έχοντας μια γεύση τρικυμίας στα χείλη.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, Η ΜΑΡΙΝΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΩΝ

Ίσως κάτι που μου ανήκει ανέκαθεν να
 διεκδικώ
 Μπορεί και απλώς μια θέση μες τα Ερχό-
 μενα...

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ

Τι θέλεις τι ζητάς
 πού 'ναι το νόημα που σου 'πεσε απ' τα
 χέρια
 Η μουσική που ακούς μόνος εσύ και τα
 γυμνά
 Πόδια που αλλάζουν γη σαν της χορεύτρι-
 ας
 Ενώ τινάζεται ο κομήτης των μαλλιών της
 και μια σπίθα
 Πέφτει μπροστά σου επάνω στο χαλί
 Κει που κοιτάς να σε απατά η αλήθεια

Πού πας ποια θλίψη ποιο καιούμενο
 Φόρεμα είναι αυτό που σου αποσπά τη
 σάρκα ποια
 Μεταποιημένη αρχαία πηγή για να σε κά-
 νει να χρησιμοδοτείς
 Έτσι φύλλο το φύλλο και βότσαλο το βό-
 τσαλο

Έφηβε γονατιστέ στον διάφανο βυθό
 Που όσο κοιμάμαι και ονειρεύομαι τόσο σε
 βλέπω ν' ανεβαίνεις
 Μ' ένα πανέρι πράσινα όστρακα και φύκια
 Διαγκώνοντας σα νόμισμα τη θάλασσα την
 ίδια που
 Σού 'δωσε τη λάμψη αυτή το φως αυτό το
 νόημα που γυρεύεις.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΑΥΤΙΛΟΣ

Λέω: τη μια στιγμή, τη μόνη που
 Εάν φτάνει δεν γνωρίζεις
 Τα Γραμμένα ραγίζονται
 Και αυτός που δίνει, παίρνει. Επειδή εάν όχι

τότε θα
 Πρέπει και ο θάνατος να θανατώνεται και η
 φθορά
 Να φθείρεται και το μικρό
 Τριανταφυλλί που κάποτε
 Στην παλάμη σου κράτησες, βότσαλο και
 αυτό
 Κάπου, χιλιετηρίδες μακριά, ν' ανασυντίθε-
 ται.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΤΑ ΕΤΕΡΟΘΑΛΗ

Εμείς τη λέμε τη ζωή την πιάνουμε απ' τα
 χέρια
 Κοιτάζουμε τα μάτια της που μας ξανακοι-
 τάζουν
 Κι αν είναι αυτό που μας μεθάει μαγνήτης
 το γνωρίζουμε
 Κι αν είναι αυτό που μας πονάει κακό
 τό 'χουμε νιώσει
 Εμείς τη λέμε τη ζωή πηγαίνουμε μπροστά
 Και χαιρετούμε τα πουλιά της που μισεύ-
 ουνε
 Είμαστε από καλή γενιά.

Κι όμως του πόθου τ' όραμα ξυπνάει μια
 μέρα σάρκα
 Κι εκεί όπου δεν άστραφτε παρά γυμνή
 ερημιά
 Τώρα γελάει μια πολιτεία ωραία καθώς τη
 θέλησες
 Κοντεύεις να τη δεις σε περιμένει
 Δώσε το χέρι σου να πάμε πριν η Αυγή
 Την περιλούσει με ιαχές θριάμβου.

Δώσε το χέρι σου - πριν συναχτούν πουλιά
 Στους ώμους των ανθρώπων και το κελαη-
 δήσουνε
 Πως επιτέλους φάνηκε να 'ρχεται από μα-
 κριά
 Η ποντοθώρητη παρθένα Ελπίδα!

Πάμε μαζί κι ας μας λιθοβολούν
 Κι ας μας φωνάζουν αεροβάτες
 Φίλε μου όσοι δεν ένιωσαν ποτέ με τι
 Σίδερο με τι πέτρες τι αίμα τι φωτιά
 Χτίζουμε ονειρευόμαστε και τραγουδάμε!

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, Ο ΗΛΙΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ

Για σένα έχω μιλήσει σε καιρούς παλιούς
 Με σοφές παραμάνες και μ' αντάρτες από-
 μαχους
 Από τι να 'ναι που έχεις τη θλίψη του αγρι-
 μιού
 Τη ανταύγεια στο πρόσωπο του νερού του
 τρεμάμενου
 Και γιατί, λέει, να μέλλει κοντά σου να ρθω
 Που δε θέλω αγάπη αλλά θέλω τον άνεμο
 Αλλά θέλω της ξέσκεπτης όρθιας θάλασσας
 τον καλπασμό...

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΤΟ ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΑ

Γράμματα θα υπάρχουν. Θα διαβάσουν οι
 άνθρωποι κι απ' την ουρά της πάλι
 Η ιστορία θα πιάνεται. Μόνο τ' αμπέλια να
 καλπάζουν
 κι αχαλίνωτος να 'ναι
 Ο ουρανός όπως τον θέλουν τα παιδιά
 Με κοκόρους και με κουκουνάρια και με
 κυανούς χαρταετούς σημαίες
 Του Αγίου Ηρακλείτου ανήμερα
 παιδός η βασιληή.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΔΥΤΙΚΑ ΤΗΣ ΛΥΠΗΣ

Καίνε τα χείλη μου και η λύπη λάμπει
 σταγόνα καθαρού νερού πάνω απ' τα βά-
 ραθρα
 τα σκοτεινά γεμάτα χόρτα· μόνο η ψυχή
 αναμμένη σαν παλιά εκκλησία
 δείχνει ότι θα πεθάνουμε άνοιξη...
 Όλα μια σταγόνα
 ομορφιάς τρεμάμενη στα τσίνορα·
 μία λύπη διάφανη σαν 'Αθως κρεμάμενος
 από τον ουρανό
 με απέραντη ορατότητα

όπου τα πάντα γίνονται ξεγίνονται

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΜΑΡΙΑ ΝΕΦΕΛΗ

Βαπόρι στολισμένο βγαίνει στα βουνά
κι αρχίζει τις μανούβρες «βίρα – μάινα»

...

Από τα βάθη φτάνει τους παλιούς καιρούς
βάσανα ξεφορτώνει κι αναστεναγμούς

...

Χρόνους μας ταξιδεύει δε βουλιάξαμε
χίλιους καπεταναίους τους αλλάξαμε

Κατακλισμούς ποτέ δε λογαριάσαμε
μπήκαμε μεσ' στα όλα και περάσαμε

Κι έχουμε στο κατάρτι μας βιγλάτορα
παντοτινό τον Ηλιο τον Ηλιάτορα!

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΤΟ ΤΡΕΛΟΒΑΠΟΡΟ

Ξέρεις, κάθε ταξίδι ανοίγεται στα περιστέ-
ρια

Ολος ο κόσμος ακουμπάει στη θάλασσα και
τη στεριά

Θα πιάσουμε το σύννεφο θα βγούμε από
τη συμφορά του χρόνου

Από την άλλην όψη της κακοτυχιάς

Θα παίξουμε τον ήλιο μας στα δάχτυλα

Στις εξοχές της ανοιχτής καρδιάς

Θα δούμε να ξαναγεννιέται ο κόσμος.

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΡΑΣ

Ναοί στο σχήμα τ' ουρανού

και κορίτσια ωραία

με το σταφύλι στα δόντια που μας πρέπα-
τε!

Πουλιά το βάρος της καρδιάς μας ψηλά
μηδενίζοντας

και πολύ γαλάζιο που αγαπήσαμε!

Φύγανε φύγανε

ο Ιούλιος με το φωτεινό πουκάμισο

και ο Αυγούστος ο πέτρινος με τα μικρά
του ανώμαλα σκαλιά

Φύγανε

και στα μάτια μέσα των βυθών ανερμήνευ-
τος έμεινε ο αστερίας

και στα βάθη μέσα των ματιών ανεπίδοτο
έμεινε το ηλιοβασιλέμα!

Και των ανθρώπων η φρόνηση έκλεισε τα
σύνορα...

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ

Μα εδώ στην όχθη την υγρή μονο ένας
δρόμος υπάρχει

Μόνο ένας δρόμος απατηλός και πρέπει
να τον περάσεις

Πρέπει στο αίμα να βουτηχτείς πριν ο και-
ρός σε προφτάσει

Και να διαβείς αντίπερα να ξαναβρείς τους
συντρόφους σου

΄Ανθη πουλιά ελάφια

Να βρείς μιαν άλλη θάλασσα μιαν άλλη
απαλοσύνη

Να πιάσεις από τα λουριά του Αχιλλέα τ'
άλογα

Αντί να κάθεται βουβή τον ποταμό να μα-
λώνεις

Τον ποταμό να λιθοβολείς όπως η μάνα
του Κίτσου.

Γιατί κι εσύ θα 'χεις χαθεί κι η ομορφιά
σου θα 'χει γεράσει.

Μέσα στους κλώνους μιας λυγαριάς βλέπω
το παιδικό σου πουκάμισο να στεγνώνει
Πάρ' το σημαία της ζωής να σαβανώσεις
το θάνατο

Κι ας μη λυγίσει η καρδιά σου

Κι ας μην κυλήσει το δάκρυ σου πάνω στην
αδυσώπητη τούτη γη

Όπως εκύλησε μια φορά στην παγωμένη
ερημιά το δάκρυ του πιγκουίνου

Δεν ωφελεί το παράπονο

΄Ιδια παντού θα 'ναι η ζωή με το σουραύλι
των φιδιών στη χώρα των φαντασμάτων

Με το τραγούδι των ληστών στα δάση των
αρωμάτων

Με το μαχαίρι ενός καημού στα μάγουλα
της ελπίδας

Με το μαράζι μιας άνοιξης στα φυλλοκάρ-
δια του γκιώνη

Φτάνει ένα αλέτρι να βρεθεί κι ένα δρεπά-
νι κοφτερό σ' ένα χαρούμενο χέρι

Φτάνει ν' ανθίσει μόνο

Λίγο στάρι για τις γιορτές λίγο κρασί για τη
θύμηση λίγο νερό για τη σκόνη...

Χρόνια και χρόνια πάλεψα με το μελάνι και
το σφυρί βασανισμένη καρδιά μου
Με το χρυσάφι και τη φωτιά για να σου
κάμω ένα κέντημα
Ένα ζουμπούλι πορτοκαλιάς
Μιαν ανθισμένη κυδωνιά να σε παρηγορή-
σω
Εγώ που κάποτε σ' άγγιξα με τα μάτια της
πούλιας
Και με τη χαίτη του φεγγαριού σ' αγκάλια-
σα και χορέψαμε μες
στους καλοκαιριάτικους κάμπους
Πάνω στη θερισμένη καλαμιά και φάγαμε
μαζί το κομένο τριφύλλι
Μαύρη μεγάλη μοναξιά με τόσα βότσαλα
τριγύρω στο λαιμό τόσα
χρωματιστά πετράδια στα μαλλιά σου.

Ν. ΓΚΑΤΣΟΣ, ΑΜΟΡΓΟΣ

Αυτός ο μαύρος τόπος
Θα πρασινίσει κάποτε.
Το σιδερένιο χέρι του Γκετς θ' αναποδογυ-
ρίσει τ' αμάξια
Θα φορτώσει θημωνιές από κριθάρι και
σίκαλη
Και μες στους σκοτεινούς δρυμούς με τις
νεκρές αγάπες
Εκεί που πέτρωσε ο καιρός ένα παρθένο
φύλλο
Στα στήθια που σιγότερε μια δακρυσμένη
τριανταφυλλιά
Θα λάμπει ένα άστρο σιωπηλό σαν ανοι-
ξιάτικη μαργαρίτα.

Ν. ΓΚΑΤΣΟΣ, Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Τις νεφέλες αφήνοντας • Ταξιδεύουν των βράχων
πίσω τους τ' αγάλματα
Με το στήθος μπροστά σα • Στους ανέμους μέσα τα
ν' αμπώχνουνε μέλλοντα
Μην οι γύπες τα πάρουν κι αυτά • μυρωδιά και χιμήξουν!

.....

Η ζωή και το θάνατο • Σαν τον ήλιο γυμνή
γεύτηκε ξαναγύρισε
Και μην έχοντας αχ άλλο • Η ζωή που τα πάντα
τίποτε σπατάλησε
Στα χαλάσματα κάρφωσε μια • παπαρούνα που λάμπει

Αν ποτέ το γεράκι • Τη φωνή του προβάτου
ξανάδινε που σπάραξε
Με τ' αυτί στο χορτάρι • Των νεκρών την οργή
θ' ακούγαμε πώς γυμνάζεται
Το σκοτάδι ν' αρπάξει μεμιάς • κι απ' την άλλη να δείξει!

ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ, ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ

Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996)

- Φιλολογικό ψευδώνυμο του Οδυσσέα Αλεπουδέλλη. Γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης (λόγω εγκατάστασης της οικογένειάς του στο Ηράκλειο όπου αργότερα ο πατέρας του ίδρυσε εργοστάσιο σαπωνοποιίας και πυρηνολειτουργίας), κατάγονταν όμως από τη Λέσβο. Το 1914 μεταφέρονται οικογενειακώς στον Πειραιά. Τα καλοκαίρια των παιδικών και εφηβικών του χρόνων τα περνά στην Κρήτη, τη Μυτιλήνη, τις Σπέτσες, την Τήνο, τη Μύκονο, τη Σαντορίνη και αλλού. Λίγο πριν το τέλος των γυμνασιακών σπουδών του εκδηλώνει τις πρώτες του φιλολογικές ανησυχίες. Έρχεται σε επαφή με το έργο του Καβάφη, του Κάλβου, με την αρχαία λυρική ποίηση καθώς και με τον Ελυάρ και το γαλλικό υπερρεαλισμό.

- Εγγράφεται στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου των Αθηνών την οποία αργότερα εγκαταλείπει για να καταταγεί στο στρατό· θα γνωρίσει μάλιστα και την εμπειρία του αλβανικού μετώπου. Έρχεται σε επαφή με τον κύκλο του περιοδικού *Νέα Γράμματα*, του πνευματικού οργάνου της γενιάς του '30 και αρχίζει από τις στήλες του να δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα.

- Για μικρά διαστήματα θα διατελέσει Διευθυντής προγράμματος στην Ελληνική Ραδιοφωνία. Θα ταξιδέψει σε πολλές πόλεις του εξωτερικού και θα συναντήσει εξέχουσες προσωπικότητες της παγκόσμιας διανόησης.

- Τομή στην ποιητική του πορεία αποτελεί η έκδοση του *Αξίον Εστί* (Κρα-

τικό Βραβείο Ποίησης) το 1960 που σηματοδοτεί την ωριμότητα του ποιητή.

- Μετά το πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου απέχει συνειδητά από τη δημοσιότητα ασχολούμενος κυρίως με τη ζωγραφική και την τεχνική του κολάζ. Αρνείται μάλιστα να πάρει το «Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας» που είχε θεσπίσει η δικτατορία.

- Το 1979 τιμάται με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας «για την ποίησή του, που με φόντο την ελληνική παράδοση, με αισθηματοποιημένη δύναμη και πνευματική οξύνοια ζωντανεύει τον αγώνα του σύγχρονου ανθρώπου για ελευθερία και δημιουργία». Προηγήθηκαν και ακολούθησαν τιμητικές διακρίσεις εντός και εκτός Ελλάδας.

- Πέρα από το ποιητικό του έργο άφησε σημαντικά δοκίμια: *Ανοιχτά Χαρτιά*, *Εν λευκώ*, *Η μαγεία του Παπαδιαμάντη* κ.ά.

Νίκος Γκάτσος (1911-1992)

- Γεννήθηκε στην Ασέα της Αρκαδίας, όπου και τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Τις γυμνασιακές του σπουδές τις έκανε στην Τρίπολη, όπου ήρθε σε επαφή με τα λογοτεχνικά βιβλία και τις μεθόδους αυτοδιδασκαλίας ξένων γλωσσών. Στη συνέχεια πήγε στην Αθήνα όπου φοίτησε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ήξερε ήδη αρκετά καλά αγγλικά και γαλλικά και είχε μελετήσει τον Παλαμά, τον Σολωμό, το δημοτικό τραγούδι, όπως και τις νεωτεριστικές τάσεις στην ευρωπαϊκή ποίηση.

- Στην Αθήνα, όπου εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του, ήρθε σε επαφή με τους λογοτεχνικούς κύκλους της εποχής και άρχισε να δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα (*Νέα Εστία*, 1931, *Ρυθμός*, 1933) και κάποια κριτικά σημειώματα.

- Μοναδικό του βιβλίο υπήρξε η ποιητική συλλογή *Αμοργός* που εκδόθηκε το 1943 και παρά τις πρώτες δυσμενείς κριτικές, σχετικά σύντομα καθιερώθηκε ως ένα από τα χαρακτηριστικότερα έργα του ελληνικού υπερρεαλισμού. Από τότε ο ποιητής δημοσίευσε μόνο τρία ακόμα ποιήματα (*Ελεγείο* το 1946, *Ο υπόπτης και ο θάνατος* το 1947, *Τραγούδι του παλιού καιρού* το 1963) και αρκετές μελέτες και σχόλια πάνω στην ποίηση.

- Μετά τον πόλεμο συνεργάστηκε με την «Αγγλοελληνική Επιθεώρηση» ως μεταφραστής και με το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη μετάφραση έργων, κυρίως για λογαριασμό του Εθνικού Θεάτρου, του Θεάτρου Τέχνης και του Λαϊκού Θεάτρου.

- Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η προσφορά του στο ελληνικό τραγούδι, στο οποίο αφιερώθηκε, σε μεγάλο βαθμό, μετά την *Αμοργό*. Ως στιχουργός συνεργάστηκε στενά με κορυφαίους συνθέτες όπως ο Μ. Χατζηδάκις, ο Μ. Θεοδωράκης, ο Στ. Ξαρχάκος, ο Δ. Μούτσης κ.ά. (*Αθανασία*, *Της γης το χρυσάφι*, *Ρεμπέτικο*, *Αρχιπέλαγος*, *Πήρες το μεγάλο δρόμο*, *Πορνογραφία*, *Λαϊκή Αγορά*, *Η μικρή Ραλλού*, *Αν θυμηθείς τ' όνειρό μου*, *Αντικατοπτρισμοί*, *Τα κατά Μάρκον* κ.ά.). Τραγούδια του ερμήνευσε και ο Νίκος Ξυλούρης (*Παλληκάρι στα Σφακιά*, *Γειά σου χαρά σου Βενετιά*, *Μπάρμπα Γιάννη Μακρυγιάννη*, *Ανατολίτικο*). Για μεγάλο διάστημα και μέχρι το θάνατό του ήταν επίλεκτο μέλος της ομάδας Χατζηδάκι, Ελύτη, Τσαρούχη, Μποσταντζόγλου και Αργυράκη.

Ο Ιάκωβος Καμπανέλλης με Ρεθεμνιώτες φίλους του

Ιάκωβος Καμπανέλλης

Ο μεγάλος θεατρικός συγγραφέας Ιάκωβος Καμπανέλλης (1922-2011) είχε ιδιαίτερους δεσμούς με το Ρέθυμνο και φίλους Ρεθεμνιώτες. Μετά το θάνατο του Αντώνη Σαμαράκη ήταν υπεύθυνος του εκπαιδευτικού προγράμματος της Βουλής των Ελλήνων «Βουλή των Εφήβων».

Η θεατρική ομάδα του σχολείου μας είχε ανεβάσει το θεατρικό έργο του «Οδυσσέα γύρισε σπίτι» (δείτε «Στο π και φ», τεύχος 2, σελ. 18-19).

Εκτός από τα θεατρικά του έργα προτείνουμε να διαβάσετε το «Μαουτχάουζεν».

Νίκος Παπάζογλου

«Κανείς εδώ δε τραγουδά κανέναν δε χορεύει»,
μιας και έφυγε απ' τη ζωή,
σε ηλικία 63 ετών, ο μεγάλος
Νίκος Παπάζογλου. Ευτυχώς
όμως έφυγε μόνο το σώμα
του, γιατί το πνεύμα και η
μουσική του θα μείνουν
για πάντα στις καρδιές μας.
«Καλό ταξίδι!»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Γεννήθηκε στις 20/3/1948 στη Θεσσαλονίκη και η πρώτη του συστηματική επαφή με τη μουσική ήταν μέσω συγκροτημάτων την περίοδο 1965-1970. Την ίδια εποχή έγραψε τα πρώτα του τραγούδια, μερικά από τα οποία τραγούδησε ο Πασχάλης (Αρβανιτίδης), δημιουργώντας παράλληλα ένα μικρό στούντιο με χειροποίητα μηχανήματα στη Θεσσαλονίκη. Το 1972 με ένα πολύ καλό συγκρότημα, που αποτελούσαν θεσσαλονικείς μουσικοί και ονομάστηκε Ζηλωτής (Zealot), επιχείρησε να κατακτήσει τη διεθνή αγορά κατά το πρωτότυπο των Aphrodite's Child. Για το σκοπό αυτό μετακόμισε στο Aachen της Δυτικής Γερμανίας. Γράφτηκαν τότε έξι τραγούδια που ηχογραφήθηκαν στο Μιλάνο αλλά υπάρχουν μόνο σε συλλογές φίλων. Το 1976, τραγουδώντας στους "Αχαρνές" του Διονύση Σαββόπουλου, συναντιέται με τον Μανώλη Ρασούλη και το 1978 η "καλή παρέα" (Μανώλης Ρασούλης, Νίκος Ξυδάκης, Διονύσης Σαββόπουλος και Νίκος Παπάζογλου) δημιουργεί το δίσκο "Η Εκδίκηση της Γυφτιάς" στο νεόδμητο στούντιο Αγροτικών Νο 3, στην Τούμπα της Θεσσαλονίκης. Ακολουθούν "Τα Δήθεν" και το 1983 όλα όσα υπήρχαν σε σχέδια, σημειώσεις και χαμηλόφωνες ηχογραφήσεις μαζεύονται στο δίσκο "Χαράτσι" που προτείνει ένα "είδος μεικτό και μόνιμο". Ακολουθεί το "Μέσω Νεφών" το 1986, τα "Σύνεργα" το 1991 και ένα χρόνο αργότερα η "Επιτόπιος Ηχογράφησης" στο θέατρο του Λυκαβηττού (30 Σεπτεμβρίου 1991). Τον Απρίλιο του 1995 κυκλοφόρησε η δισκογραφική του δουλειά με τίτλο "Όταν Κινδυνεύεις Πάιξε την Πουρούδα" -στην κυπριακή διάλεκτο σημαίνει το κλάξον ποδηλάτου. Το

2005 κυκλοφόρησε η τελευταία του δουλειά το "Μά'ισσα Σελήνη". Την ημέρα της κυκλοφορίας της "Μά'ισσας Σελήνης", ο Νίκος Παπάζογλου κέρδισε το Βραβείο Μουσικής στα Κρατικά Κινηματογραφικά Βραβεία Ποιότητας (Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης) για τη μουσική του στην ταινία "Η Νοσταλγός". Κάτω από την ετικέτα "Στρόγγυλοι Δίσκοι" ο Νίκος Παπάζογλου επιμελείται τις παραγωγές και ανακαλύπτει αξιολογούς τραγουδοποιούς όπως ο Σωκράτης Μάλαμας, ο Ορφέας Περίδης, το μουσικό σχήμα Μικρές Περιπλανήσεις, ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου κ.ά.

Πέθανε στις 17/4/2011 στη Θεσσαλονίκη, όπου ζούσε και εργαζόταν.

ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

1984 Χαράτσι (Lyra), 1986 Μέσω Νεφών (Lyra), 1990 Σύνεργα (Lyra), 1991 Επιτόπιος ηχογράφησης στο θέατρο του Λυκαβηττού (Lyra), 1995 Όταν κινδυνεύεις παίξε την πουρούδα (Lyra), 2005 Μά'ισσα Σελήνη

ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

1977 Αχαρνές, Ο Αριστοφάνης που γύρισε από τα θυμαράκια (Lyra), 1978 Η εκδίκηση της γυφτιάς (Lyra), 1979 Η ρεζέρβα (Lyra), 1979 Τα δήθεν (Lyra), 1981 Χειμερινοί Κολυμβητές (Ανεξάρτητη παραγωγή), 1984 Ολοι δικοί μας είμαστε (Lyra), 1986 Εν Αθήναις (Lyra), 1986 Πότε Βούδας πότε Κούδας (CBS), 1987 Ζήτω το Ελληνικό τραγούδι (MINOS), 1988 Ο κ. Σαββόπουλος ευχαριστεί τον κ. Χατζιδάκι και θα 'ρθει οπωσδήποτε (Σείριος), 1988 Στον Σείριο υπάρχουν παιδιά (Σείριος), 1988 Τραγούδια από το θέατρο (Lyra). 1989 Ασπρόμαυρες ιστορίες (Lyra)

Πηγή: www.fimes.gr

Στο περιθώριο μιας εμφάνισης του Βασίλη Παπακωνσταντίνου στην πόλη μας, είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε για λίγο μαζί του και να τον γνωρίσουμε καλύτερα. Η αύρα ενός ιδιαίτερου ανθρώπου, ο δυναμισμός μιας «οργισμένης» φωνής, η ικανότητά του να επικοινωνεί άριστα με τους νέους έχει καταστήσει τον Βασίλη Παπακωνσταντίνου ένα από τα «μυθικά» πρόσωπα του ελληνικού τραγουδιού. Σας μεταφέρουμε κάποιες στιγμές από τη μοναδική αυτή εμπειρία μας...

μου αρέσουν αληθινά και ό,τι είναι αληθινό αντικατοπτρίζεται και σ' αυτόν που το ακούει, ο κόσμος τα δέχεται και τα κρατά στην καρδιά του για χρόνια μην ξεχνάμε άλλωστε ότι έχω τραγουδήσει πολύ σημαντικούς συνθέτες και ποιητές... Και όλα αυτά είναι διαχρονικά, δεν σβήνουν εύκολα, δεν είναι πουκάμισο να το αλλάζεις κάθε δεκαπέντε μέρες και να βάζεις καινούργιο.

Ο πατέρας μου είναι πενήντα χρονών και μεγάλωσε στην κυριολεξία -τόσο ως μαθητής όσο και αργότερα ως φοιτητής- με τα τραγούδια και τη μουσική σας. Εγώ, που τώρα είμαι δεκαέξι, ακούω επίσης τη μουσική και τα τραγούδια σας. Πώς καταφέρνετε να έχετε τέτοια απήχηση σε διαφορετικές γενιές εδώ και τριάντα οχτώ χρόνια;

- Ναι, αλλά αν δεν έχω απήχηση και στα δικά σου εγγόνια δεν νομίζω να έχω κάνει και σπουδαία πράγματα... Κατ' αρχάς πιστεύω ότι η απήχηση αυτή συνδέεται με δύο κυρίως στοιχεία: το ένα έχει να κάνει με το «φερέφωνο», τη φωνή δηλαδή που «κουβαλά», μεταφέρει αυτά που τραγουδάω, και το άλλο αφορά αυτά καθεαυτά τα συγκεκριμένα τραγούδια. Νομίζω ότι αυτό είναι το μυστικό, στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κανένα μυστικό ή αλλιώς... είναι ολοφάνερο το μυστικό: τραγουδώ τραγούδια επειδή μου αρέσουν και όχι τραγούδια καριέρας και, επειδή

Είχατε πει σε μια συνέντευξή σας, ότι το τραγούδι δίνει κουράγιο σε αυτούς που ήδη αγωνίζονται να αλλάξουν το κόσμο. Τι θα μας συμβουλευάτε για τα δύσκολα χρόνια τα οποία, απ' ότι λένε, μας περιμένουν;

- Ακριβώς, σ' αυτούς που ήδη αγωνίζονται ... «στα παιδιά που ονειρεύονται, στα παιδιά που δεν τρώνε τη φόλα, στα παιδιά που τα θέλουνε όλα...», λοιπόν να μην τα περιμένουμε όλα από τους άλλους, να ξέρουμε ότι δε θα κάνει κανείς τίποτα για εμάς αν δεν κάνουμε εμείς πρώτα για τον εαυτό μας. Πιστεύω ότι ανέκαθεν οι επαναστάσεις και οι συγκρούσεις γίνονταν από την νεολαία και έτσι γίνεται και τώρα. Οι μεγάλοι λίγο πολύ το μόνο που ονειρεύονται είναι η σύνταξη τους οι νέοι είναι αυτοί που ονειρεύονται μια καλύτερη ζωή για τους εαυτούς τους καρτήρη και μετά για τα παιδιά τους.

Αν και αλλάζουν στο μέλλον δυστυχώς!

- Ναι, στην πορεία εντάσσονται στο σύστημα, προσπαθούν να αναρριχηθούν στις κοινωνικές ιεραρχίες, γι' αυτό πάντα οι νέοι πρέπει να επιμένουν.

☛ Ποιο είδος μουσικής από αυτά που έχετε τραγουδήσει σας εκφράζει περισσότερο;

- Ένα είναι το σημαντικό σ' αυτήν την «σαλάτα», που είναι ο Παπακωνσταντίνου, ότι ποτέ δεν είχα παρωπίδες, ό,τι είναι αυθεντικό είναι και σημαντικό απ' όπου και αν προέρχεται. Μπορεί να είναι μπλουζ, μπορεί να είναι τζαζ, μπορεί να είναι ρεμπέτικο, μπορεί να είναι χαρντ ροκ, οτιδήποτε, αρκεί να είναι αυθεντικό, να μην είναι κατασκευασμένο.

☛ Υπάρχει κάποιο τραγούδι σας που το αγαπάτε περισσότερο;

- Όχι, δεν θα μπορούσα να αγαπώ κάποιο τραγούδι περισσότερο ή λιγότερο από κάποιο άλλο γιατί όλα τα έχω διαλέξει εγώ και έχω την ευθύνη γι' αυτό. Επειδή έγινα γνωστός από τη στιγμή που πρωτοβγήκα στην δισκογραφία με τον Λοίζο και τον Θεοδωράκη, μετά είχα την πολυτέλεια να λέω όχι σε αυτά που μου έδιναν, αν δεν μου άρεσαν, άρα έχω την προσωπική ευθύνη για τις επιλογές μου. Και σε πληροφορώ ότι το κριτήριό μου, όταν άκουγα κάτι για πρώτη φορά, ήταν αν ανατριχιάζα και ανατριχιάζω ακόμα, και αυτό είναι σημαντικό από την άλλη μεριά βέβαια με όσο πνεύμα, γνώση και καλλιέργεια διαθέτω μπορώ να είμαι απαιτητικός και στον στίχο.

☛ Είστε κατά η υπέρ των μαθητικών καταλήψεων;

- Είμαι γενικά υπέρ των μαθητικών αγώνων - οι μαθητές είναι εκείνοι που θα αποφασίζουν αν θα είναι κατάληψη ή κάποια άλλη μορφή μαθητικού αγώνα. Οποιος κατευθύνει τους μαθητές από πάνω κάνοντας τον δάσκαλο στις κινητοποιήσεις τους δεν είναι πραγματικός δάσκαλος. Οι μαθητές, δόξα τω Θεώ, έχουν το πνεύμα και τη γνώση, μα κυρίως τη νεανικότητα και τον αυθορμητισμό, τα οποία πρέπει κάπου να διοχετεύουν. Έτσι είναι καλύτερα να ασχολείστε με τον "συνδικαλισμό"

και τις διεκδικήσεις σας παρά, ξέρω εγώ, να χανόσαστε στα πέρατα της οθόνης και του υπολογιστή.

☛ Είστε υπέρ ή εναντίον της τεχνολογίας;

- Υπέρ της τεχνολογίας, ενάντια όμως στον τρόπο με τον οποίο την χρησιμοποιείτε.

☛ Υπάρχει κάτι ακραίο που έχετε κάνει στην ζωή σας;

- Ντρέπομαι...

☛ Υπάρχει κάτι ακραίο που έχει κάνει κάποιος θαυμαστής σας για εσάς;

- Και γι' αυτό δεν πρέπει να συζητάμε, γιατί, ξέρεις, το σύστημα μας εμφανίζει ως είδωλα, και μάλιστα ως είδωλα με φωτισμένο φανο που λάμπει, με αποτέλεσμα να κάνει τα απλά παιδιά να μας θεωρούν τόσο σπουδαίους, σχεδόν «θεϊκούς», και να κάνουν για μας πολλά ακραία πράγματα. Δεν θα είμαι όμως από εκείνους που θα διαιωνίσουν αυτή την κατάσταση, για αυτό δεν μπορώ να σας περιγράψω ακρότητες τέτοιου είδους. Ο ήρωας πρέπει να είναι αυτός που ο ίδιος θαυμάζει κάτι και όχι το αντικείμενο του θαυμασμού άλλων, να τα έχει καλά με τον εαυτό του.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΣΙΛΗ...

Ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου γεννήθηκε το 1950 σε ένα χωριό της Αρκαδίας. Αρχισε να τραγουδάει σε ηλικία 23 ετών αφότου τελείωσε τη στρατιωτική του θητεία. Τραγουδούσε κυρίως σε φοιτητικές συναυλίες καθώς και σε συναυλίες αλληλεγγύης ή αντιδικτατορικές. Συνεργάστηκε με σπουδαίους καλλιτέχνες όπως ο Μίκης Θεοδωράκης, ο Μάνος Λοίζος, ο Θάνος Μικρούτσικος, ο Νικόλας Ασίμος, ο Νίκος Καββαδίας, ο Άλκης Αλκαίος, ο Μάνος Ξυδούς και πολλοί άλλοι. Ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου τραγουδάει μέχρι και σήμερα σε ένα μουσικό ταξίδι 38 ετών και εξακολουθεί να δίνει ζωή στο ελληνικό ροκ.

Τη συνέντευξη πήρε η συντακτική ομάδα του περιοδικού μας

Από την εκδρομή της Γ' Λυκείου 2010-2011 στη Θεσσαλονίκη

ΣΚΙΤΣΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Παλάσσης, Α4

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ειρήνη Β. Γρηγοράκη

ΕΚΔΟΣΗ: Γραφικές Τέχνες Καραγιαννάκη
Γερακάρη 60 - 62. Ρέθυμνο Κρήτη
Τηλ. 28310 58800. Fax 28310 50333